

ANLEGGSMASKINEN

AM.NO

NR. 08 | OKTOBER 2019

60. ÅRGANG

Bygg-
herre
dømt

8

Skogen
trenger
grøfter

50

Klar
til
vinter

72

I-SHIFT KRABBEGIR

Bedre startevne i kupert terreng og 325 tonns trekk-kraft

INFOTAINMET

- DAB-radio, USB, Dynafleet, 2 telefoner m.m.

SIKKERT FØRERHUS

Bransjens sikreste arbeidsplass

TANDEM AKSELLØFT

Hev/senk på 15 sekunder

VOLVO DYNAMIC STEERING

Fingerlett styring

AUTOMATIC TRACTION CONTROL

Øyeblikkelig veigrep når du trenger det

SKREDDERSYDDE LØSNINGER FOR DEG

Vi ser dine behov og vet hvordan vi kan hjelpe deg

KOMPETENT SALG & SERVICE

Rask og vennlig service

Et nært kundeforhold med god kontakt er viktig for oss. Vi ønsker å vite mest mulig om din bedrift og hva du trenger fra oss som drivstoffleverandør. Derfor har vi et landsdekkende team av selgere klare til å hjelpe deg. Kundetilfredshet er vår prioritet, og vi er stolte av hvordan våre ansatte hele tiden leverer på dette.

Tung last og utfordrende terreng er ingen hindring, Volvo FMX er laget for å takle tøffere forhold noensinne. Men robusthet og styrke er ikke alt. Lastebilen har også en lang rekke unike funksjoner som lar deg gjøre jobben på en raskere, tryggere og mer behagelig måte, og som også gir bedre driftsøkonomi.

VOLVO FMX

Volvo Trucks. Driving Progress

Take it easy

3M Science.
Applied to Life.™

3M™ SecureFit™ X5000/X5500 Vernehjelmer

Sikker og komfortabel.

Nyheten 3M™ SecureFit™ X5000/X5500 Vernehjelmer gir sikker og komfortable beskyttelse enten du jobber i høyden eller i ordinær industri.

Godkjent og kompatibel med 3M™ PELTOR™ Hørselvern og annet personlig verneutstyr fra 3M.

www.3M.no/SecureFitX5000

CLOSE TO OUR CUSTOMERS

 WIRTGEN GROUP

Alle behov dekket!

www.wirtgen-group.com/technologien

ROAD AND MINERAL TECHNOLOGIES. Med ledende teknologi fra WIRTGEN GROUP kan du løse alle oppgaver i veibyggings-syklusen optimalt og økonomisk. Knusing, blanding, utlegging, kompaktering og senere rehabilitering. Du kan stole på de sterke produktene fra WIRTGEN GROUP teamet, WIRTGEN, VÖGELE, HAMM, KLEEMANN og BENNINGHOVEN.

www.wirtgen-group.com/norway

WIRTGEN NORWAY AS • Gallebergveien 18 • 3070 Sande • T: +47 33 / 78 66 00

WIRTGEN / VÖGELE / HAMM / KLEEMANN / BENNINGHOVEN

INNHOOLD

12

8 Byggherre dømt til oppgjør etter fem år

12 Enklere visualisering med Trimble-nyhet

16 Nyheter fra Dyrsku'n

20 Delte opp veikontrakt – sparte 50 millioner.

24 Én liten maskin til mange oppgaver

26 Ny redskapsimportør i nord

30 Rekrutteringsdag i Harstad

32 Skole fikk ny hogstmaskin

37 Kartlegger graveskader

40 Loen-dagene fylte 40 år

47 Samfunnskontrakt for anleggsgartnere

50 Skog: Trenger mer og bedre grøfting

54 Årets lærebedrift 2019: Kandidat 3: Sartor Maskin AS

64 Sammen om sikkerhet

72 40 sider vinterdrift spesial

116 Årets lærebedrift 2019: Kandidat 4: Bulldozer Maskinlag Entreprenør AS

125 MEF har ordet

126 MEF-nytt

64

16

Abonnement: 10 utgaver pr år. Kun kr 550,-

Bestill hos kundeservice. Tlf 67 11 38 19, epost am@aboservice.no.

ØYEBLIKKET

JUBILEUM: Loen-dagene ble i år arrangert for 40. gang. Årets versjon av den store møteplassen for maskin- og anleggsfolk på Vestlandet ble et skikkelig jubileum. Mon tro hvor mange av dagens konjakkhelter har vært med der siden de var guttunger? Her får avdelingslederne Einar-Inge Folland (t.v.) i MEF Møre og Romsdal og Harald Kvame i MEF Sogn og Fjordane jubileumsgaver fra styreleder Arnstein Repstad i MEF. (Foto: Runar F. Daler)

REDAKTØREN

Kamp mot vindmøller

Don Quijote tapte kampen mot vindmøllene. Samtidig innførte den arme ridderen begrepet som siden har blitt selve bildet på håpløse kamper mot en uovervinnelig motstander.

I dag går kampen mot vindmøller som aldri før. Dels i bokstavelig forstand, der det flere steder i landet foregår aksjoner for å hindre igangsatt bygging av vindparker. Til dels med tilsynelatende større suksess enn Don Quijote. Det er bare så synd at aksjonistene lar det gå ut over utstyr og ansatte hos entreprenører, som akkurat har bestemt at vindmøllene skal være akkurat der.

Vind er en del av det grønne skiftet, med omlegging fra fossil til fornybar energi. Et skifte som i seg selv er en av Don Quijotes vindmøller, i metaforisk forstand. Hvordan da?

Det skiftet kommer duren, uansett hva vi gjør. Uansett hvor mange som motsetter seg vindparker i lokalmiljøet. Uansett hvor mye du og jeg måtte mislike at «lille Norge skal redde verden». Om X antall tidsenheter kommer det meste det vi gjør til å drives av fornybare energikilder, ikke diesel, bensin og kull. Biler, maskiner, lastebiler og bygg går på fornybar energi i ulike former. Ikke i morra, ikke i neste uke og sikkert ikke fullt ut om ti år. Men det kommer. Det er verken MDGs eller Greta Thunbergs skyld.

Det kommer, men hjelper lite mot klimaendringene. De er her nå, de. Vann, sludd, snø, is, vær og vind i diverse former gir stadig vassere utfordringer til de som bygger, reparerer og drifter veier. Umulig å bekjempe eller forhindre. Vi må bare innrette oss. Og det er vi faktisk ganske gode til.

Lykke til med den kommende vinterdriftsseasonen.

Jørn Søderholm – jos@mef.no

Utgiver:
Maskinentreprenørenes Forbund

Redaksjon:
Pb. 505, Sentrum,
0105 Oslo
Fred. Olsens gate 3,
0152 Oslo
Tlf. 22 40 29 00
anleggsmaskinen@mef.no

I redaksjonen:
Ansv. redaktør
Jørn Søderholm
Tlf. 416 55 220
jos@mef.no

Journalist
Runar F. Daler
Tlf. 482 46 412
rd@mef.no

Håvard Almås
Kari Druglino-Nygaard

Annonser:
A2Media AS
Camilla Sparby
Tlf. 477 07 338
camilla@a2media.no

Bjørnulf Lie
Tlf. 971 66 507
bjornulf@a2media.no

Abonnement:
Media Digital AS
am@aboservice.no
Dronningens gate 3,
0152 Oslo
Konto: 1602.55.93417
Kr 550 pr år (10 utg)

Forsidebilde:
Lars Vinsrygg Flo (3) får litt hjelp av pappa Even Flo under maskinførerkonkurransen på Loen-dagene. (Foto: Runar F. Daler)

Design og trykkansvarlig:
www.polinor.no

ISSN 0003-3715
60. årgang

Byggherre dømt til å betale entreprenør over 100 millioner

Fylkeskommunen ble dømt i tingretten til å betale for ekstraarbeider, men nektet. Nå er de også dømt i lagmannsretten. Må betale entreprenøren 110 millioner – pluss mva.

Tekst: Jørn Søderholm – jos@mef.no

OPPGJØR: Over fem år tok det å få oppgjøret for tilleggsarbeider på Vågsbygdveien.

KRISTIANSAND: Repstad Anlegg AS og NCC har i en fersk dom i det vesentlige fått medhold av Agder lagmannsrett. Fylkeskommunen må dermed ut med drøyt 100 millioner kroner etter krangelen om veien, som sto ferdig i 2014.

Lagmannsretten bekrefter tingrettens dom fra 2017. Daglig leder Mona Mortensen i Repstad Anlegg AS er fornøyd med dommen, og med at en lang prosess nå er avsluttet.

– Vi er fornøyd. Det er en god dom. For oss og bransjen betyr dette veldig mye. Rettssystemet er enig med måten entreprenører tenker på, sier Mortensen.

FASTSLÅR SELVFØLGELIGHETER

Hun mener dommen ikke gir noen spesielt viktige prinsipielle avklaringer. Tvert imot: Den «bare» fastslår ting som burde vært selvfølgelig.

– Det som står i dommen er helt rett, og ikke noe nytt. Vi har bedt om oppgjør for utførte tilleggsarbeider. Problemet er at byggherre ikke har villet betale. Dommen er i henhold til hva vi hele tiden har ment, sier hun.

Etter at Vågsbygdveien sto ferdig i 2014 gikk arbeidsfellesskapet NCC/Repstad Anlegg til søksmål mot Vest-Agder fylkeskommune for å få betalt for arbeid entreprenøren mente gikk utover det som var avtalt i kontrakten.

Sommeren 2017 fikk entreprenøren delvis medhold av Kristiansand tingrett, som konkluderte med at entreprenøren hadde krav på drøyt 59 millioner kroner for ekstraarbeidet. Det ble anket av byggherren, men er altså nå stadfestet av lagmannsretten.

Byggherren har vedtatt dommen, og resterende oppgjør «tikker» litt etter litt inn på konto.

SKAL HA BETALT

– Hvorfor er dommen viktig?

– Den er viktig for at vi skal få betalt regningene våre. For at rett skal være rett. Norsk Standard er rimelig korrekt. Håndbøkene og rettsprinsippene bør ikke være så vanskelig å diskutere. Når det er tilleggsarbeid, så skal vi ha betalt for det.

– Hvor krevende har denne saken vært?

– Ekstremt krevende for økonomien. Det har vært hardt å ha

PLAN-LASER

LL 100, helautomatisk planlaser. Komplet i koffert med laser-mottaker, stativ og nivellerstang.

Alt i en koffert!

KAMPANJE
5.950,-

FALL-LASER

GL 412N, 1 falls laser m/fjernkontroll og mottaker m/mm avlesning.

14.950,-

ALT-I-EN LASER, UL633

Plan, 1-fall, 2-fall, grøfte, anlegg, bygg, lodd og vertikalt.

24.900,-

UTSTYR DEG FOR NYE KRAV

Ny forskrift til § 2-3 i PBL stiller krav til innmåling på åpen grøft

ANLEGGSPAKKEN

SPECTRA SP20 GPS/GNSS

- Ultra kompakt, alt i ett, veier 0,8 kg
- 240 kanaler, klar for Galileo og Beidou
- Perfekt til CPOS uten behov for ekstern antenne

KAMPANJE
99.900,-

Alle priser er eks. mva.

UNIK!

TOTALSTASJON med 3D skanner – Trimble SX10

- Skanner 26 600 punkter i sekundet
- Integreert kamera
- 3DM skanning opptil 600 meter
- Vinkelnøyaktighet 1"
- DR Plus opptil 1300m
- Avstandsmåling opptil 2500 meter

HOVEDKONTOR

Ringeriksveien 155 - 157
Postboks 91, 1313 Vøyenenga
e-post: salg@norgeodesi.no

Se hele vårt sortiment på www.norgeodesi.no

LETTET: – Sakte men sikkert mer og mer glad. Dette er en god dom, sier daglig leder Mona Mortensen i Repstad Anlegg AS. (Foto: Jørn Søderholm)

så mye penger utestående over så lang tid. I tillegg til å ikke ha fått rettmessig oppgjør for bestilt og utført jobb måtte vi betale 30 millioner i merverdiavgift da sluttregningen ble sendt i 2014. Byggherren har på sin side kunnet bruke uendelig med tid på anke, uten at det har hatt en umiddelbar konsekvens.

Mortensen mener saker som dette bør være gjenstand for andre løsningsmetoder, og at rettsvesenet bør hovedsakelig forbeholdes saker der prinsipper skal avgjøres.

– Jeg er skuffet over at staten og fylkeskommune kan trenere saker over så lang tid, før det kommer en endelig løsning. Motbakene er store når et middels stort selskap skal kjempe mot det offentlige over så lang tid. Vi opplever at man i det offentlige ikke har noe forhold til kostnader og ressurser som går med til å kjøre en slik sak. For dem er det bare tall på et papir. For oss er det penger, lønn og mat på bordet til de ansattes familier, sier Mona Mortensen.

IKKE FORNØYD

Byggherren fylkeskommunen godtok dommen før ankefristen var utløpt. Der i gården er man ikke fornøyd med utfallet.

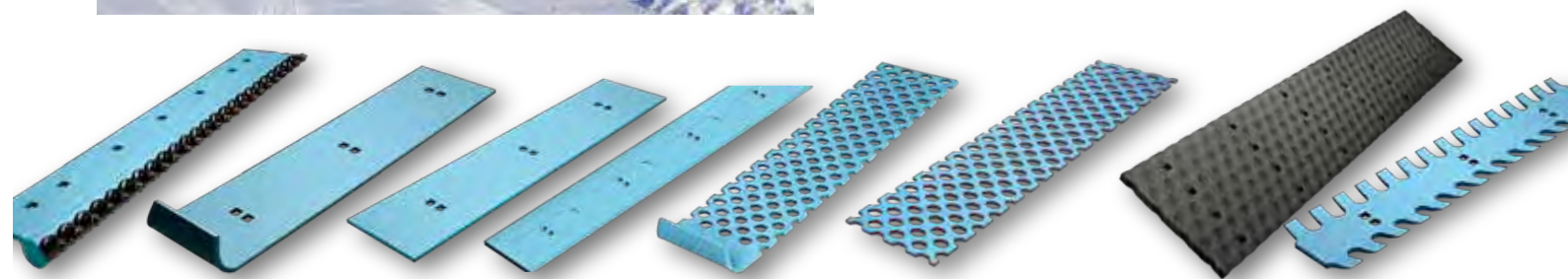
– Vi er selvfølgelig ikke fornøyd. Vi er også litt overrasket. Vi hadde en forventning om at det ikke skulle gå den veien, sier Stig

Berg-Thomassen i Statens vegvesen til Fædrelandsvennen. Han var/er prosjektleder for den nye Vågsbygdveien.

Vi har i en tidligere reportasje skrevet om belastningene Repstad Anlegg AS og andre entreprenører har hatt med forskuttering av merverdiavgift på omtvistede beløp i konflikter med oppdragsgivere.

For ordens skyld: Arnstein Repstad har en sentral rolle i Repstad Anlegg AS. Han er styreleder i MEF, som er utgiver av Anleggsmaskinen. ■

VEISTÅL FOR NORSKE FORHOLD. STÅL DU KAN STOLE PÅ.

KSR MASKIN A.S. I samarbeid med Fredheim Maskin AS

Gneisveien 1, 1816 Skiptvet
Tlf. 959 84 437, post@ksr-maskin.no
www.ksr-maskin.no

◆ **McQuaid hammerbommene for krevende norske forhold**

- ◆ Mobil og stasjonær utførelser
- ◆ Mange i produksjon i Norge

◆ **Targo 3000 saktegående avfallskvern**

- ◆ Drivstoffbesparende direkte drift
- ◆ Markedets beste servicetilgang
- ◆ Ekstra kraftig Biopower utgave til biomasse
- ◆ Leveres på hjul, belter eller som stasjonær anlegg

◆ **Merking av masser på plass?**

- ◆ Sikteprøver, Los Angeles, Micro Deval, Mølle test, Flisighetsindeks m.m
- ◆ Vi er behjelpelig med CE merking av masser, innledende typeprøving og løpende kontroll
- ◆ Vi tilbyr også test utstyr

Pon Equipment AS

Din komplette leverandør av vegstål.

Les mer på:

www.pon-cat.com/Vegstal

Ring og bestill på 21 08 42 00

DEMO: Eiffeltårnet på Lierstranda? Ja, det kan se slik ut.

BLE TESTET I NORGE UNDER UTVIKLINGEN

Trimble-nyhet viser 3D-modell rett på tomta

Ny "augmented reality"-løsning (AR) fra Trimble. Kan vise 3D modell plassert rett på tomta – på en mobiltelefon eller nettbrett. Løsningen er utviklet i tett samarbeid med norske brukere av landmåling og maskinstyring. – Stor interesse. Vi hadde lange ventelister på testenheten, sier Karsten Haukås.

Tekst: Jørn Söderholm – jos@mef.no

Nå introduserer Trimble et nytt mobilt verktøy som kan importere og vise BIM-modeller av bygg og infrastruktur på et sann-tids bilde av terrenget. Trimble SiteVision er en utendørs løsning for augmented reality (AR).

FORSTERKET VIRKELIGHET

Eller "forsterket virkelighet", som det gjerne kalles. Det kan legge en 2D tegning eller

en 3D modell inn på et bilde av tomte eller traseen, sett gjennom kameraet på nevnte mobiltelefon. Dermed kan brukeren visualisere tegningen eller modellen akkurat på stedet der det skal bygges.

Systemet består av to deler, med hver sin betalingsmodell.

• **Hardware:** Håndtak med GPS-antenne,

laser avstandsmåler og tilkobling for mobiltelefon (Android) Kjøpes. – Pris "under 30 000", sier Sitech.

• **Software:** SiteVision programvare med posisjonering og skytjenester. Kjøpes gjennom abonnement pr måned eller år.

Trimble SiteVision er langt på vei altendene innen datakilder, og kan visualisere

modeller fra mange ulike kilder. Inkludert Novapoint og Sketchup.

Det nye verktøyet kan brukes til så mangt, etter hvor man er i verdikjeden:

- Visualisere bygningsdesign på tomte.
- Identifisere plassering av kabel og rør i bakken før graving. Forutsetter at det finnes nøyaktige data å vise...
- Plassering av kraftlinjer og stolper i terrenget.
- Vurdere framdrift på anlegg mot byggeplan.

UTVIKLET I NORGE

Trimble-importør Sitech Norway AS gleder seg til å få nyheten ut til norske brukere.

– Våre kunder kan bruke den til å vise prosjekter til sine kunder. Enkelt og tydelig, sier markedssjef Vibeke Skanke i Sitech-gruppen.

Utvikling og testing av nyheten har i stor grad foregått i Norge. Entreprenører, landmålere og andre brukere i Norge har siden i fjor vår hatt en utviklingsmodell av SiteVision til utprøving. Dette startet på et tidlig stadium. Før betatesting. Faktisk så tidlig at testbrukerne fikk overlevert en alfa prototype.

– Vi fikk en forespørsel fra Trimbles utviklingsavdeling på New Zealand i fjor vår. De vet at Norge er et avansert marked når det gjelder prosesser og dataflyt. Dette ønsket utviklerne å bli benyttet. Mye av utviklingen foregikk med innspill fra våre norske kunder.

GLAD: Marcos Gonzales, Vibeke Skanke og Karsten Haukås er stolt over at norske brukere har vært med på å utvikle nye den nye AR-løsningen SiteVision fra Trimble. (Foto: Jørn Söderholm)

Det sier daglig leder Karsten Haukås i Sitech Norway AS. Han er godt fornøyd med det, og betrakter den tilliten fra utviklingsmiljøet som en stor fjær i hatten til både selskapets kunder og den norske anleggsbransjen generelt.

STOR ETTERSPORSEL

Ryktene begynte tidlig å gå blant kundene. Etter det var det fint lite Haukås og medarbeiderne hans så til prototypen.

– Den var ute hele tiden i ett år. Den har vært hos mange ulike kunder, i forskjellige deler av verdikjeden. Den variasjonen var viktig for utviklingen, sier Haukås.

– Eksempler på egenskaper som har blitt laget etter ønske fra norske brukere?

– Enklest mulig bruk, med drag and drop. De har også vært veldig opptatt av attributter. At man skal kunne få opp alle egenskaper på objekter i løsningen, i henhold til internasjonal standard.

– EKSEMPEL?

– Ta en kum. Bildet på mobilen viser hvor kummen er montert. Modellen i samme bilde viser hvor den skulle vært montert. Her kan du også klikke på kummen på skjermen, og få opp alle aktuelle egenskaper ved den. Med SiteVision er det lett å finne kollisjoner, også i infrastruktur som ikke er bygget ennå.

Det sier supportingeniør Marcos Gonzales i Sitech Norway AS. Han var sentral i kontakten mellom de norske brukerne og utviklerne hos Trimble. ■

VISUALISERER: SiteVision kombinerer bilde og modell, og viser det på en mobiltelefon. (Foto: Trimble)

VI HAR ALT DU TRENGER

Ahlsell er landets største fullsortimentsgrossist, med et unikt produktvalg innen VVS, VA, samferdsel, elektro, i tillegg til verktøy, maskiner og verneutstyr. Som kunde hos oss trenger du med andre ord bare å forholde deg til én leverandør.

ahlsell.no

MØT OSS PÅ PARK
OG ANLEGGSMESSEN
6. – 7. NOVEMBER
NORGES VAREMESSE,
LILLESTRØM.

CEJN® The Quick Connect
Solution Provider

Multi-X serien

- Multi-X Trio 19/LUBE

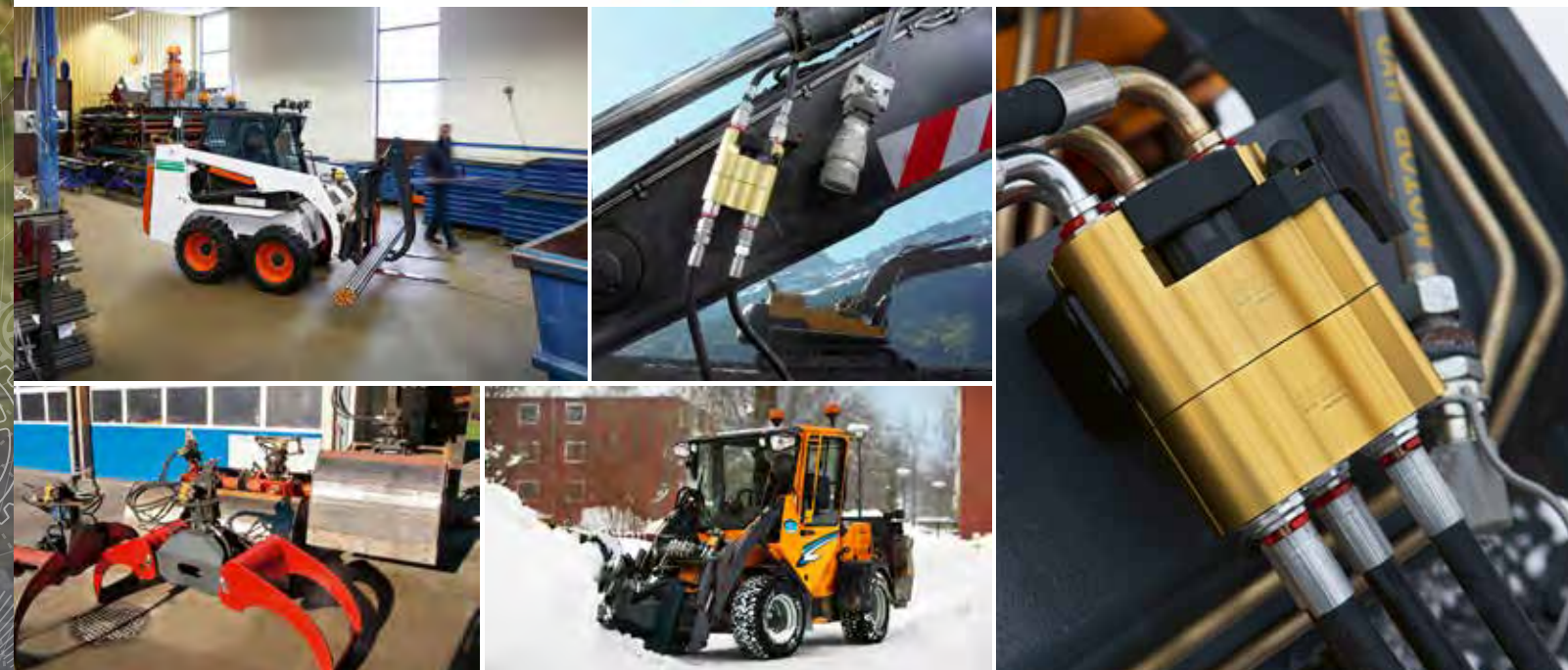
Kopplingsdel: Anslutning G3/4", CLS* Kopplingsdel med by-pass, anslutning M10, Dammskydd, Monteringsfäste.

Nippeldel: Anslutning G3/4", CLS* Nippeldel, anslutning M10, Dammskydd
Komplett koppling inneholder montering og användarinstruktioner.

*CLS= CEJN Lubrication System. Koppling för centralsmörjningssystem

CEJN
Lubrication
system

NYHET!

ahlsell

CEJN Norden AB
Tel: +46 500 477500 info.sweden@cejn.com

www.cejn.se

STOR: Paul Håkon Endresen viste nye Weidemann 9080 på Dyrsku'n.

LITEN: Weidemann 1160+. (Alle foto: Jørn Söderholm).

SIKT: Utsikten til redskapen fra hytta i Weidemann 9080.

Liten tass med stor oljepumpe

Den er liten og lett, og kommer seg enkelt fram i verden. Lille Weidemann 1160+ kan også levere 69 l/min olje til å drive redskap med. Snøfres, kanskje?

– Det er den første vi har tatt inn med den store pumpa. Veldig få kan levere så liten maskin med så stor pumpe, sier Paul Håkon Endresen i Anleggsgruppen AS.

Maskinen han snakker om er den lille Weidemann 1160+ kompaktlasteren du ser på bildet over. Den viste Anleggsgruppen på Dyrsku'n i Selfjord i et godt vinterdriftsoppsett, med en røslig fres foran og et elektrisk strøaggregat bak.

STØRST MED 11-TONNER

Like ved fant vi en annen Weidemann-nyhet: 9080. En fullblods hjullaster på 11 tonn, og den største maskinen fra tyske Weidemann. Den er ny av høsten, og ble vist første gang i Norge på Dyrsku'n i år.

Utvendig skiller den seg fra mengden med fargen. Innvendig i hytta kan den blant annet skilte med framifrå sikt i alle retninger. Løfteaggregatet har ekstra bredde mellom armene, og gir føreren av denne spesielt god sikt mot pallegafler og annen redskap. Standard oljepumpe leverer 150 l/min, og den kan leveres i en "Hiflow"-versjon på 180 liter.

Anleggsgruppen hadde også norsk premiere på "gammelt nytt". Bobcats lille batteridrevne minigraver hadde premiere på Bauma i våres. Det har tatt sin tid å få maskinene ut i verden. Men nå har de første maskinene kommet til Norge. Deriblant den aller første, som nylig gikk til Veflen Entreprenør. Selgeren melder om stor interesse for den lille batterimaskinen. Batteriet er på 12,7 kWh, og skal i følge Endresen greie seg til en normal arbeidsdag – hvis man får ladet en halvtime i matpausen.

– Den er testet med pigging. Fire timer, uten stopp.

– Hva med lading?

– To måter. Hurtiglader på 400V fyller batteriet på to timer. Standardlader på 230V bruker åtte timer, sier Paul Håkon Endresen.

SKIFTER: Tor Anders Høgaas går fra Volvo Maskin til Rosendal Maskin.

TAR OVER SOM SJEF I ROSENDAL MASKIN

Ole Marius Rosendal gir seg som daglig leder i Rosendal Maskin AS. Tor Anders Høgaas (bildet) tar over spakene i høst. Dyrsku'n var siste "offentlige" opptreden i Volvo-skjorte. Høgaas har de siste årene jobbet i Volvo Maskin, men kjenner godt til Rosendal Maskin. Det var nemlig hans forrige arbeidsgiver, før overgang til Volvo.

– Jeg ser fram til å begynne i Rosendal Maskin. Jeg kjenner folkene og produktene godt. Jeg vil fortsette jobben de har gjort til nå, med å bygge stein på stein i 30 år. Ettermarkedet er svært viktig, sier Tor Anders Høgaas.

LETT: Jan Erik Sundsby i Ankerløyken med en Dynaset HPW hydraulisk høytrykksvasker.

KRAFTIG VASKEMASKIN

Sjekk den skapningen Jan Erik Sundsby fra Ankerløyken holder i armene. Det er en av de kraftigste høytrykksvaskerne du har sett på lenge. En Dynaset HPW, hydraulisk høytrykksspøler.

Koblet til et eller annet som leverer minst 40 l/min i hydraulisk kapasitet, så kan lille maskinen levere heftig vaskekraft. Nærmere bestemt 250 bar trykk, og 30 liter vann pr minutt. Eller 1,8 kubikkmeter i timen, om du vil.

– Et eksempel på mye kult utstyr fra Dynaset, sier Sundsby.

STØRST: Stian Østerhaug og Lilleseth Kjetting viste ny Easy On kjetting for store hjul.

Easy-On kjetting til store hjul

Lilleseth har laget en Easy On 9 mm hurtigkjetting, til de som kjører på store hjul. Men det er ikke en vanlig lettjetting, altså.

– Den er til store Fendt, Valtra og andre traktorer. Passer til hjuldimensjoner fra 13,6 og oppover. Den er lettere å legge på enn vanlig kjetting. Lettere bygget, men ikke så spinkel som lettjetting. Dette er til større traktorer, røff bruk, tungt utstyr og krevende forhold. Med U-brodd for maksimalt grep.

Det sier salgssjef Stian Østerhaug i Lilleseth Kjetting AS.

Den nye kjettingen kan brukes på både vanlige traktordekk og industridekk.

– Hvor stor kan dere lage den?

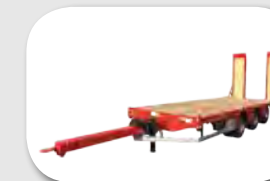
– Hvor stor vil du ha? De største vi har levert var et par spesiellagde kjettinger til en stor Fendt med 900/65/42-hjul. Det er voksent, humrer Østerhaug.

KROKKASSER.NO

Stort lager – rask levering

Import/salg av krockasser og NC-hengere

se mer på www.krokkasser.no

post@krokkasser.no – 911 90 404

Din komplette leverandør
for profesjonelt arbeid

SMP

SMP Parts AB

smpparts.com

Nytt produkt

VINGE
maskin as

Salg og service

Tlf. 913 34 440

post@vingemaskin.no

www.vingemaskin.no

EUROCOMACH

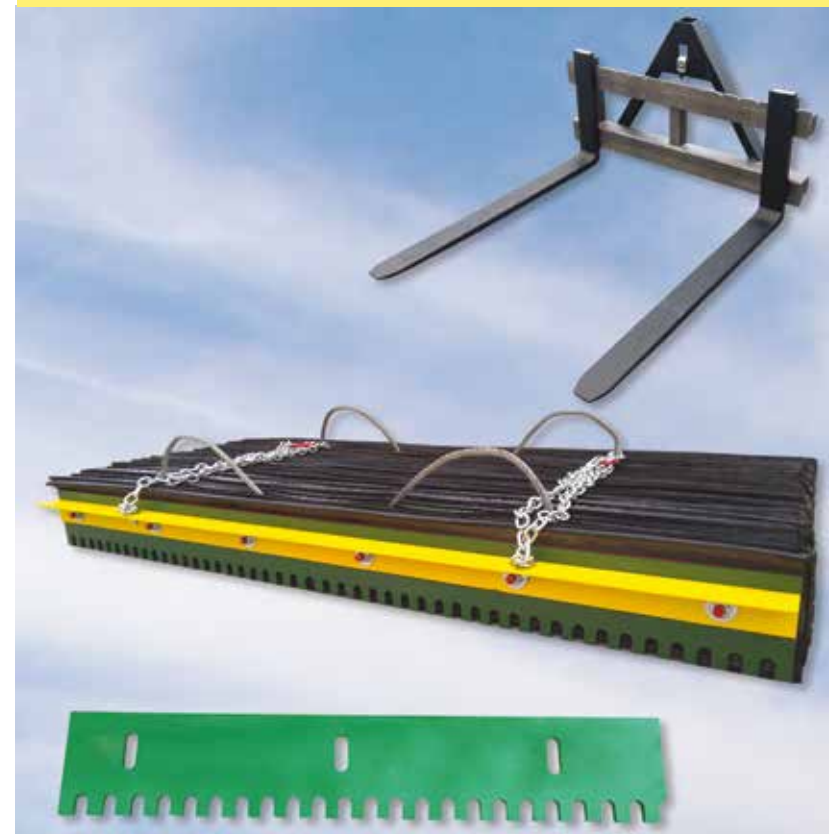
Sterke - smidige - stabile

KAWECO

Ny i Norge

VEGPUSSE - ENKLERE OG BEDRE

Bygget på helveiset stålramme

Vendbar, kan brukes på begge sider

Justerbart skrapestål av Hardox 500

Vekt 1.100 kg bredde 280 cm

Nye pallegaffler lengde 120 cm på lager

Bruerveiledning;
se www.bergma.no

Se vegpusser i bruk

SPRENGNINGSMATTER - HELT NY STANDARD

Monstermatta med tripple løftestropper

Alle forsterkninger er festet med pressede hylser,
ingen wirelås

Løftestroppene kan ikke slites fra hverandre
eller krølle seg

Vi leverer fremdeles standardmatta med doble
løftestropper

Se mattene i bruk

BERGMA AS
Damsgardsveien 73
5058 Bergen
Norway

www.bergma.no

Jarek
+47 920 34 482
j.kraszewski@bergma.pl

Ragnar
+47 908 65 868
info@bergma.no

SPARKET: «Snora» var en bjørkelegg. Samferdselsministeren tro til med sunnmørsmetoden, og sparket av det siste stykket. (Foto: SVV)

Sparte 50 millioner på deling av veikontrakt

RV70 Tingvoll-Meisingset skulle vært én kontrakt på en halv milliard. Statens vegvesen måtte dele den opp. Det sparte de 50 millioner kroner på. Her blir entreprenør Syltern takket for innsatsen.

Tekst: Jørn Söderholm - jos@mef.no

MEISINGSET: Her sparker(!) samferdselsministeren Jon Georg Dale nye RV70 Tingvoll-Meisingset åpen. Opprinnelig skulle den vært én kontrakt på rundt en halv milliard. I stedet ble den delt i to, og spredt på lengre byggetid. Det sparte prosjektet 50 millioner kroner på.

– Sånn! Nå er veien åpen. Vi bruker sunnmørsmetoden.

Det sa samferdselsminister Jon Georg Dale, og leverte et nokså velrettet spark mot bjørkeleggen som gjorde tjeneste som snor ved åpningen av nye RV70 Tingvoll-Meisingset nylig. En svært fornøyd samferdselsminister åpnet 9,3 km ny riksveg. Ikke bare var den ferdig til rett tid. Prosjektet hadde også blitt 50 millioner kroner billigere enn styringsrammen ved oppstart.

Og det på et veiprojekt som var delt i to mindre kontrakter i stedet for én stor. Sammen med ordfører Milly Bente Nørsett

i Tingvoll skulle samferdselsminister Jon Georg Dale sage over bjørkeleggen for å markere åpningen.

Det gikk ikke helt etter planen. Men det meste av jobben forut gikk alldeles på skinner. Begge de to kontraktene i prosjektet ble vunnet og utført av Johs. Syltern AS.

Prosjektet skulle opprinnelig vært utlyst som én kontrakt. På grunn av en klage i reguleringsprosessen høsten 2015 valgte Statens vegvesen å dele den planlagte veikontrakten i to.

– For å unngå forsinkelser. Lite visste vi at det dessuten skulle gi oss enormt god konkurranse om kontraktene, sier prosjektleder Odd Helge Innerdal til Teknisk Ukeblad.

Hele veien har vært i bruk siden midten av mai, med offisiell åpning lørdag 24. august. Prognosen for sluttkostnaden er 470 millioner kroner, som er 50

Entreprenør Johs J. Syltern AS, her ved anleggsleder Jo Syrstad og daglig leder Øystein Syltern (bak) ble takket for godt utført arbeid av prosjektsjef Ove Nesje i Statens vegvesen

Ait

på ett sted

Diesel 2–15m³

AdBlue i oppvarmet rom

VERA[®]
TANK

Sikker lagring og transport

☎ 924 19 800 | veratank.no

FORNØYD: Prosjektleder Odd Helge Innerdal i SVV og samferdselsminister Jon Georg Dale. (Foto: SVV)

millioner lavere enn prosjektets styringsramme. Prosjektet ligger an til en meterpris på 45 000 kroner, mot normalt 50-75 000.

– Den viktigste årsaken til at vi bygger billigere er at vi traff godt med kontraktstrategien i forhold til markedet. Vi hadde ni og ti tilbydere på de to vegentreprisene. Det ga veldig god konkurranse om jobbene, utdyper prosjektleder Odd Helge Innerdal i Statens vegvesen i en artikkel publisert på SVVs nettsted.

Den nye veien gir en vesentlig forbedring av trafikksikkerheten og framkommeligheten. Det som var en smal og uoversiktlig vei i svært dårlig tilstand og med store utfordringer med telehiv har nå blitt en topp moderne og trafikksikker strekning.

Hele vegen er bygd på stedlige masser. Kun asfalt og betong har blitt kjørt til anlegget.

– Det gir korte transportavstander og lavere klimagassutslipp. Det er også gunstig for økonomien i prosjektet, sier Innerdal.

Både på Tingvoll og Meisingset er det montert smarte veilyk, som kun lyser når det er behov for det. Det kjører ca. 1100 kjøretøy pr døgn på veien, men om natta er trafikken lav. Lysene lyser kun 20 prosent

når det ikke er trafikk. Radar registrerer når det er bevegelse over 4 km/t på veien, og lysene lyser da i full styrke så lenge det er behov for det. Deretter dimmes de ned igjen, til glede for energiforbruk, miljøet og økonomien.

Lokalsamfunnet har jobbet i 40 år for å få en ny vei. Nye RV70 følger i hovedsak den gamle. Helt siden anleggsstarten i 2016 har trafikk og anleggsmaskiner delt veien.

– I dag vil vi takke trafikantene og naboene til anlegget for tålmodigheten. Vi har levd tett på hverandre de siste årene og det har gått veldig bra. Nå håper vi dere er fornøyde med resultatet og bruker vegen på en trygg og god måte, sa prosjektlederen til de mange framfattede på åpningen.

Johs J. Syltern som har stått for byggingen av Riksvei 70 mellom Tingvoll og Meisingset. Først fikk de den ene kontrakten, senere også den andre. Prosjektleder Jo Syrstad i Syltern bekrefter at størrelsen på kontraktene var mye av grunnen til at de ønsket å bygge veien.

– Det var en midt-i-blinken størrelse for oss. Ikke for stor, og ikke for liten. Og når vi først var i gang med den første kontrakten passet det godt å fortsette med den andre, sier han til Teknisk Ukeblad.

Han mener denne type kontraktstørrelser er perfekt for de små- og mellomstore entreprenørene i bransjen og er skeptisk til de stadig større kontraktene som lyses ut. ■

Kvalitetssikring av pukk & grus

ANALYSE
RÅDGIVNING
CE-MERKING

DOKUMENTASJON
KVALITETSSYSTEMER
KURS & OPPLÆRING

Laboratoriet er godkjent av Kontrollrådet i klasse H

TJERVÅG AS / Tlf: 90 21 56 38 / post@tjervag.no / www.tjervag.no

Geomatikk digitaliserer din hverdag!

Digital Påvisning til maskinstyring forenkler din hverdag

Med Geomatikks nye digitale løsning får du merkene rett inn i maskinstyringssystemet.

Ved påvisning vil man kunne velge å få merkene målt inn med centimeterpresisjon (CPOS), slik at merkene kan overføres til maskinstyringssystemet. Vi jobber i samråd med netteierne med å få på plass betingelser knyttet til utvidet gyldighetsperiode, og vil implementere dette så snart det er klart.

Våre feltteknikere lytter opp traseene og markerer dem med spraymerker som måles inn med moderne høypresisjons GNSS-utstyr (GPS). Så fort målingen er gjennomført og godkjent blir dataene tilgjengelig i kundeportalen, og kan lastes ned til maskinstyringssystemet i LandXML - format.

Når graveren kan følge med på hvor merkene til enhver tid befinner seg, blir gravearbeidet mer oversiktlig. Skaderisikoen reduseres, og man slipper å bruke tid på å bevare merkene. Dersom det oppstår skade, vil de digitale merkene bidra til at man unngår diskusjoner om merkens posisjon.

Skal du i gang med et graveprosjekt, og vil benytte deg av digital påvisning til maskinstyring?

Tjenesten vil bli tilgjengelig over hele landet i løpet av 2019.

Registrer din gravemelding på www.gravemelding.no eller ta kontakt med oss for mer informasjon via kundeportalen eller kundesenteret.

Fordeler med digital påvisning

- Gjør gravearbeidet mer effektivt og oversiktlig
- Gyldighetsperioden på 30 dager kan utvides
- Reduserer antall skader på infrastruktur
- Forenkler prosessen når skaden er oppstått

VINTER: Metrac egner seg godt for vinterdrift. Lav vekt gjør den ideell for gang- og sykkelveier. (Foto: Produsenten)

SOMMER: Tønsberg kommune Bydrift fikk levert Metrac H7 X i fjor høst. I sommerhalvåret har den klippet 100 mål gressbaner i uka. (Foto: Forhandleren)

Én maskin til mange oppgaver

Tønsberg kommune Bydrift gikk til innkjøp av en Reform Metrac H7 X i fjor høst. Siden den gang har maskinen holdt kommunens gress- og kunstgressbaner i orden – sommer og vinter.

Tekst: Jørn Sæderholm - jos@mef.no

Med åtte kunstgressbaner som skal holdes fri for snø hver dag gjennom vinterhalvåret og ca. 100 mål med gressbaner som skal klippes om sommeren, er det ikke mye fri å få for den lille maskinen.

Reform-maskinen til Tønsberg kommune Bydrift er en Metrac H7 X, med en 3-liters VM-motor. 74 hk og 310 Nm dreiemoment leverer den. Maskinen både trekker og styrer med alle fire hjul. Styringen skjer med forhjul, bakhjul, firehjuls eller kjøring sideveis i hundegang. Kombinert med beskjedne ytre mål (320 x 202 cm) kommer den seg fram de fleste steder.

ALLSIDIGHET

Det er firmaet Sigurd Stave Maskin AS som

har levert Metrac H7 X-en til Tønsberg kommune Bydrift. Oslo-firmaet har drevet siden starten av 1900-tallet, og er kanskje mest kjent som forhandler av Falköping spredere. Reform-forhandler har de vært siden 2016.

– Utvalget av Reform-maskiner består modellene Metrac, Muli og Mounty, og nå også den fjernstyrte hybridrevne redskapsbæreren Metron. Reform-modellene er utviklet for universelt bruk og egner seg like godt innen landbruket som til kommunal drift og veivedlikehold. Sommer som vinter, sier avtroppende produktssjef Njål Hagen i Sigurd Stave Maskin AS.

Metrac har 1500 kilos trepunktsfeste og PTO både foran og bak, samt tre dobbelt-

virkende hydraulikkretser med uttak foran og bak. Dermed kan det meste av utstyr brukes på den lille maskinen.

PTO 1000 O/MIN

Hydraulikkpumpen leverer 24,2 l/min på 195 bar. PTO-hastighet på 1000 o/min.

– Hos Tønsberg kommune Bydrift brukes maskinen for det meste med Major gressklipper og Tokvam snøfreser. Med sideforskyvning på hele 400 mm på 3-punkten foran kommer man helt inntil kanter, trær og sånt med redskapet, sier Hagen.

Tønsberg-maskinen har påmontert et lodd i 3-punktfeste bak. Dette for å skape «balanse» i maskinen ved kjøring på vei. Når man utfører oppdrag på kunstgressbaner og grøntområdet i en radius på 30 km er det viktig også å ha god kjørekomfort på vei. Nå er Metrac utstyrt med flytfunksjon på 3-punkten både foran og bak, men litt ekstra «balanse-vekt» er med på å optimalisere komforten, noe som er viktig når man tilbringer store deler av arbeidsuken i maskinen. ■

Geomatikk digitaliserer din hverdag!

Ny GeoGrav forenkler din hverdag

GeoGrav er utviklet i tett samarbeid med grave-entreprenørene for å forenkle din hverdag. Appen gir deg som er ute i felten rask og enkel tilgang til dine gravemeldinger så snart påvisningen er utført.

Vi har lansert en ny versjon av appen som har følgende forbedringer:

Nytt og forbedret brukergrensesnitt

Vi har utviklet et nytt og mer intuitivt brukergrensesnitt som gir deg enklere oversikt over dine henvendelser med tilhørende dokumenter, samt hva som er status på disse.

Skaderapportering

Det vil være mulig å sende inn skademelding direkte fra appen. Etter hvert som vi får på plass avtale med den enkelte netteier, vil dette erstatte dagens rapportering til netteier. Inntil dette er på plass, vil rapporteringen kun gå til Geomatikk. I tillegg må netteier varsles på vanlig måte.

Ulike tilgangsnivåer

Vi har på bakgrunn av innspill fra de større entreprenørene laget appen slik at man kan begrense brukerens adgang til å bestille en påvisning. Selskapets administrator kan selv tildele tilgangsnivå ved etablering av nye brukere.

Varsling ved graving nær høyspent

De fleste everk krever at det varsles ved graving nær høyspentkabler. Dette for å unngå at det skjer ulykker ved gjeninnkobling av strømmen. Det er derfor viktig at du benytter funksjonen for start/ stopp graving for å varsle dette.

For mer informasjon se www.gravemelding.no
Har du spørsmål ta kontakt med vårt kundemottak

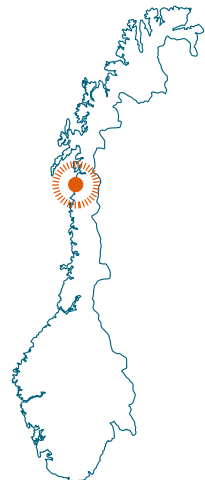
SATSER: Espen W. Løkås (t.h.) og Ronny Henriksen gir gass med HL Maskinutstyr AS. (Foto: Bodø NU)

KLAPPVINGE: YPV klappvinge, uten snøfanger-hengsel i front.

DETALJ: Slitestål trenger ikke skråningskjevning ved utskifting.

Sted: Bodø

Satser tungt på svensk utstyr

Dette er muligens Norges ferskeste og nordligste importør av redskap til maskiner. HL Maskinutstyr AS i Bodø forsyner Nord-Norge og resten av landet med redskap fra svenske YPV.

Tekst: Jørn Søderholm - jos@mef.no

BODØ: HL Maskinutstyr AS er et rykende ferskt selskap. Espen W. Løkås og Ronny Henriksen var begge ansatt i Alfreds Maskin AS, som gikk konkurs tidligere i år. De to startet et nytt selskap etter konkurransen, og har tatt over agenturet på skuffer, skjær, klappvinger og annen redskap fra svenske YPV.

HELE NORGE

– Vi er spesielt fokusert på Nordland og Troms nå i starten. Men vi selger YPV til hele Norge. Vi har levert tilbud fra Nordkapp til Østlandet, sier Espen W. Løkås. YPV er i enkelte kretser kjent for en isri-

veskuff og en klappvinge helt plan i fronten. Hele mekanismen sitter bak skjæret, ingen hengsel i forkant som fungerer som snøstopper. Til denne sesongen har YPV kommet ut med et par nyheter: Forbedrede detaljer på klappvingen og en helt ny klappvingeskuff.

– Klappvingen har blitt forsterket rundt om, og nå slipper man å skråningskjevning ved utskifting. Klappvingeskuffen har en praktisk pendelfunksjon som gjør at den ligger godt an mot underlaget. For eksempel når maskinen kjører med ett hjulpar på fortauskant og ett på veien, sier Løkås. ■

ROTASTAR - markedets mest populære og effektive sorteringskuffer

- Meget grov og robust
- Laget for norske forhold
- Selvrensende
- Fjærende og roterende konstruksjon
- 2 funksjoner i samme skuffe: Trommelsikt- og stjernesikteffekt
- 8 forskjellige modeller/størrelser for bæremaskiner mellom 1-30 tonn.

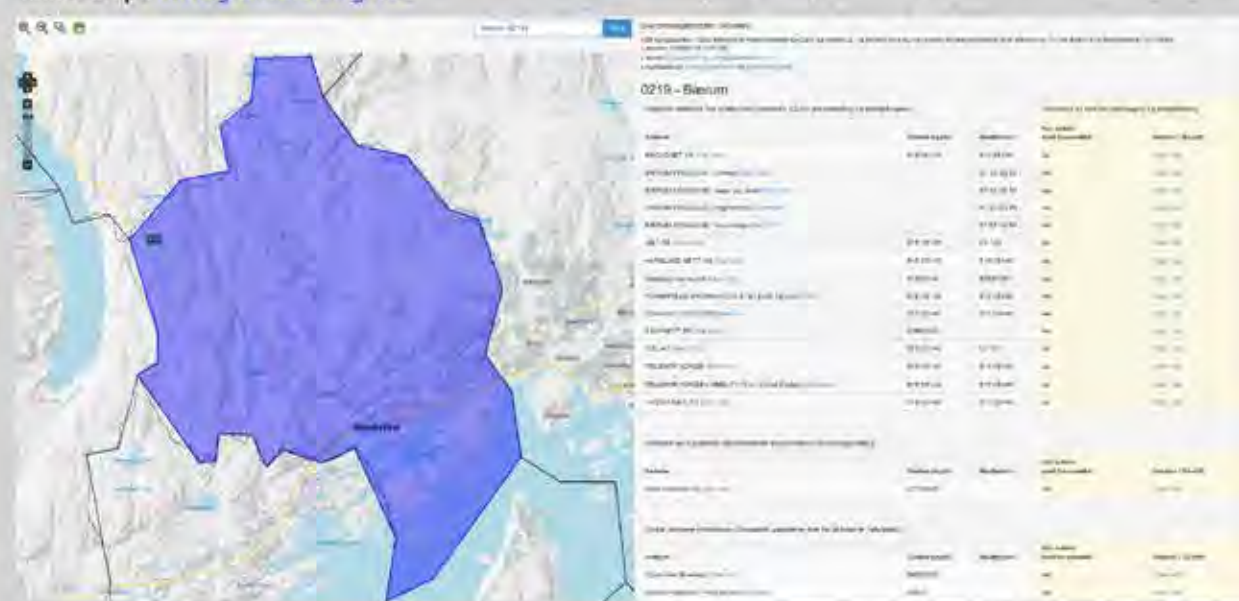
- 20 års erfaring
- Bredt leverandørnettverk

MARKIR AS

4628 Kristiansand · Tlf: 475 18 720 · post@markir.no · www.markir.no

Geomatikk digitaliserer din hverdag!

Sentralt ledningseierregister finner du på www.gravemelding.no

Vårt sentrale ledningseierregister gir en oversikt over de ulike ledningseiere i den enkelte kommune. Du får her oversikt over:

- Ledningseiere som Geomatikk utfører tjenesten for
- Ledningseiere som Geomatikk viderefremidler henvendelser til
- Ledningseiere som må kontaktes direkte

Spør oss - før du graver

Geomatikk utfører gravemeldings- og kabelpåvisningstjeneste for mange kommuner, e-verk og andre eiere av infrastruktur. Registrer henvendelsene på vår kundeportal - eller kontakt vårt kundesenter.

Se komplett oversikt på www.gravemelding.no

A LONG WAY
TOGETHER

Be om et godt tilbud på BKT anleggsdekk hos din dekkspesialist!

Importør: NDI Norge AS – www.ndi.no

ATEX godkjenning etter kundens behov for bruk i industri, gruver, tunnel, offshore

SE I MØRKET

KSE - lamper

TERRAFIRMA AS

Skandinavisk importør og agent for KSE Light GmbH hjelmlamper

KJELL TRENGEN | Telefon: +47 91 11 87 33 | E-post: kjell@terrafirmaas.com
Postboks 246, 3603 KONGSBERG

www.terrafirmaas.com

KONGEN AV PICK-UP

Vi feirer ny oppgradert modell med leasingkampanje og leveringsklare biler

PICK-UP OF THE YEAR 2019
★★★★★
VINNER AV WHATVAN?
PICK-UP OF THE YEAR 2019

Isuzu D-Max Premium 4 dørs automat **kr 2.487,-** eks. mva pr måned

Høyt standard utstyrsnivå. Nye interiørdetaljer, nye skinnseter, trailer sway control, forbedret kjørekomfort og nye farger.

*3 års leie/50.000km, forskuddsleie på Kr 60.000. I tillegg kommer frakt, termingebjør med Kr 95,- og etableringsgebyr med 4.795,-. Alle beløp er eks. mva. Bilen er 2 seters varebil.

Velg mellom Pick Up, Magnum, Trooper, Arctic Trucks eller ADR utgave: Magnum: Mountain top roll cover, veltebøyle, panserlist, frontbøyle og vindavviser KUN kr 25.000,-. Trooper: Hard Top og bedliner KUN kr 20.000,-. Arctic Trucks: Med en AT35 ombygging kan du utfordre bilen din på noen av de tøffeste veiene i verden. ADR: Ferdig ADR-bil leveres utstyrt med lovpålagt utstyr, King Top og godkjente papirer. Vi har biler på lager for rask levering.

PREMIUMPAKKE Verdi 57.500,- NÅ KUN 20.000,- **SPAR 37.500,-**
18" aluminiumsfelger - LED-lys foran og bak - Automatisk klimaanlegg - Stigtrinn - Alarm
Premium skinnseter og dørpaneler - El.innstilling av førerstoel - USB-kontakt - 8 høyttalere
Nøkkelfritt system - Bakkestartassistent - Hill descent control - Tectyl understellsbehandling
Rattbetjent DAB+-radio, navigasjon, ryggkamera og bluetooth fra Alpine med 8" touch-skjerm
Elektronisk tilhengerassistent
INTRODUKSJONSPRIS FRA KR 313.742,- EKS MVA (369.900,- inkl mva)

**TØFFERE
RASKERE
RIMELIGERE
HØYERE LASTEEVNE
3,5 TONN HENGERVEKT
LAVERE EIERKOSTNADER
ENDA MER UTSTYR**

VELG MELLOM PICK-UP, BLACK EDITION, TROOPER, MAGNUM, OG ARCTIC TRUCK

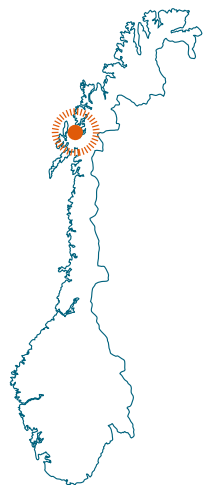
*Priser eks mva. Frakt kommer i tillegg. CO2 183-205. Forbruk blanded kjøring fra 0-69l

ISUZU

Japansk kvalitet og tøffest i klassen
5 års garanti - isuzu.no

LÆRLINGER: Entreprenørbedrifter i Harstad frir til lokal ungdom. Håper forsmak på anleggslivet skal få flere til å søke vg 2 Anleggsteknikk. (Alle foto: Jorunn Nyheim)

Sted: Harstad

Inviterte skoleelever til maskindag i Harstad

OKAB og de tre største maskinentreprenørene i Harstad inviterte nylig til rekrutteringsdag. 70-80 elever på Stangnes videregående skole fikk en smaksprøve på maskinkjøring og anleggsbransjen.

Tekst: Jørn Søderholm - jos@mef.no

HARSTAD: Et par dager i slutten av september inviterte Harstad Maskin AS, Br. Killi AS og Nydals Maskin AS sammen med OKAB, MEF og Nav til en storstilt rekrutteringsdag med anleggsbransjen i Harstad. De tre entreprenørene stilte med folk og utstyr på en tomt der det skal bygges varehus for XL-Bygg. 70-80 vg 1-elever fra Stangnes videregående skole kom på besøk. To klasser fra bygg- og anleggsteknikk og fire TIP-klasser. De fikk prøve seg med hjullaster, gravemaskin og annet utstyr.

– Hensikten er at de skal få prøve seg i maskinene. Målet er at vi skal få flere søkere til vg2 Anleggsteknikk på landslinjene i Fauske og Kirkenes. Det er stor etterpørsel etter lærlinger hos entreprenører og våre medlemmer i Troms, sier daglig leder Johnny Lillegård i OKAB Nordland og Troms.

REKRUTTERING

Han stilte selv opp med arbeidskraft de to dagene, en tid han gjerne investerer i rekruttering av ungdommer til næringen.

Det samme gjorde byens største entreprenørbedrifter.

– Dette gjør vi fordi vi ønsker å rekruttere flere elever til vår bransje. Ungdommer herfra må dra til Fauske for å gå vg 2 Anleggsteknikk. Vi har i mange år slitt med å få mange nok ungdommer til å velge dette faget og komme tilbake som lærlinger. Vi trenger flere fagarbeidere. Vi har mye å gjøre, og det er et skrikende behov for fagarbeidere. Mange av dagens ansatte begynner å bli en voksen gjeng. Vi trenger påfyll med nye krefter. Vi prøver å formidle til ungdommene at de er sikret jobb i en spennende bransje med rivende teknologisk utvikling. De som ønsker det har mulighet til å utvikle seg oppover i systemet. Vi håper denne forsmaken på anleggslivet kan motivere ungdommene til å søke seg til Fauske, sier daglig leder Elisabeth Moe i Harstad Maskin. ■

GRAVER: 70-80 elever fra Stangnes videregående fikk prøve seg i blant annet gravemaskin.

TRENGENDE: F.v. Elisabeth Moe i Harstad Maskin AS, Jan Erik Barvik Hansen i Nydals Maskin AS og Tore Killi i Br. Killi AS trenger flere fagarbeidere og lærlinger.

Over 70 år på det norske markedet!

Lilleseth Kjetting

Aggressivt grep | Best slitestyrke | Unik passform

Be din Lilleseth forhandler om et godt tilbud i dag!

Se vårt brede løft/sikring program!

OFA HAKKI ANLEGG
Piggkjetting leveres i 9-11mm.

EASYON ANLEGG
Firkantkjetting 10mm. Leveres med flatbrodd eller U-brodd gripeelement.

Heltflytende 9mm kjettinger til nye tvillinghjul 10.00-20.
Leveres i rund pigg og U-brodd gripeelement.

Tlf.: 62 96 70 40 | firmapost@lilleseth.no | www.lilleseth.no

Spredernes "Rolls Royce"

SLURRY

Falkköping

MADE IN SWEDEN

Produsert i Norden... - for nordiske forhold, krav og metoder

www.stavemaskin.com

POSTBOKS 6159 ETTERSTAD 0602 OSLO. TLF. 23 26 78 00. FAX 23 26 78 48

www.stavemaskin.com - E-post: mail@stavemaskin.com

NYTT GLIS: Solør vgs. avd. Sønsterud fikk en splitter ny hogstmaskin av typen John Deere 1170G. (Alle foto: John-Are Silset).

SIMULATOR: Fra skolens simulatorpark. Ikke helt som ekte vare, men et godt treningsverktøy for elevene.

FANTASTISK: Dette er utvilsomt med på å løfte statusen til skogsoperatøruddanningen, og vi håper det vil føre til økt interesse og flere søkere, sier Bjørn Lauritzen, fagsjef Skog i Maskinentreprenørenes Forbund (MEF). (Foto: Runar F. Daler).

Skole fikk splitter ny hogstmaskin

Solør videregående skole, avdeling Sønsterud fikk nylig overlevert en helt ny hogstmaskin av typen John Deere 1170G. En maskin til over fire millioner kroner.

Tekst: John-Are Silset/Runar F. Daler – rd@mef.no

Det var naturlig nok en stolt rektor Einar Moan ved Solør videregående skole som ønsket elever, lærere, ordfører og fylkespolitikere velkommen til den store dagen. Han fortalte litt om skogbruket generelt og om Hedmark og Sønsterud spesielt.

– Det har vært en heftig teknologisk utvikling, og utdanningsinstitusjoner som oss på Sønsterud må følge med for å utvikle gode maskinførere til skognæringen, sa rektor Moan.

– Skolen blir nå eier av sin egen hogstmaskin, og vi har endelig topp oppdatert utstyr med det siste innen maskinstyring og IKT. Vi gleder oss enormt til å ta den i bruk, sa han.

– LØFTER STATUSEN

Bjørn Lauritzen, fagsjef Skog i Maskinentreprenørenes Forbund (MEF), er glad på skolens og elevenes vegne.

– Vi synes dette er helt fantastisk. Det er et løft for skolen og jeg vil benytte anledningen til å gratulere med den nye hogstmaskinen. Det betyr at elevene som skal bli skogsoperatører får et meget godt tilbud, sier han til Anleggsmaskinen.

– Vi registrerer for øvrig at de fleste skolene nå enten har kjøpt eller inngått leieavtale for hogstmaskin. Dette er utvilsomt med på å løfte statusen til skogsoperatøruddanningen, og vi håper det vil føre til økt

interesse og flere søkere til både Sønsterud og de andre skolene, sier han.

Det er Hedmark fylkeskommune som har tatt på seg spanderbuksene og gjort det hele mulig. Tidligere fylkesråd Aasa Gjestvang

og fylkesdirektør Hanne Varhaug Søberg sto for den offisielle overrekkelsen. Representanter fra skognæringen og John Deere Forestry var også til stede for å gratulere på den store dagen. ■

FORNØYDE: Rektor Einar Moan og tidligere fylkesråd i Hedmark fylkeskommune, Aasa Gjestvang.

Vi har egen tillverkning, reparation och service av Lyftmagneter och Metallseparatorer

ÄLMHULTS EL-MEK AB **elme** MAGNETS
www.elmemagnets.com Tel: +46 476 150 05

Magnetseparator MS1000S1200
Separering av järn

Virvelströmsseparator VS1200
Separering av alu, koppar, zink...

Lyftmagnet LM1300
Hantering av järnskrot

SKOVENG

KRANSERVICE AS *Når du trenger et løft!*

Krantjenester og spesialtransport med døgnservice

Solid kompetanse • Rask responstid • Utmerket service • Alltid tilstede

Ta kontakt med oss for en hyggelig prat.

Asle Skoveng Kranservice AS • Prost Stabells vei 14 • 2019 Skedsmokorset
Telefon og døgnvakt: 64 83 51 00 • Epost: post@skoveng.no

Følg oss på Facebook
facebook.com/skoveng/

GEOSYNTIA

Design TWM

BEBO betongbru løsning, god økonomi, rask installasjon og høy kvalitet

Geosyntia leverer BEBO betonghvelvbru løsninger som sikrer en økonomisk og effektiv bruløsning med tilnærmet ingen vedlikeholdskostnader

Geosyntia leverer også

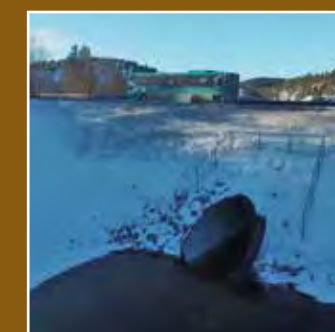
MP200 hvelvbue som bru på Fannrem. Fundamentert på stripefundamenter i betong

MP200 Krøtterundergang i stål under E6 på Helgeland

MP200 hvelvbue trafikk tunnel under skiløype på Kvittfjell

FRANK Ø 3500 mm PE plastrør som bru under Laksevegen på Hitra

www.geosyntia.no

Geosyntia AS, Tel. 67 15 92 90 , e-post post@geosyntia.no

Pon kvitter seg med Cat

Pon Equipment selges. Alle ansatte innenfor salg og service på Cat overdras til et tysk firma. NB: Gjelder ikke Norge.

Tekst: Jørn Söderholm - jos@mef.no

Cat-importør Pon Equipment og Pon Power selges. Tyske Zeppelin Group tar over Cat-agentur og alle ansatte – i Sverige, Danmark og Estland.

Den smått dramatiske nyheten kom deisende i en pressemelding fra Pon Equipment AS i Norge nylig.

– Pon vil forbli Cat-forhandler i Norge og Nederland. Vår markedsposisjon er sterk i disse landene, forsikrer administrerende direktør Erik Sollerud i Pon Equipment AS.

Det er det nederlandske familiekonsernet Pon Holding som nå selger sine Pon-Cat-operasjoner i Sverige og Danmark.

FORTSETTER: Fanja Pon og resten av eierfamilien selger Pon-Cat til Zeppelin i Sverige og Danmark. I Norge fortsetter Pon Equipment som før. Her gjør Fanja Pon den offisielle åpningen av Pons nye hovedkontor i Norge for to år siden. Erik Sollerud (t.h.) holder snora. (Foto: Jørn Söderholm)

Kjøperen Zeppelin Group er en internasjonal gigant, med virksomhet over hele verden. Deriblant Cat-agentur i bl.a. Tyskland.

Salget må godkjennes av konkurransemyndigheter, en prosess som er ventet å ta flere måneder.

– Alle parter er forpliktet til å sikre en god overgang. Foreløpig er alt som vanlig. Hvis og når relevant utvikling i prosessen skjer vil vi informere om det så snart som mulig, sier Sollerud. ■

SKADE: Her har en stikkrenne blitt skadd ved nedgraving av Telenors kabel.

KARTLEGGER: Magnar Danielsen i KMD. Her sammen med Inger Hokstad på et møte i BA-nettverket i 2014. (Foto: Jørn Söderholm)

Best in class safety! FRONT PIN LOCK

Steelwrist framaksellås er en patentert mekanisk løsning som forbedrer sikkerheten på symmetriske hurtigfester. Framaksellåsen er den eneste løsningen som fungerer like godt på alle typer gravemaskiner.

Resultatet av en skuff som mistes kan være ødeleggende og flere alvorlige ulykker skjer hvert år. Med et framaksellåst feste er du og dine ansatte trygge på jobb.

STEELWRIST
EARTHMOVING EFFICIENCY

Steelwrist Norge AS | www.steelwrist.com
Salg: +47 236 50 220

Vil kartlegge hvor mye graveskader koster

Hvert år meldes rundt 8 000 graveskader på kabler og rør. Hva koster det samfunnet, egentlig? Det skal nå kartlegges og analyseres.

Tekst: Jørn Söderholm - jos@mef.no

Nå skal det utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse på konsekvensene av graveskader på alt av det som ligger i bakken av infrastrukturanlegg.

Det er Kommunal- og moderniseringsdepartementet som har utlyst en konkurranse om en slik analyse. Det framgår av en pressemelding fra nodig-bransjeforeningen SSTT.

IKKE OVERSIKT

Bakgrunnen er at det ikke eksisterer noen god oversikt over de samfunnsøkonomiske konsekvensene av alle graveskader. Hvert år

meldes det inn om lag 8000 graveskadene på kabler og rør.

Fagdirektør Magnar Danielsen i Kommunal- og moderniseringsdepartementet er i egenskap av leder i samarbeidsforumet for ledninger i grunnen initiativtaker til denne kartleggingen.

Frist for innlevering av tilbud er satt til 7.oktober, og rapport til departementet er ønsket innen 1.juni 2020.

EGET SAMARBEIDSFORUM

Samarbeidsforum for ledninger i grunnen (SLG) ble etablert i 2013 og er et forum for

relevante bransjeforeninger og myndigheter med interesse for samordning av ledninger og annen infrastruktur i grunnen.

Med ledninger og annen infrastruktur i grunnen menes anlegg som gjelder strøm, vann, avløp, elektronisk kommunikasjon, fjernvarme, gass, søppelsug og bergrom.

Fem departementer er med i samarbeidsforumet i tillegg til en rekke andre statlige instanser. Bransjeforeninger er også godt representert, og blant disse finner vi blant andre Maskinentreprenørens Forbund, Norsk Fjernvarme, Norsk Vann og Rådgivende Ingeniørers Forening.

SKUFFET: Dette vil du helst ikke se. Nå skal det kartlegges og analyseres hva 8000 graveskader årlig koster samfunnet.

Departementet ønsker en oversikt over følgene av forsyningsvikt for abonnenter, omsetningssvikt for næringsdrivende og kostnader som følge av forsinkelser i trafikken.

Magnar Danielsen

MÅ REDUSERE SKADEOMFANGET

Danielsen opplyser til SSTT at hovedhensikten er å få innspill på hvordan antallet graveskader kan reduseres, samtidig som det er viktig og nyttig å få en best mulig oversikt over de samfunnsmessige konsekvensene av alle skadene.

Og dette handler om mer enn økonomi, understrekes det.

– Departementet ønsker å få en oversikt over følgene av eksempelvis forsyningsvikt for abonnenter, omsetningssvikt for næringsdrivende og kostnader som følge av forsinkelser i trafikken, sier Danielsen i SSTTs pressemelding.

Siktemålet med analysen er todelt:

- Få et bedre faktagrunnlag for å innføre tiltak som skal forebygge graveskader på ledninger.
- Redusere de negative følger av oppståtte graveskader for den enkelte og samfunnet.

I den grad det kan utledes av informasjonsgrunnlaget som innhentes for graveskader, er det ønskelig at analysen også antyder størrelsen på de samfunnsmessige kostnadene ved forsinkelse i ordinære graveprosjekter ved nyetablering eller vedlikehold av ledningsanlegg.

REPARASJON

Av de omlag 8000 årlige graveskader på ledninger i grunnen, blir det anslått at direktekostnadene for reparasjon av skadede ledninger i gjennomsnitt beløper seg til kr 26 000 kroner. Reparasjonskostnadene ved et komplisert ledningsbrudd i

en gate kan beløpe seg til mer enn 100.000 kroner per tilfelle.

Disse utgiftene dekkes ofte av netteier selv eller den som er direkte skyld i skadene.

– Derfor er kunnskapen om de samfunnsøkonomiske konsekvensene av graveskader begrenset, sier Danielsen. ■

HØST
KAMPANJE

I PERIODEN 4.9 - 15.11.

HØST KAMPANJE
på maskiner og utstyr

EMS
GROUP

EMSG Norge AS
Bølervegen 40, 2016 Frogner • Norway
Tlf.: +47 63 93 63 00 • E-mail: post@emsg.no

www.emsg.no

VAKKERT: Loen-dagene må vel sies å være landets vakreste anleggsmesse, der den ligger blant fjell og fjorder. På bildet ser man også Hotel Alexandra, der messa alltid har blitt arrangert.

Loen-dagene fylte 40 år

TYDELIG MEF-SJEF: Administrerende direktør i MEF, Julie Brodtkorb, holdt et spennende og engasjerende innlegg på Loen-dagene. Hun snakket blant annet om viktigheten av anleggsbransjen for samfunnet, og noen av utfordringene bransjen står overfor.

Det var mer fremtidsfokus enn nostalgi da Norges vakreste anleggsmesse hadde 40-årsjubileum i slutten av september.

Tekst og foto: Runar F. Daler - rd@mef.no

Omgitt av bratte fjellsider, brusende fosser og pittoreske fjordarmer, er det ingen messer som når Loen-dagene opp til knærne når det gjelder beliggenhet. I år var til og med været på arrangørens side.

– Vi hadde opp mot 3000 besøkende i løpet av helgen. Det var totalt 54 utstillere, både ute og inne, og godt over 700 til middag på lørdag, forteller en fornøyd regionsjef i Maskinentreprenørenes Forbund (MEF), Paul-Olaf Baraas til Anleggsmaskinen. Det er MEFs fylkesavdelinger i Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal som arrangerer den tradisjonsrike messa.

«LOST» UTEN ANLEGGSTRANSJEN

Blant deltakerne på årets jubileumsmesse, var administrerende direktør i MEF, Julie Brodtkorb. Hun holdt bl.a. et svært engasjerende innlegg om fremtidsutsikter og utfordringer i anleggsbransjen.

– Har anleggsbransjen i Norge noe fremtid? spurte hun salen, før hun selv svarte:

– 2019 er virkelig et år vi kan se tilbake på og konkludere med at vi er en av de viktigste bransjene i landet. Tenk bare på Askøy-tragedien. Det er jo synd noe sånt skal skje før både politikere og folk flest innsår hvor viktig den jobben vi gjør hver eneste dag er. Så hadde vi et ras i Jølster.

Hvem var det som kom inn, ryddet opp og sikret området? Jo, det var bransjen vår. Og så var det flommen i Lom. Hva var det første dere så på nyhetene? Jo, våre bedrifter som kom inn og ryddet opp og sikret.

Det er ikke terror som er den største trusselen i Norge fremover. Nei, det er naturkreftene og mer ekstremvær. Og uten oss, er man ganske «lost», sa Brodtkorb til en lydhør forsamling.

UTVIKLES TIL DIAMANTER

Anleggsbransjen er også fremtidens næring, ifølge MEF-sjefen.

– Vi har vært bortskjemte her i landet ved at vi har hatt oljeøkonomi. Jeg tror oljen kommer til å være viktig lenge ennå, men det er klart at vi også må få andre bein å stå på. Det vi trenger er lønnsomme næringer, eid av nordmenn bosatt i Norge, og som ansetter norske fagarbeidere over hele landet. Det er oss det! Vi i anleggsbransjen gjør det, slo hun fast.

– I tillegg trenger vi næringer som utnytter hele befolkningen. Vi mennesker er forskjellige; noen er veldig praktiske, mens andre liker å sitte på et kontor, drive med papirer og legge strategier. Begge typer trengs, men vi kommer veldig kort her i landet hvis vi bare har folk som sitter og legger strategier! Praktikerne er det vår

FAMILIEMESSE: Loen-dagene er kjent for å ha fokus på familier, og mange barn er tilstede på messa hvert eneste år. Her er det Casper (3 år) som leker seg litt.

REGIONSJEFER: MEFs regionsjefer Paul Olaf Baraas (region Vest) og Øyvind Bergset (region Midt) kunne fortelle om gode tilbakemeldinger fra både besøkende og utstillere.

FOLKSOMT: Det var opp mot 3000 besøkende innom messa i løpet av helga, og godt over 700 på festmiddagen på lørdag.

bransje som tar vare på, og utvikler det andre kanskje har sett på som litt trøblete elever på skolen, til diamanter! Det er masse sånne eksempler i bransjen vår, og det blir kjempelojal, god arbeidskraft, sa hun.

MÅ FÅ FRAM FAKTA

Brodtkorb fortalte at det også er noen utfordringer i bransjen. Klima er en av dem.
 – Hvis vi tror at klimakampen skal løses ved at vi alle sammen later som om det ikke finnes biler eller maskiner, at teknologi ikke er framtida og at dere skal stå og grave med en spade i stedet for en dieselmaskin, da tror jeg verken vi løser klimakrisen eller får en økonomi som gjør at vi kan fortsette å ha den velstanden vi har i dag, sa hun.
 – Det betyr ikke at vi skal si at alt skal være som før og at vi ikke skal bry oss

om at resten av samfunnet er opptatt av klimaet. Nei, vi skal gjøre alt vi kan for å redusere utslippene våre. Men vi må også få fram fakta. Vi møtte nylig en ydmyk klimaminister Ola Elvestuen på et anlegg. Det begynte, som det gjerne gjør, med at han spurte «hvor mange el-gravere har dere her?» Men så fikk vi fortalt ham at på ti år har en dieselgraver omtrent halvert utslippet sitt. Det er framtida. Ved hjelp av ny teknologi. Hva bør man så gjøre som politiker, for å få fart i denne typen utvikling? Ikke ved å innføre dårligere avskrivingsregler, så det blir dyrere å skifte ut maskiner. Nei, gjør det heller mer lønnsomt å kjøpe nye maskiner!

HEST OG HOV VS. ANLEGGSTEKNIKK

– En annen utføring er arbeidskraft. Det har vært på moten blant politikere i en del

år å snakke om yrkesfag. Men det hjelper lite hvis det ikke er handling bak. Det har riktignok skjedd noe, men vi trenger et raskere tempo, fortsatte hun.
 – Da vi sa ja til en samfunnskontrakt om å ta inn lærlinger, tok vi det som en selvfølge at det skulle finnes lærlinger. Det må opprettes et tilstrekkelig antall utdanningsplasser. Det har ikke skjedd mange steder i landet, og det jobber vi hardt for at politikerne skal forstå. Hva om man i stedet for å opprette de billigste linjene, som frisør og hest og hov, kunne se hva samfunnet faktisk har mest behov for. På en fylkeskommunal linje, der jeg selv tok sikkerhetskurset i år, får man i dag 40 kr mer i tilskudd per elev på hest og hov enn på anleggsteknikk. Hva tror dere vi trenger mest av i framtida? spurte en svært engasjert MEF-sjef retorisk.

HAR DELTATT PÅ ALLE LOEN-DAGENE

Arthur Kragset (80), daglig leder og eier av Kragset Maskinstasjon, har vært på absolutt alle Loen-dagene, fra 1979 fram til i år.

– Det stemmer; jeg har vært her alle årene. I tillegg var jeg her flere år da Sunnmøre Maskinholderlag hadde møter her, for Loen-dagene ble startet, forteller Kragset, som for øvrig har vært MEF-medlem i 50 år.
 – Loen-dagene har jo bare vokst og vokst i alle år. Til å begynne med var vi bare noen få som samlet oss her. Etter hvert fant vi ut at vi skulle invitere med familier også, og da løsnet det ordentlig for dette arrangementet, sier han.

FRA KNIVING TIL SAMARBEID

Veteranen er klar på at bransjen har utviklet seg mye på 40 år, og da stort sett i positiv retning.
 – Det har jo blitt en mye ryddigere bransje enn det var den gangen. I tillegg var det mye mer kniving mellom entreprenørene før. I dag er det mye mer samarbeid og åpen prat enn det var da. Det var jo også litt av grunnen til at vi startet Sunnmøre Maskinholderlag i sin tid, for å samarbeide bedre og ikke bare sitte på hver sin tue, forteller Kragset. Han er i ferd med å trappe ned sin egen bedrift, men er positiv til framtiden for anleggsbransjen.
 – Ja, jeg ser svært positivt for framtiden til denne bransjen. Og jeg er helt enig med Julie Brodtkorb om at vi må se må se framover og ikke dvele ved det som har vært.

EN STOR FAMILIE

– Hvorfor har du kommet tilbake år etter år – i 40 år?
 – Fordi jeg trives veldig godt her. Det er kjekt å møte kollegaer i bransjen på denne måten. Og så er det jo selvfølgelig veldig sosialt. Det er et spesielt godt miljø her på Loen-dagene. Det er litt som det ble sagt under seminaret her inne; at det er litt som en stor familie. Man er venner med alle, smiler han.

VETERAN: Arthur Kragset (t.h.) har ikke gått glipp av Loen-dagene én eneste gang siden 1979. MEFs styreleder Arnstein Repstad kalte ham opp på scenen, hvor han mottok blomster og fortjent hyllest fra salen.

Sandsilo

Snart glatt, er du forberedt?

Våre sandsiloer har ståttak med grabbfeste som standard og er klargjort for montering av varmelementer. Kommer i 5m³ og 8m³, og stativene kan leveres i ulike høyder (1,5m, 2,0m og 3,0m).

morten@bns.no | 40 00 61 30

PREMIERING: Alle deltakerne fikk medaljer, og klassevinnerne fikk pokal. Det var MEF-sjef Julie Brodtkorb, godt hjulpet av OKABs Are Haukaas, som sto for premieutdelingen.

VANT: Sammenlagtvinneren i alle aldersklassene var Tony Kvernvik (15).

Tidlig krøkes...

Tradisjonen tro var det maskinførerkonkurranse for barn og unge på Loen-dagene. Som vanlig viste de også imponerende ferdigheter.

Deltakerne var delt inn i ulike aldersgrupper, hvorav den yngste gruppen var helt ned i 0-4 år. Sammenlagtvinner ble 15 år gamle Tony Kvernvik.

POPULÆRT: Det var mange deltakere på maskinførerkonkurranse for barn og unge – og det var enda flere som fulgte spent med.

SIMULATOR: Foruten maskinførerkonkurranse ute var det også populære maskinsimulatorene innendørs. Her er det daglig leder i OKAB Sogn og Fjordane, Jan Erik Øygard, som bistår noen unge maskinførere.

DREVEN ARRANGØR

Som avdelingsleder for MEF Sogn og Fjordane har Harald Kvame vært med å arrangere Loen-dagene de siste syv årene. Gravemaskin har han kjørt i 50 år!

Ikke bare er Harald Kvame med og arrangerer Loen-dagene. Som MEF-medlem siden 1980 har han også deltatt på de fleste Loen-dagene siden oppstarten. Mest spesielt er det kanskje likevel at han i januar 2020 har kjørt gravemaskin i hele 50 år.

– Jeg kjører fremdeles fordi jeg synes det

er veldig kjekt. Det er kjekt å være med og skape noe på den måten. Skape noe varig, forklarer han.

Harald Kvame mener de årlige Loen-dagene har vært positive for bransjen.

– Både MEF generelt og Loen-dagene spesielt har bidratt til å sveise bransjen mer sammen. Man kan konkurrere i hverdagen, men likevel komme sammen på denne måten og ha det trivelig. Som tillitsvalgt i MEF er jeg dessuten stolt av å kunne være med og påvirke rammevilkårene for bransjen vår, sier han.

MANN BAK SPAKENE: Han har vært med å arrangere Loen-dagene i 7 år, men vært der som deltaker ca. 35 ganger. Og han har kjørt gravemaskin i 50 år.

VÆRT UTSTILLER FRA DAG ÉN

Tor Skjetne, grunnlegger og styreleder i Skjetne Maskin, har vært utstiller på Loen-dagene helt siden man begynte med utstilling i 1984.

FRA UTSTILLERPLASS: Tor Skjetne i Skjetne Maskin har vært utstiller på de fleste Loen-dagene helt siden de begynte med utstilling i 1984.

– Jeg har vært utstiller her i 30 år – minst. Jeg har vært her med hele familien opp gjennom årene, og sønnen min, Kristian, som nå er daglig leder, har jo vært med her helt siden han var en liten gutt. Dette er en spesiell messe. Den er liten og lun, med en utrolig god atmosfære. Det har vel mye med stedet å gjøre. Og selvfølgelig Hotel Alexandra, sier Tor Skjetne til Anleggsmaskinen.

MANGE SPRELL!

– Ikke minst har jeg opplevd en del artige episoder her. De to tidligere regionsjefene i MEF, Roald Tystad og Roald Johansen, sto bak mye av oppbyggingen av Loen-dagene, og de fant på mange artige sprell. Ett år jeg kom hit, med koffert og utstyr som vanlig, fikk jeg meg en overraskelse. Rommet jeg hadde fått tildelt, viste seg å være et regelrett bøttekott, med hyller langs veggene, med malingsspann og annet utstyr. Og midt i det knøttlille rommet sto en oppredd sprinkelseng. Jeg gikk ned til resepsjonen for å si klart fra at jeg ikke ville bo på et slikt rom. Der ble jeg møtt av de to Roald-ene og hotelldirektøren. De knakk sammen i latter alle tre. En annen gang ble jeg stoppa i politikontroll på vei hit. Det var de to Roald-ene

SALGSMESSE: Selv om det sosiale aspektet og nettverksbygging nok står i førersetet på Loen-dagene, foregår det også en god del salg på messa, ifølge Tor Skjetne.

som hadde kledd seg ut som politi! Nei, det var mange artige sprell og episoder, sier en lattermild Tor Skjetne.

SALG

Selv om han trekker fram det sosiale som det viktigste med Loen-dagene, har han også solgt en del maskiner og utstyr på messa.

– Vi har solgt mye opp gjennom årene. Dette er faktisk en messe hvor mange også kommer for å handle. Også i år har vi solgt noe; blant annet komprimeringsplater, en pallegaffel og en skuffe. I tillegg har jeg et godt håp om å få solgt en liten hjullaster før vi pakker sammen. Jo mindre man har med hjem igjen, jo bedre er det, sier han fornøyd. ■

Alt innen Asfalt - og betongfresing.
Fagmessig utført til rett tid!
Maskiner for store og små oppdrag.

ASFALTFRES AS
Nedre Nedmarken 14, 3370 Vikersund
Tlf: 32 77 99 75 • E-post: Info@asfaltfres.no
www.asfaltfres.no

ASFALTFRES SØR AS:
Tveide Næringspark 7 • 4760 Birkeland
Tlf : 915 85 761

Enda bedre. Hver dag.
For å redde liv langs veien.

Norges største rekkverksentreprenør

agjerde.no

Hisun har 25 års erfaring. Dette er produkter man kan stole på. Vi tilbyr Hisun ATV/UTV i flere ulike brukskategorier og prisklasser. Vi er sikker på at du finner den rette for akkurat deg!

Hisun 550 ATV

546 ccm³ slagvolum • 4-takts motor • 2/4WD + Elektrisk Front Differensialspærre • Total bredde/lengde/høyde: 120 x 229,5 x 139 cm • Stand.utstyr: Bak- og blinklys, Servostyring, Alu. felg, vinsj, justerbare coilover dempere, kufanger bak, handguards, tilhengerfeste m/kontakt.

Hisun 550 ATV

kr. **69.900,-**

Finn din forhandler:

erling sande

erling-sande.no

Alle priser er veil. utsalgspris for 2019. Lokal frakt og leveringskostninger kan tilkomme.

SYMBOLSK TREPLANTING: I forbindelse med kontraktsigneringen plantet anleggsgartnerelever et tre, som et symbol på at avtalen skal utvikles og vokse inn i fremtiden. (Foto: Nome vgs.).

SIGNERING: Roar Håkonsen fra Håkonsen & Sukke Landskapsentreprenør AS og rektor ved Nome vgs. avd. Søve, Marit Hoven, skriver under samfunnskontrakten. (Foto: Nome vgs.).

Samfunnskontrakt med læreplassgaranti

Nome videregående skole og anleggsgartnerbransjen i Vestfold og Telemark skrev samfunnskontrakt som sikrer elevene læreplass.

Tekst: Runar F. Daler - rd@mef.no

Kontrakten ble signert på Nome vgs. avd. Søve, fredag 4. oktober. Skolen ligger på Ulefoss, ca. 30 km fra Skien. Den er en naturbrukskole med over 100 års historie, som tilbyr anleggsgartnerutdanning.

Som en del av seremonien ble det plantet et tre, som et symbol på at avtalen skal utvikles og vokse inn i fremtiden. Treet skal pleies av kommende anleggsgartnerelever.

SIKKER JOBBFREM TID

Anleggsgartnerbransjen i Vestfold og Telemark er stor og i stadig vekst. Bransjen vil derfor ha stort behov for ungdom med god faglig kompetanse og interesse for næringen i tiden fremover.

Samarbeidsavtalen med læreplassgaranti er nettopp ment å skulle stimulere til økt rekruttering til anleggsgartnerfaget. Avtalen skal vise ungdom og deres foreldre at anleggsgartnerfaget er et spennende og kreativt fag, med sikker jobb fremtid og store muligheter for videreutdanning.

#JOBBERBESTUTE

Samarbeidsavtalens læreplassgaranti forutsetter at eleven består alle fag på vg1 og vg2, har karakteren 3 eller høyere i programfagene og har mindre enn fem prosent udokumentert fravær. I tillegg må eleven ha gjennomført utplassering i en aktuell lærebedrift og ha søkt læreplass på vanlig måte.

Samfunnskontrakten markedsføres i begge fylker gjennom nettsiden jobbute.no og med #jobbenerbestute. ■

FØLGENDE BEDRIFTER DELTAR I SAMFUNNSKONTRAKTEN:

- Anleggsgartner Nordengen AS
- Anleggsgartner Grøteig AS
- Anleggsgartner Strandman AS
- Grenland Hage & Landskap AS
- Håkonsen & Sukke Landskapsentreprenør AS
- Steen & Lund AS.

En solid framtid

ØB BOKS KULVERT

ØB Boks kulvert kan leveres som underganger til vei, fordrøyningsmagasin og overvannsledninger. Leveres i flere størrelser.

Kontakt oss for løsninger og informasjon.

Boks kulvert som avbildet:

Innvendig mål: 1500 (b) x 1000 (h) mm

Utvendige mål: 2000 (b) x 1500 (h) mm

Lengde: 2250 mm

Pakning: Løs pakning, type F146 glidepakning
Med eller uten v-bunn

Vekt: 8500 - 9000 kg

Volum: 3,1 - 3,3 m³ vann

Veggtykkelse: 250 mm

Ølen Betong

Telefon 5377 5200
mail@olenbetong.no
olenbetong.no

Omega Design

EN TYNNINGSSPESIALIST PÅ ÅTTE HJUL

901XC

Den nye Komatsu 901XC er en etterlenget hogstmaskinnyhet for tynning og lettere sluttavvirking i så vel kupert som mjukt terreng. De åtte hjulene i kombinasjon med det velprøvede Komatsu-konseptet og den nye dobbeltpendlende boggien, gir maskinen utrolig stabilitet, utmerkede terrengegenskaper, fremkommelighet og lavt marktrykk, noe som i sin tur fører til mindre markskader.

Det som gjør Komatsu 901XC til en ekte tynningsspesialist er blant annet den gode kranfunksjonen, noe som gjør det lettere for presisjonsarbeid og å velge de riktige trærne - spesielt på lang rekkevidde. Som alle våre maskiner har denne også fordelen av effektive 3PS- hydraulikk, drivstoffgjerrig dieselmotor og ypperlig førermiljø.

www.komatsuforest.no

Komatsu Forest AS
2335 Stange, tlf.: 90178800

EDER VINSJER

Kraftige vinsjer for bruk i skog, til jakt, landbruk, entreprenør, vei, redning m.m.

Powervinsj ESW400, ESW500, ESW1200 og ESW1800

- Drakraft fra 400 kg til 1800kg
- Trekktau i vilkårlig lengde, gjerne opptil 100 meter eller mer.
- Sentrifugal clutch for enkel styring av vinsjen, dra i tauet og vinsjen trekker. Slakk av og vinsjen stopper å dra. Ingen ekstra slitasje på tauet.
- To-taks motor, opererer i alle stillinger.
- Tyskproduserte kvalitetsvinsjer!

Importør og salg:

VERKTØY AS

STAVANGER

www.verktoyas.no 51 88 68 00 post@verktoyas.no

Se hele utvalget på vår nettside:
www.verktoyas.no

Eder skogsverktøy

WIKS

ARBEIDSBRAKKER OG TILHENGERE

SPISE-/TOALETTOGNER

WIKS 4211E
Spise/toalettovgn for 8 personer + verktøyrom og innredningspakke

Totalvekt: 1300kg
Lengde: 4200
Bredde: 2300

WIKS 5613E
Spise- og toalettovgn for 12 personer med forbrenningstolett og verktøyrom

Totalvekt: 2000kg
Lengde: 5600
Bredde: 2300

MANNSKAPSGOGER

WIKS 5624
Mannskapsvogn for 6 personer

Totalvekt: 2000kg
Lengde: 5600
Bredde: 2300

BOLIGVOGNER

WIKS 7344
Boligvogn for 4 personer

Totalvekt: 2700kg
Lengde: 7300
Bredde: 2550

HMS/SIKKERHETSGOGER

WIKS 4231
Sikkerhetsvogn for 6 personer

Totalvekt: 1300kg
Lengde: 4200
Bredde: 2300

TILHENGERE

JUMBO LIGHT
35.5
3500kg

SPECTRUM C27.30
3500kg

CARGO D27.3
2700kg

VEA
18.40
1800kg

www.wiks.no

salg@wiks.no

tel. 950 71 777

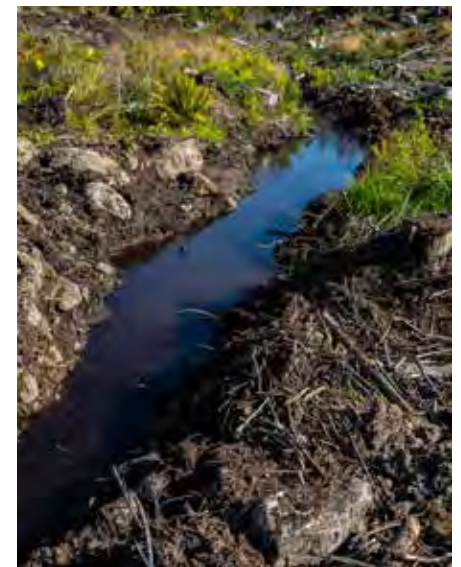

Trenger mer – og bedre – grøfting etter hogst

ERFAREN: Prosjektkoordinator Bjørn Helge Bjørnstad (t.h.) og maskinentreprenør Stig Bjørnstad.

INSTOFF: Sedimenteringsbasseng til å fange opp finstoff er viktig for å unngå miljødiskusjoner.

"Vassjuk" mark etter hogst gir dårlige vilkår til ny skog. Da kan det være lurt å få inn en gravemaskin og senke grunnvannsstanden med grønfting. Nå har Skogkurs laget en ny norm for riktig grønfting i skog. – Skogen trenger mer og bedre grønfting, sier Bjørn Helge Bjørnstad i Skogkurs.

Tekst: Jørn Søderholm – jos@mef.no

– Vi trenger mer grønfting enn det som har vært vanlig en stund, over det meste av landet. Og vi trenger grønfting av god kvalitet, slik at vi slipper miljødiskusjoner på grunn av feil grønfting.

Det sier Bjørn Helge Bjørnstad. Han er prosjektkoordinator i Skogbrukets Kursinstitutt – Skogkurs.

Ikke bare trengs det bedre grønfter. Det

trengs også større kapasitet og flere entreprenører som kan trå til med maskiner i etterarbeid etter hogst. Nå i høst og vinter er han på veien med et nytt kursopplegg til skogsentreprenører og maskinførere. Det handler om grønfting av skogsarealer, og har utspring i en ny norm for grønfting i skogen.

Vi møtte ham i slutten av august på en

aldri så liten befarings av grønftearbeid i Redalen, midt mellom Gjøvik og Biri. Her møter vi også maskinentreprenør Stig Bjørnstad.

Samme etternavn? Ja, Stig er Bjørn Helges onkel.

GRØFTING OG MARKBEREDNING

Han er rundt halvferdig med et oppdrag for

KAPASITET: Det trengs mer av både maskinentreprenører og grønfter i skogsterreng. Her grønftes et hogstareal i Redalen, mellom Gjøvik og Biri. (Alle foto: Jørn Søderholm)

Glommen Mjøsens Skog, med grønfting og markberedning av et areal som ble hugget for et par år siden.

– Dette er andre sesongen med grønfting og markberedning nå. Jeg har gjort det før også, for mange år siden. I mellomtiden har jeg drevet med kabelgraving og mye annet rart, sier maskinentreprenøren.

Kabelgrønfting og grønfting i skogen er ikke særlig sammenlignbart, om du skulle tro det. Hva er forskjellen?

– Tenk deg sjøl, å drive på her ute kontra inne i på byggetfelt. Så ser du forskjellen,

konomi-deler AS

Lilleseth kjetting
NB! Fri frakt

Hydraulikk

BestGrip ispigg

Bestilling: 69 10 23 00
Netthandel: www.okonomi-deler.no

sier han og svinger armen utover et skogkledt landskap.

– Er det enklere, dette...?

– Tja. Selve maskinkjøringa er teknisk verre. Men det er minimalt i omgivelsen å ta hensyn til. Det finnes ikke folk og bil, for eksempel.

– Kabel i bakken da?

– Det hender. Men de står som regel avmerket på kartet, sier Bjørnstad.

GRAVEMASKIN MER VANLIG

Han bruker en Yanmar åttetonner til jobben. Gravemaskin blir stadig vanligere syn i skogsarbeid.

– Ja, vi ser at stadig flere går over til å bruke gravemaskin i stedet for større skogsmaskiner. I alle fall på mindre felter, opptil 25 dekar. Når man alt har en gravemaskin i skogen kan det være gunstig å gjøre både sporsletting, markberedning og grøfting, sier han.

Mange arealer vil få en økning i grunnvannsstanden etter hogst. Vannet kan gjerne stå rett under overflaten. Det gir dårlige vilkår for tilvekst av ny skog, enten den skal plantes eller det skjer ved naturlig foryngelse. Før hogsten klarte den gamle skogen fint å håndtere variasjoner i grunnvannsnivået selv. Etter avvirkning er det ingen skog her til å ta opp den ekstra fuktigheten.

– Hva som skjer i november er ikke så farlig. Men i vekstsesongen trenger røttene oksygen for raskest mulig etablering og best mulig vekst.

DRENERING

Lia i Redalen er et godt eksempel på en type grunn som har godt av grøfting. Under et

relativt tynt lag med torv og jord ligger harde morenemasser. Det gir dårlig drenering nedover i grunnen. Grunnvannet kan godt stå helt oppunder overflaten i deler av sesongen. Det kalles gjerne "vassjuk mark", og gir en voksende skog med større frostrisiko. Røttene stikker ikke så dypt man vil ønske. Det gir en ustabil skog som er utsatt for vind og vær.

Det er her gravemaskinen og grøftingen kommer inn i bildet.

– Å senke grunnvannsstanden til 30-40 cm under torva i vekstsesongen gjør stor forskjell. Det er i vekstsesongen at røttene trenger oksygen, for raskest mulig etablering og best mulig vekst, sier Bjørn Helge Bjørnstad.

KABEL: Selv langt til skogs er det kabel å finne i bakken. Men enklere enn i bebygde strøk er det uansett.

KUNNSKAP: Skogkurs har laget en norm og et kursopplegg for bedre grøfting i skogen.

Grøfting var et vanlig tiltak i tidligere tider, men har vært mindre utført i nyere tid.

– Skogen trenger mer grøft, og bedre grøfting. Vi må vite hvor og når grøfting trengs, og gjøre det på en faglig riktig måte. Det får vi til hvis vi driver opplæring og diskusjon.

– Hva er vanlige feil?

DYBDE OG FINSTOFF

– Grøfta skal ha en funksjon i 30-40 år. Noen graver for mye og for dypt. Det er helt uhensiktsmessig. Og så har vi noen som slipper grøftene rett ut i rennende vann. Da går det mye slam ut. Det er viktig å grave sedimentbassenger ut sammen med grøftene, for å samle opp finmaterialet før vannet går ut i elv.

– Hvorfor er det behov for en egen norm om grøfting?

– For at vi skal øke kvaliteten. Alle entreprenører har ikke nødvendigvis oversikt over hva som er riktig. Mange i de eldre generasjonene har erfaring med det, men det er ikke gitt at det er den beste kunnskapen. Dessuten kommer stadig nye maskinførere til. De må oppdateres med nødvendig kunnskap.

– Hvem trenger denne kunnskapen? Entreprenørledet?

– Ja. I praksis maskinførerne. Kunnskapen trengs også i planleggerledet, i den grad det er noen planlegging inne i bildet før hogst. Den viktigste kunnskapen er uansett hos maskinføreren. Vi må løfte kunnskapen hos den som skal gjøre det i praksis, sier Bjørn Helge Bjørnstad. ■

ETTER HOGST

- **Sporsletting.** Fjerne skader etter utkjøring med lassbærer.
- **Markberedning.** Lage "flekker" som egner seg til planting eller naturlig foryngelse. For raskest mulig vekst av ny skog og unngå angrep av Snutebille.
- **Grøfting.** Drenering av areal for å senke grunnvannsstand midlertidig.

SANDVIK

COMMANDO™ DC300Ri WHERE NEXT?

Utforsk områder hvor ingen borerigg har vært før. God mobilitet og stabilitet i vanskelige terreng – den nye Commando DC300Ri med drift på alle fire hjul, er klar til å overvinne utfordringer andre finner umulig. Den tilbyr et bredt hulldiameter fra 38 til 64 millimeter, full fjernstyring som gjør den lett å flytte fra et sted til et annet, og er derfor perfekt for bor- og sprengingsentreprenører.

Utforsk Commando DC300Ri på:
ROCKTECHNOLOGY.SANDVIK

Alle aktiviteter i dette bildet ble utført av fagfolk i et kontrollert område og bør ikke gjentas eller kopieres. I intet tilfelle er Sandvik ansvarlig for eventuelle direkte eller indirekte skader eller tap av eiendom eller liv, som oppstår som følge av eller forbundet med slike forsøk.

10 TONN KOMPACT OG BRUKERVENNLIG DUMPER.
SVÆRT MOBIL OG OVERLEGEN I TERRENG.
LAVT MARKTRYKK. 180° MULTITIP (OPTION)
DEN BARE GÅR OG GÅR....

Snakk med dumper spesialisten!

AS Hydrema
www.hydrema.com

Salg: Knut Ola Nergård
Mobil: +47 952 02 051
Mail: kne@hydrema.com
Område: Nordland, Troms, og Finnmark.

Salg: John Vidar Bakken
Mobil: +47 414 07 070
Mail: jvb@hydrema.com
Område: Norge øvrig.

HYDREMA

Service: 613 14 010

FORNØYD GJENG: Faglig leder Kjetil Lie (t.v.) og daglig leder Arild Bøthun i Sartor Maskin, og OKABs Geir Boge. I maskinen sitter lærling Sindre Aven.

ÅRETS LÆREBEDRIFT 2019 KANDIDAT 3: SARTOR MASKIN AS

Raus maskin- entreprenør i vest

– Ledelsen i Sartor Maskin har et stort hjerte for ungdom. Bedriften tar stadig inn og følger opp lærlinger eller lære kandidater med ulike utfordringer, som kanskje ikke har gått det vanlige skoleløpet.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

Det sier Geir Boge, daglig leder for Opplæringskontoret for anleggs- og bergfagene (OKAB), avdeling Hordaland og Nord-Rogaland.

– Bedriften viser en genuin omsorg for ungdommene, og håndterer de ulike lærlingene og lære kandidater på en imponerende god måte, både faglig og ikke minst menneskelig. De tilrettelegger så mye det lar seg gjøre slik at kandidatene skal få muligheten til å klare fagbrev eller eventuelt kompetansebevis, fortsetter han.

BEDRIFT I VEKST

Sartor Maskin, som holder til i Fjell kommune utenfor Bergen, ble grunnlagt i 1990 av Kåre Bjørøy. Bedriften har vokst jevnt og trutt og er i dag, med sine 140 ansatte, en betydelig aktør i bergensregionen. Kjerneaktiviteten er grunnarbeid, men bedriften tar på seg et bredt spekter av oppdrag, fra ordinære boligtomter til kompliserte hoved- og totalentrepriser.

– Vi har ikke noe konkret mål om vekst når det gjelder antall ansatte eller omsetning, men vi må være store nok til at vi kan ta normale oppdrag i vår region. Kontraktstørrelsene i anleggsbransjen har jo blitt vesentlig større de senere årene, så vi er avhengig av et visst totalvolum for å kunne håndtere større kontrakter, og samtidig ikke

være altfor sårbare i enkeltkontrakter, sier daglig leder Arild Bøthun.

– Det er helt klart en fordel å være en såpass stor bedrift med tanke på å følge opp lærlinger. Vi har til enhver tid ca. 40 aktive anlegg, og da er det jo lettere å sørge for den bredden i opplæringen som lærlingene skal ha, sier han.

ALLE VIL BLI VÆRENDE I BEDRIFTEN

– *Hvorfor tar dere inn lærlinger?*

– Det er egentlig tredelt. Først og fremst er det for å sikre rekruttering, både til bransjen og til oss selv. For det andre har vi blitt en såpass stor aktør i vårt distrikt at vi ønsker å ta litt samfunnsansvar, ved å bidra til at lokale ungdommer kommer ut i jobb. For det tredje viser det seg ofte at de vi tar inn som lærlinger både blir de flinkeste og

mest lojale ansatte. Vi har mange eksempler på det. Mange sentrale personer i bedriften i dag – også i ledelsen – kom inn som lærlinger i sin tid, forteller Bøthun.

– I tillegg er det jo kjekt å kunne forme dem fra starten av. Når de kommer inn allerede som lærlinger, så kan vi bygge dem opp slik som vi ønsker, sier Kjetil Lie, en av tre faglige ledere i bedriften.

– Det er også artig og motiverende at omtrent alle lærlingene blir fast ansatt etter endt læretid. Vi har vel ennå ikke hatt noen som ikke har villet fortsette her, forteller han.

GENUIN INTERESSE

– *Hva ser dere etter når dere tar inn lærlinger?*

– Interesse, holdninger og innsats er viktigst. Vi er opptatt av at de skal ha en genuin interesse for faget og de oppgavene

SARTOR MASKIN AS:

Nominert av: MEF region Vest

Hjemsted: Sartor, Fjell kommune, Hordaland

Omsetning: NOK 415 mill.

Antall ansatte: Ca. 140

Antall lærlinger: 11 (8 % av arbeidsstokken)

Lærlinger i hvilke fag: 5 i anleggsmaskinførerfaget, 2 i vei- og anleggsfaget og 4 i fjell- og bergverksfaget.

Antall som har tatt fagbrev siste tre år: 10 stk

GENUIN INTERESSE: Sartor Maskin og daglig leder Arild Bøthun ser etter lærlinger med genuin interesse for faget, ikke bare de som synes det er gøy med store maskiner.

hvem som er interessert og hvem som setter seg ned på en stein og ser på telefonen sin, forteller Bøthun.

SER ENKELTMENNESKET

– Det er viktig å få frem at bedriften gjør mye for de lærlingene og lærekandidatene med ekstra behov, som trenger tilrettelegging. Det er stor raushet og hjertevarme i denne bedriften. Det handler om kultur og holdninger, sier OKABs Geir Boge.

– Vi får ofte henvendelser fra skoler, NAV og ungdomskontor om elever og ungdom som kanskje ikke passer inn i et tradisjonelt skoleløp eller i andre bedrifter. Det kan skyldes lærevansker, ulike diagnoser og forskjellige ting «i bagasjen». Vi blir spurt om vi kan ta dem inn på utplassering eller arbeidstrening, kanskje med mulighet for å en lærekontrakt på sikt, forteller Bøthun.

– Selv om vi er en relativt stor bedrift, er vi ikke større enn at vi klarer å se enkeltmennesket. Derfor hjelper vi til så ofte vi kan, og vi forsøker å tilrettelegge best mulig. Mange av dem er jo også utrolig flinke folk. Av våre 11 lærlinger i dag, er det fire som ikke går det tradisjonelle løpet. Dette krever naturligvis litt av oss, og jeg vil virkelig fremheve de instruktørene og faglige lederne som gjør denne viktige jobben, sier Bøthun.

FAGLIG OG SOSIALT

– *Hvordan er rutinene for mottakelse av nye lærlinger og hvordan følges de opp?*

– Etter hvert som firmaet har blitt større har vi prøvd å bli mer systematiske i dette arbeidet. Tidligere var det nok mer tilfeldig og mer avhengig av de personene lærlingen var sammen med. I dag er det de faglige lederne, som har hovedansvaret for å følge opp lærlingene. De har igjen god kontakt med instruktørene, og har fokus på å matche instruktører og lærlinger. Lærlingene må jo få være med folk som er interessert i å ha dem med seg, ellers blir resultatet dårlig og lærlingene får ikke den opplæringen de skal ha, sier Bøthun.

– I tillegg til en oppstartsamlings med diverse nyttig informasjon, har vi kurssamlinger, gjerne om veldig praktiske temaer, som fanger opp eventuelle hull i kunnskapen fra skolen. Det vi fokuserer mest

som skal løses. Ikke at de bare synes det er gøy med store maskiner, sier daglig leder Bøthun.

– Karakterer er vi ikke så opptatt av; det er mye viktigere å vise hva de får til i praksis enn om de har 3 eller 5 i ulike fag i karakterboka. Fravær er derimot mer viktig. Hvis det udokumenterte fraværet er stort, blir vi skeptiske og tar dem kanskje ikke engang inn på utplassering.

UTPLASSERING

Sartor Maskin tar mange elever inn på utplassering, hvorav en god del senere blir lærlinger i bedriften.

– Vi har en sterk lokal posisjon og mange av dem som er fra vår region søker seg gjerne til oss. Flere er her og spør om sommerjobb eller arbeidsuke allerede på ungdomsskolen. Noen har også familiedlemmer som jobber her. Så vi vet ofte hvem elevene er lenge før de eventuelt blir lærlinger her. Hovedvekten av vår rekruttering kommer fra Os videregående skole, og de fleste tar det vanlige utdanningsløpet, med to år på skole og to år i praksis. Som oftest tar vi elevene inn på utplassering før de blir lærlinger. Under samtaler fremstår jo de fleste som ivrige og motiverte, men det er først på utplassering at man virkelig ser

ENGASJERT: Faglig leder Kjetil Lie er maskinfører med stort engasjement for lærlingene

på det første året er at lærlingene skal få en ordentlig forståelse for hva arbeidet går ut på, før de gradvis får mer maskinkjøring. Vi ruller gjerne lærlingene litt fra prosjekt til prosjekt, slik at de kommer gjennom alt de skal i henhold til læreplanen, forteller faglig leder Kjetil Lie.

– Vi har også jevnlig fagsamlinger, med middag og biljard eller shuffleboard på kvelden. Lærlingene blir jo spredd rundt på ulike prosjekter, og vi tror det er verdifullt for dem å komme sammen på den måten og bli kjent både med hverandre og ledelsen, sier han.

BLIKK FOR LÆRLINGENE

– *Hvordan blir lærlingene fulgt opp i denne bedriften, sett fra OKABs ståsted?*

– Bedriften viser som sagt en stor raushet i mange sammenhenger. Blant annet ved å ta en-til-en-samtalene dersom noen har utfordringer. Det er rom for å gjøre endringer, dersom det kan være fordelaktig for lærlingene, noe som er en meget god forutsetning for å lykkes, sier Geir Boge.

– Faglig leder Kjetil Lie er selv maskinfører ute i prosjektene og kan faget til fingerspissene. Samtidig har han et utrolig blikk og engasjement for lærlingene – for enkeltpersonene. Han gjør rett og slett en meget god jobb.

INKLUDERT

– *Hva sier lærlingene selv om hvordan de opplever å være lærling i denne bedriften?*

– De trives i faget og de trives i bedriften.

De får mulighet til å prøve ut alt de skal i henhold til læreplanen, og hvis det er noen utfordringer, så er det takhøyde for å ta det opp. I tillegg er det et meget godt og trivelig arbeidsmiljø der. Lærlingene blir tatt godt vare på og så godt som alle har lyst til å fortsette i bedriften, sier Boge.

Sindre Aven (18), har vært anleggsmaskinførrelærling i bedriften siden juni i år, og han bekrefter mye av det Boge forteller.

– Jeg ble tatt veldig godt imot da jeg begynte her. Jeg ble inkludert og kom raskt inn i det, og jeg føler jeg har lært veldig mye på kort tid. Det er en fordel at det er et lokalt firma, så jeg kan bo hjemme og ikke behøve å reise så langt til jobb. I tillegg er jeg glad jeg er én av flere lærlinger i en litt større bedrift som denne, fremfor å være

den eneste lærlingen i en liten bedrift. Jeg trives veldig godt her i Sartor Maskin, så målet er fagbrev og fast jobb her, sier han fornøyd. ■

STÅL- OG LANDBRUKSBYGG AS

STÅLBYGG TIL LANDBRUK OG SMÅINDUSTRI

- ✓ Isolert eller uisolert
- ✓ Tilpasset ditt behov
- ✓ Ferdig montert, evt. som byggesett

www.sl-bygg.no

post@sl-bygg.no

Søndre Bjerke
Tlf. 48 02 80 92

Sten Øivind Bjerke
Tlf. 90 54 75 15

Adresse: Tjøllingveien 416,
3280 Tjodalyng

Ved å kåre Årets lærebedrift ønsker Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) å premiere foretak som i særlig grad har utmerket seg i sitt arbeid med oppfølging av lærlinger og/eller lærekandidater. Rekrutteringen og utviklingen av fagarbeidere avhenger av at bedriftene tar inn og følger opp lærlinger. MEF håper at prisen kan bidra til å synliggjøre det viktige utdanningsarbeidet som gjøres av næringslivet, og at den vil inspirere og motivere bransjen som helhet.

Kåringen av Årets lærebedrift 2019 finner sted i januar på Arctic Entrepreneur 2020.

CHALLENGE
ACCEPTED

NY RANGER DIESEL

TØFFERE OG MER PÅLITELIG ENN NOENSINNE!

RANGER® DIESEL

PRIS FRA: 158.300 KR*

NY MOTOR MED LENGRE SERVICE INTERVALLER

KOMFORTABLE SETER

33 cm BAKKEKLARING

STØRRE LASTEKAPASITET

ØKT TILHENGERKAPASITET

STORT UTVALG AV TILBEHØR OG UTSTYR

*Pris eks. mva. (197.875,- inkl. mva) Levering- og monteringskostnader kan tilkomme.
WWW.POLARISINDUSTRIES.NO

POLARIS

SPONSET ARTIKKEL

KORT SOM
KAN BENYTTES:

Best - Anleggsbransjens lokale førstevalg

Best Stasjon AS, med 128 stasjoner og 20 energiforhandlere, er Norges eneste forhandler-eide bensinstasjon- og energiforhandlerkjede. Kjeden har en spesiell sterk posisjon i de ulike lokale markeder.

Hvorfor skal anleggsbransjen benytte BEST, spør vi. «Fordi våre 20 energiforhandlere rundt i landet leverer drivstoff der kunden er med kort leveringstid og god fleksibilitet» får vi kjapt til svar. «Det gjør at entreprenørene kan drive mer effektivt uten unødvendig opphold på maskiner og utstyr. I tillegg kan de også oppnå gode betingelser på våre stasjoner via bl.a. lojalitetskortene fra Circle-K, Coop og NAF. Og når sjåførene blir sultne er det bare å stikke innom en av våre stasjoner for et godt mattilbud. Eller benytte vår bestil-

lingsapp for å bestille mat, da står maten klar på stasjonen til ønsket tid» forteller Tom Borgersen, daglig leder i Best Stasjon videre.

Men hva sier entreprenørene selv om løsningen til BEST? Vi spurte Karsten Winther-Hansen i firmaet Ektvedt AS:

«For oss er service, kvalitet og levering til riktig tid avgjørende. Dette er også mye av forklaringen på at vi har valgt Haslestad Olje & Varme AS som vår leverandør». Haslestad Olje & Varme AS i Vestfold er en av mange Best forhandlere rundt i Norges land.

**BLI MED PÅ
EN INDUSTRIELL
REVOLUSJON!**

**BASAL AQUA-SAFE:
TRYGGHET FOR GENERASJONER**

Bransjens sikreste vannkum leveres komplett på grøftekanten, med dokumentasjon på at alt er montert korrekt. Alle våre montører har spesialkompetanse, noe som betyr en byggeprosess med bedre lønnsomhet. En 100% sikker vannkum, levert komplett, til avtalt tid og med 1 faktura.

DET ER DET VI KALLER EN REVOLUSJON.

**EFFEKTIVE OG
STERKE MASKINER
FOR LANDBRUKET!**

**NYE
MLA-T 533**

Kontakt oss for mer informasjon:
thor.tveter@hesselberg.no / Telefon: 92 82 41 21

Hesselberg Maskin AS har i over 120 år vært ledende leverandør av maskiner og utstyr.

Manitou har vært ledende produsent av teleskopplastere siden 1981. Sammen danner vi en solid allianse med fokus på kvalitetsprodukter og trivsel for våre kunder. Maskinens unike design og smidighet, samt et lavt drivstofforbruk gir deg bedre økonomi og mer tid i en travel hverdag.

Med vårt landsdekkende salgs- og servicenett står vi klare til å løfte hverdagen for våre kunder!

HESSELBERG MASKIN AS / Selma Ellefsens vei 15 / Postboks 185 Økern
0510 Oslo / Tlf: 22 88 72 00 / www.hesselbergmaskin.no

Reduser dine kostnader med Webasto varmeløsninger

Engine-off systemet fra Webasto gjør det enkelt for deg å redusere dine kostnader. Samtidig med at den øker komforten i ditt kjøretøy markant. Den samlede besparelse kan være betydelig, men avhenger av antall tomgangs timer.

Beregn din besparelse her: <http://apps.webasto.com/index.php?id=3263>

HANSKE-COMANIET AS

Besøksadresse: Hestehagen 3, 1448 Drøbak

Postadresse: Postboks 195, 1441 Drøbak

Telefon: 64 93 99 00 - Fax: 64 93 99 01

E-mail: post@batex.no

www.batex.no

Vi har alt du trenger av hansker

Hanske-Companiet AS er en av landets ledende importører av alle typer hansker og holder til i Drøbak. Vi bestreber oss hele tiden med å levere kvalitetsvarer til konkurransedyktige priser.

Vårt varemerke:

E-post kontor: post@batex.no

E-post bestilling: ordre@batex.no

Hjemmeside: www.batex.no

Vil du kjøpe verdens beste kompressorer?

Da er Serie 8 noe for deg – høy ytelse og enestående pålitelighet i kompakt design!

atlascopco.no

Vi hjelper deg med avløpet

Biovac Environmental Technology AS

I over 35 år har Biovac levert avløpsrensingsanlegg til private utbyggere, kommuner og industri i både Norge og utlandet.

Med over 15.000 leverte anlegg av ulik størrelse og mer enn 30.000 servicebesøk hvert år, innehar Biovac en unik kompetanse og erfaringsbase som vil komme deg til gode når du skal velge riktig avløpsløsning.

Er du...

- ... Entreprenør?
- ... Utbygger?
- ... Tomteutvikler?
- ... Grunneier?
- ... Arealplanlegger?
- ... VA-konsulent?

Vi vil gjerne komme i kontakt med deg for et mulig samarbeid.

Kontakt Biovac Env. Tech. AS
v/Kenneth Haugseth:

Tlf: 917 50 727

e-post: kenneth.haugseth@biovac.no

www.biovac.no

Biovac Environmental Technology AS • Farexvegen 19, 2016 Frogner • Tlf: 63 86 64 60 • E-post: kontakt@biovac.no • www.biovac.no

Sammen om sikkerhet i bygg- og anleggsbransjen

OPPSIKTSVEKKENDE: Arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie (H) fortalte at et samarbeid som dette vekker undring internasjonalt, fordi parter som representerer motstridende interesser kan samle seg og stå sammen om felles oppgaver. Arbeidstilsynet er en av stifterne av SfS BA.

75 bransjeaktører går sammen i ny stiftelse for å bekjempe dødsulykker og alvorlige skader i bransjen. Stiftelsesmøtet for Samarbeid for sikkerhet i bygg og anlegg (SfS BA) fant sted i Oslo 18. september.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

Bygge- og anleggsnæringen er en av de farligste næringene i Norge. Hele næringen erkjenner at det må jobbes bedre, annerledes og samarbeides mer dersom visjonen om null alvorlige skader og dødsulykker skal nås. Stiftelsesmøtet, som var lagt til et lokale rett ved det nye Nasjonalmuseet i Oslo, er forhåpentligvis første skritt på veien mot å nå dette ambisiøse målet.

- EN MILEPÆL

Styreleder i SfS BA, Trond Bølviken, innledet møtet med å slå fast at dette er en milepæl i sikkerhetsarbeidet i bygg- og anleggsnæringen.

– Stiftelsen er konstruert sånn at alle som har lyst, kan få være med i dette dugnadsarbeidet. Og det jo den store forskjellen fra «Charter for en skadefri bygg- og anleggsnæring», som dette nå avløser. Charteret var organisert rundt organisasjonene primært. Mens dette er et samarbeid som favner absolutt alle, og det ser vi jo med all tydelighet i dette rommet, sa han til en lydhør og tallrik forsamling.

– Denne stiftelsen representerer hele verdikjeden i bygg og anlegg. Her er det representanter fra store og små entreprenører, bemanningsforetak, leverandørsiden i næringen, bransjeorganisasjoner, fagforeninger, byggherresiden, universitets- og forskningssektoren og ikke minst Arbeidstilsynet. Så vi har virkelig samlet hele næringen til denne dugnaden som vi skal i gang med. Det er helt fantastisk!

«GULLET» I DEN NORSKE MODELLEN

Det har altså vært åpent for alle aktører som har ønsket å være med som stiftere av SfS BA. Etter at stiftelsen nå er formelt etablert, kan likevel også andre aktører bli partnere i SfS BA gjennom å signere en tiltredelseserklæring. Arbeidstilsynet er en av stifterne, og arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie var til stede på stiftelsesmøtet. Hun roste initiativet og hyllet den norske samarbeidsmodellen.

– Det vekker undring internasjonalt at parter som representerer motstridende interesser kan samle seg og stå sammen om felles oppgaver. For mange er det også vanskelig å forstå at myndighetene gir partene så stort spillerom til å regulere seg selv, som det vi faktisk gjør i Norge. Eller at tillitsvalgte og arbeidsgivere gjennomfører felles prosjekter. Eller at tilsynsmyndighetene sitter ved samme bord som den næringen de skal kontrollere. Jeg minner om at Arbeidstilsynet, som skal kontrollere dere, er med på møtet her i dag. Det er ganske unikt og noe som jeg vil omtale som «gullet» i den norske modellen; den gjensidige respekten for hverandre, sa Hauglie.

AMBISJONER: – Visjonen er en skadefri bygg- og anleggsnæring, sa daglig leder i SfS, Lene Jønsson, til de fremmøtte på stiftelsesmøtet for Samarbeid for sikkerhet i bygg og anlegg (SfS BA).

FOLKSOMT: Arrangøren hadde muligens undervurdert interessen for denne stiftelsesdagen, for lokalet ble proppfullt. Her er det styreleder Trond Bølviken som orienterer om samarbeidet.

TRANGT OM Plassen: Når 75 bransjeaktører skal signere samtidig, så blir det litt kaotisk.

NULL-VISJON

Statsråden la ikke skjul på at det er en voksen oppgave den nye stiftelsen tar på seg, all den tid bygg- og anleggsbransjen er en forholdsvis ulykkesbelastet næring.

– Korrigeret for antall sysselsatte er det fire ganger så stor sjanse for å dø på jobb i bygg- og anleggsnæringen som i petroleumsnæringen. Nettopp HMS-arbeidet i petroleumssektoren har vært til inspirasjon når dere nå skal forsterke samarbeidet her. Og det er jo fornuftig, for HMS-fokuset der er enormt, sa hun.

– I fjor var det fire dødsulykker i bygg- og anleggsbransjen. Det er fire for mange. Samtidig ser vi heldigvis at det tallet var historisk lavt i 2018. Til sammenligning hadde vi syv i 2017 og åtte i 2016. Men vi må ha en null-visjon, og veien til å redusere antall dødsulykker og alvorlige skader går gjennom systematisk jobbing med helse, miljø og sikkerhet på alle nivåer og i alle faser i bygge- og anleggsprosjekter.

SEKS STORE FAREOMRÅDER

Stiftelsens formål er altså å arbeide for en sikker og skadefri bygge- og anleggsnæring. Arbeidet skal skje gjennom samarbeid og tillit mellom de ulike aktørene i næringen.

– Vi skal, i hvert fall nå i starten, prioritere sikkerhetsarbeid knyttet til de seks store fareområdene; konflikt menneske-maske, fall, fallende gjenstander, elektrisk spenning, konstruksjonsvikt og eksplosjon. Arbeidet vil være prosjektbasert og foregå i arbeidsgrupper, og vi er avhengige av at disse gruppene både ledes og bemannes av folk fra næringen. Alt arbeidet behøver heller ikke foregå her i Oslo; det er masse kompetanse og engasjement mange steder i landet, sa daglig leder i Sfs, Lene Jønsson.

– Visjonen er en skadefri bygge- og anleggsnæring, og vi har et lite stykke igjen for å nå det målet. I perioden fra 2011 til 2018 har 81 personer mistet livet mens de har vært på jobb på våre bygge og anleggsplasser. I tillegg har vi alle de som har skadet seg, alvorlig og mindre alvorlig. Og de som det har gått bra med, men som det kunne ha gått veldig galt med. Det betyr at vi må skape og gjenskape sikkerhet hver eneste dag. Både når vi prosjekterer og når vi bygger, sa hun. ■

www.overaasen.no

GJERDEN FJELLSIKRING AS
LEDENDE INNEN FJELLSIKRING

Et maskinentreprenørfirma med nesten 40 års erfaring

GJØR KREVENDE OPPDRAG ENKLERE

GJERDEN FJELLSIKRING

KAREN SOGNS VEI 49, 3275 SVARSTAD
E-POST: post@gjerdens-fjellsikring.no
TELEFON: 400 03 780
www.gjerdens-fjellsikring.no

VI UTFØRER FJELLSIKRING FRA LIFT & TAU:

- Fjellbolter og bånd
- Ras og fanggjerder
- Steinsprang og isnett
- Wirenett
- Sprenging og demolering
- Tunnelsikring
- Løsmassesikring
- Erosjonsikring
- Spyle- og spettrensk
- Vegetasjonsrydding

STYRET I STIFTELSEN SFS BA BESTÅR AV:

- Trond Bølviken, Veidekke AS (styreleder)
- Stig Magnar Løvås, Arbeidstilsynet
- Tanja Dugstad, Statsbygg
- Vigdis Bjørlo, BaneNor
- Knut Aaneland, Multiconsult
- Stein Gunnes, Maskinentreprenørenes Forbund (MEF)
- Stein Rindhølen, Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF)
- Edvard Eidhammer Sørensen, Fellesforbundet

MC1 GRAVEMASKIN KAMPANJE

Alt inkludert i 5 år!
5 års garanti • 5 års ConX
• 5 års SmartNet • 5 års årlig
kontroll av systemet.

349.000*

Kampanjen er gyldig til 31.12.2019.

Ett panel. Én programvare. Én Løsning.

Leica MC1 for gravemaskin er her. Ny intelligent alt-i-en løsning for anleggsbransjen.

LEICA
LEIE

6.990*
pr/mnd i 60 mnd

Leica Geosystems AS
Telefon: 22 82 12 00
leica-geosystems.no

- when it has to be right

Leica
Geosystems

STEINKJER MEKANISKE AS

741 00 150

info@steinkjer-mekaniske.no

www.steinkjer-mekaniske.no

SteinkjerMekaniskeAs

Steinkjermekaniskeas

KONG VINTER

KOMMER

VÆR FORBEREDT

MED **HARDOX** PRODUKTER
FRA STEINKJER MEKANISKE AS

Steinkjer Mekaniske As . Bratlivegen 6, 7725 Steinkjer . Hardox In My Body Sertifisert

NYHETER 2019/2020

SPESIALRABATT PÅ 10% VED
KJØP AV FULL KARTONG

1245,-

SEEKER
Ekstralys LED, 120W
9-36V, Ref. 37,5. 12000lm. Aluminiumshus.
Park lys. Bredt / spot lysbilde
Mål: Ø220x68mm

1605-NS9LED

623,-

W-Light
Ekstralys LED Storm 10, 72W
12-36V, Ref. 30. 5300lm, Aluminiumshus,
polykarbonatlinse, parklys.
Bredt / spot lysbilde. Mål: 306x73x57mm

1605-NS3824

948,-

BRIGHT
Ekstralys LED, 120W
12-48V, Ref. 30. Aluminiumshus,
polykarbonatlinse. Buet.
Mål: 496x77x35

1-92546

795,-

W-Light
Ekstralys LED Storm 20, 120W
12-36V, Ref. 45. Aluminiumshus,
polykarbonatlinse, parklys.
Mål: 486x73x57mm

1605-NS3825

1498,-

X-VISION
Ekstralys LED D-MaXX, 180W
10-32V, Ref. 37,5. Aluminiumshus,
polykarbonatlinse.
Mål: Ø213x234x120mm

1605-NS3737

1292,-

W-Light
Ekstralys LED Hurricane, 180W
10-30V, Ref. 45. Aluminiumshus,
polykarbonatlinse. Buet.
Mål: 816x78,5x59,5mm

1605-NS3830

283,-

FAE
Arbeidslys LED, 15/25W
9-36V, 500/2250lm. EMC, AR. Kombinert
ryggelys og arbeidslys. Aluminiumshus.
Mål: 139x45x70mm

1603-300370

183,-

BULLPRO
Arbeidslys LED, 20W
12-36V, 1284lm. EMC, AR, ADR. IP68,
Termisk ledende plasthus, korrosjonsfritt.
Mål: 114x146x52mm

1603-300270

183,-

BULLPRO
Arbeidslys LED, 21W
12-36V, 1350lm. EMC, AR, ADR. IP68,
Termisk ledende plasthus, korrosjonsfritt.
Mål: Ø122x150x45mm

1603-300271

173,-

BULLBOY Leveres også i rund type
Arbeidslys LED, 24W
12-36V, 2750lm, EMC-godkjent, IP67
Aluminiumshus, polykarbonatlinse.
Bredt lysbilde. Mål: 70,4x41x94,7mm

1603-300264

349,-

BULLBOY Leveres også i rund type
Arbeidslys LED, 54W
10-30V, 8100lm, EMC, IP67.
Temperaturkontrollsystem (TCS)
Bredt lysbilde. Mål: 101x114,4x45mm

1603-300266

783,-

BULLPRO Oppvarmet glass
Arbeidslys LED, 80W
12-30V, 5400lm, EMC, ADR, IP67
Aluminiumshus, polykarbonatlinse.
Bredt lysbilde. Mål: 120x120x82mm

1603-300386US

593,-

BULLBOY
Arbeidslys LED, 96W
10-30V, 9200lm, EMC, ADR, IP67, IP69K
Temperaturkontrollsystem (TCS)
Bredt lysbilde, 111,9x55x127mm

1603-300267

1143,-

BULLPRO
Arbeidslys LED, 120W
12-48V, 7000lm, EMC CISPR 25 klasse 5,
ADR. Aluminiumshus.
Mål: 135x103x70mm

1603-300275

548,-

BULLBOY Oppvarmet glass
Arbeidslysbjelke, 72W
10-30V, 4760lm, EMC, med sidelys og
oppvarmet glass. Bredt / spot lysbilde
Mål: 253x63x78,5mm

1603-300449

1093,-

BULLPRO
Arbeidslysbjelke, 200W
10-30V, 24000lm, EMC-godkjent, IP67.
Aluminiumshus, polykarbonatlinse.
Bredt lysbilde. Mål: 561,7x78,5x59,5mm

1603-300445

VI ER OGSÅ SPESIALISTER PÅ:

- STARTMOTOR
- ALTERNATOR/DYNAMO
- AC-KOMPRESSOR
- EGR-VENTILER
- SERVOPUMPER
- TANNSTENGER
- FILTER
- KABEL
- FORBRUKSMATERIELL
- REKVISITA
- VARSELLYS, SIDEMARKERINGSLYS, BAKLYS ETC.

Gå inn på vår portal, registrer deg og se vårt
utvalg som blir større fra dag til dag.

STARTAX

MASKIN-TEKNISK AS

www.startax.no

post@startax.no

22 62 05 50

Rosenholmveien 20,N-1252 Oslo

PRISENE FORSTÅS SOM NTO EKS. MVA

Visste du at..?

Sønnaks nye StrongPRO-batteri er utstyrt med neste generasjon HVR®-design (High Vibration Resistance), og leveres med Carbon Boost™, Exides intelligente løsning for redusert lagdeling av syren og raskere opplading. Siden AdBlue®-tanken ble lansert (Euro5/6), har lastebilprodusentene flyttet batteriet til chassisets bakre del, hvor den økte vibrasjonen raskt kan føre til batterisvikt. Sønnaks unike HVR®-teknologi forhindrer dette, og dermed kan StrongPRO takle de ytterst krevende vibrasjonstestene i den nye europeiske V4-standaren (EN50342-1:2015).

StrongPRO reduserer risikoen for motorstopp, gir bedre startssikkerhet og forlenget levetid. Til sammen gir det deg de laveste totale eierkostnadene for kjøretøyflåten. Som ledende OEM-forhandler leverer Exide den nyeste teknologien til ettermarkedet.

www.sonnak.no

PARK OG
ANLEGGSMESSEN

6. - 7. NOVEMBER
NORGES VAREMESSE

BESØK PARK OG ANLEGGSMESSEN

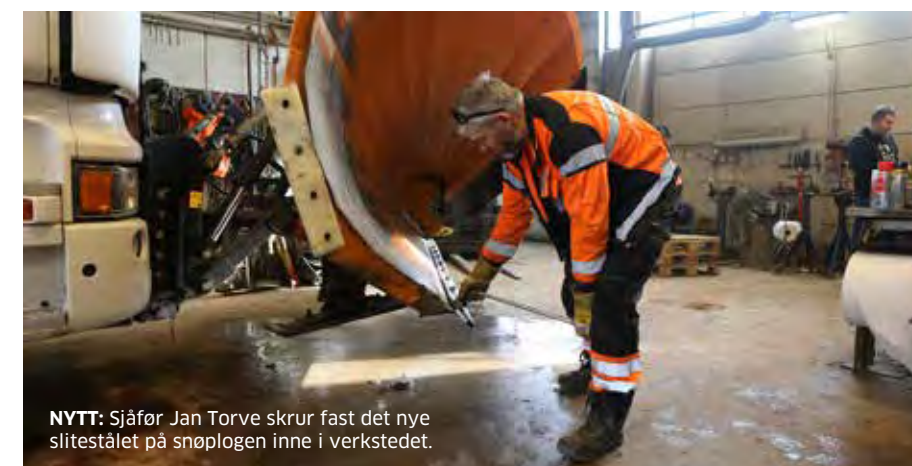
Fagmessen for alle som jobber innen park- og anleggsbransjen, både i offentlig og privat sektor.

Delta på interessante foredrag, kurs og seminarer.

Billetter og info på www.poga.no

KLAR: Sjåfør Jan Torve, logistikkansvarlig Jon Børge Grevstad og sjåfør Øyvind Øvergård foran den ene brøytebilen og hjullasteren med snøfreser foran, noe av utstyret som Oppdal Maskinkompani AS bruker til vintervedlikehold.

NYTT: Sjåfør Jan Torve skruer fast det nye slitestålet på snøpløgen inne i verkstedet.

Gjør klar til ny sesong

Brøytebilsjåfør Jan Torve og hans kollegaer i Oppdal Maskinkompani AS gjør som hundrevis av entreprenørbedrifter nå: Skjerper sansene og klargjør utstyret til en ny sesong med vinterdrift.

Tekst: Harald Vingelsgaard - anleggsmaskinen@mef.no

OPPDAL: Oppdal Maskinkompani AS brøyter og strør mye om vinteren, både på E6 og andre veier. – Dette er kjempefin jobbing for oss, sier logistikkansvarlig Jon Børge Grevstad.

Vi møtte ham i verkstedet til Oppdal Maskinkompani på slutten av forrige sesong. Vi er i fjellbygda Oppdal, sør i Trøndelag. I verkstedet står sjåfør Jan Torve og skruer fast et nytt hardmetallskjær på ploget til brøytebilen han kjører. Skifte slitestål gjøres oftere sent på vinteren, og om våren, når brøytebilen må kjøre på veier som har delvis bar asfalt.

Oppdal Maskinkompani AS kjørte vinteren 2018-2019 – som mange år tidligere – vintervedlikehold på følgende veier:

- E6 fra Berkåk til Ulsberg.
- Riksvei 3 fra Ulsberg til Litlfossen, et par mil lenger sør.
- Riksvei 70 fra Oppdal noen mil i retning Sunndalsøra.
- Fylkesveien i Storlidalen.
- Gamle Kongevei i Oppdal.
- Gang og sykkelveier – og andre veier.

Kontrakten med SVV er det Svevia som Oppdal Maskinkompani gjør seg nå klar til en ny sesong som underentreprenør i dette området. De leier igjen inn Jenstad Maskin AS for å kjøre fylkesveien i Storlidalen. Ramstad Maskin kjører E6 for dem. Ellers kjører Oppdal Maskinkompani selv.

UT PÅ VEIEN

Vi blir med sjåfør Jan Torve ut på brøyting på Gamle Kongevei – fylkesvei 6520. Bilen er en Scania R620 2012-modell med tandem. Mange ganger om vinteren er Gamle Kongevei blåst igjen av snø. Denne dagen er det noe snø i veibanen enkelte steder og litt i veikantene.

– Se her, ja. Ploget er svært effektivt med det nye slitestålet, sier Torve.

Gamle Kongevei er en åtte kilometer vei parallelt med E6 fra Oppdal sentrum og nordover. Torve snur og setter kursen i retning Oppdal sentrum igjen. Langs Gamle Kongevei er det en gang- og sykkelvei som brøytes med traktor.

Torve kjører inn på riksvei 70, som han også brøyter mye om vinteren, og snart

Sted: Oppdal

PARALLELL: Jan Torve kjører brøytebil på Gamle Kongevei i Oppdal.

TRIVSEL: Jan Torve trives bak rattet i «sin» Scania R620 fra 2012.

er vi tilbake til hovedkontoret til Oppdal Maskinkompani litt nord for sentrum av fjellbygda Oppdal. Oppdal Maskinkompani har 15 ansatte som kjører brøytebiler og 10 som veksler på å brøyte med traktorer.

– Vi har superflinke sjåførere. De gjør en kjempejobb, selv om det er krevende mange ganger i dårlig vær, sier logistikkansvarlig Jon Borge Grevstad.

LANG VINTER

Vinteren er lang i denne delen av landet, ofte bortimot et halvt år. Det kan være snøbrøyting i mai, spesielt i Storlidalen. Riksvei 3 saltes slik at den skal bli bar raskest mulig om vinteren. Det samme gjøres på E6 på deres røde. Men Riksvei 70 i retning Sunndalsøra saltes nesten aldri.

– Vi strør riksvei 70 med sand. Riksvei 70 er svingete enkelte steder. I skyggepartiene smelter snøen ikke like raskt. Der bruker vi fastsand - en blanding av varmt vann og sand, sier Grevstad.

Vinteren 2018-2019 var forholdsvis rolig. Men i januar snødde det mye, da var det hektisk i perioder. I januar kjørte Oppdal Maskinkompani konstant med to biler på

riksvei 70 mange dager. Senere på vinteren ble det roligere. Oppdal Maskinkompani AS kjører vintervedlikehold for over fem millioner kroner i løpet av en sesong. Vinterarbeidet for Svevia fører i tillegg med seg noe ekstra arbeid om sommeren.

– For to år siden raste E6 sammen på Gisna sør for Ulsberg. Vi fikk oppdraget med å bygge opp igjen veien. Det en jobb til om lag en million kroner, sier Grevstad.

Det var hell i uhell da E6 klappet sammen. En av selskapet gravemaskinførere kjørte på E6 og kjente at det var noe galt med veien.

– Han stoppet all trafikk. En trailer kom seg så vidt over på rett side, før hele veien raste sammen, sier Grevstad.

E6 er en sterkt trafikkert vei, hovedfartsåren mellom Oslo og Trondheim. Dette kunne endt forferdelig, om ikke gravemaskinføreren hadde stoppet trafikken og varslet Svevia om hendelsen.

JUBILEUM

Oppdal Maskinkompani AS er en tradisjonsrik bedrift. Bedriften har 32 ansatte og omsatte i 2018 for om lag 50 millioner kroner.

Oppdal Maskinkompani AS er 60 år i år, og feiret jubileet med en ekte trønderfest nå i høst. «Bursdagsgaven» var innflytting i flunkende nye lokaler ved Oppdal sentrum. ■

MAKIN 3D

MACHINE CONTROL

3D Maskinstyringssystem for grave-maskiner med unik 3D-visualisering av modeller.

- Androidbasert software
- 3D-visualisering av modeller
- Google maps som bakgrunn
- Farger på 3D modeller
- Chat-funksjon kontor vs maskin
- Koordinatsystem og høyde-referanse styres fra server
- Mulighet for å laste inn alle referanse modeller samtidig for enklere oversikt
- Alle innmålte punkter samles i én prosjektpool i skyen
- Kodelister kan pushes fra server
- Live-visning av andre maskiner
- Live-deling av innmålte punkter mellom maskiner

Følg oss på facebook!

WWW.LASERBUTIKKEN.NO

Salg, support og prosjektering av maskinstyring
Masseberegning – Oppmåling – Kontraktsoverføring
3D Laserscanning, Dronescanning og fotografering
Salg og service av Lasere og Kabelsøkere. Eget verksted.

MASKINSTYRING AS

Tlf. 48 24 55 55 post@maskinstyring.com www.maskinstyring.com

STEEL SOLUTIONS
FOR TOUGH CONDITIONS. nordicroads.as

NORSKJÆR OG JOMA 6000®

NORSKJÆR
– et komplett produktutvalg
for vedlikehold av vinterveier.

JOMA 6000®
– markedets kanskje
aller beste veiskjær.

nordic roads

Nordic Roads AS
Stålværksvegen 85, 4100 Jørpeland
51 74 20 50 / post@nordicroads.as

EFFEKTIV: Meisel (t.h) og magasin er blant årets forbedringer.

Bedre brøytestikke-maskin

Roadtech AS har kommet viktige skritt nærmere en helautomatisk brøytestikke-maskin. Nå er det bare én ting som mangler. Nesten.

Tekst: Jørn Søderholm - jos@mef.no

**R.E.B.
ANLEGG AS**

Stubbefreseren

Innehaver Rolf Einar Bakstad

Våre seneste oppdrag:

- RV 3/25 Ånestad - Elverum for Skanska AS
- E6 Arnkvern - Moelven for Veidekke
- E6 Kolomoen - Arnkvern for Hæhre
- Asko tomt for Kjeldaas AS
- RV3/25 Ånestad - Elverum for JR
- E18 Tvedestrand - Arendal for AF
- E16 Øye - Eidsbru for Strabag AG
- E16 Bagn - Bjørge for Brødrene Dokken/Skanska
- E6/E16 Flyplasskrysset for NCC
- E18 Ørje for Hæhre
- E134 Kongsberg for Veidekke
- E6 Vinstra/Sjoa for Aurstad/Implenia
- E18 Knapstad - Retvedt for Viken Skog/NCC
- Åshild Bang Skollerud gård Hallingby
- RV4 for NCC
- RV4 for Magne Sveen
- E6 Frya - Vinstra for AF gruppen
- E18 Sandefjord for Skanska AS
- E18 Mysen for Johan Rognerud AS
- RV2 Kongsvinger for Veidekke AS
- RV2 Kongsvinger for Skanska AS

Maskinene er spesialbygd for nydyrking og behandling av skogsavfall, som stubber og røtter.
Mobil: 90 67 04 16, tlf.: 62 58 39 99,
faks: 62 58 35 15, e-post: rbakstad@bbnett.no

FÅVANG: Hvert år settes det ut nesten 10 millioner brøytestikker i Norge. For å sette ut alle stikkene, brukes det i dag maskiner som må starte og stoppe for hver eneste stikke. Gründer Peder Strømsvåg fra Tingvoll har i selskapet RoadTech AS utviklet en maskin som gjør utsett og opptak automatisk og i fart. Vi fortalte om første versjon av maskinen i fjor høst.

– Brøytestikkene settes ned automatisk. Føreren av bilen må kun holde jevn fart på 8 km/t. Sammen med den patenterte maskinen er det utviklet og patentert en egen resirkulerbar skrubrøytestikke, som skrur ned i bakken. Tester viser at den sitter minst fire ganger bedre enn dagens løsning, sier Peder Strømsvåg.

BEDRE

Den lastebilbårne brøytestikkemaskinen bygger på samme prinsipper, men har blitt betydelig forbedret:

- Automatisk magasin med plass til 1500 stikker. Løftes på bilen med truck.
- Meisel til hardt underlag. Meisler hull og skrur stikke i fart.
- Plassert i delvis lukket container, basert på krokloft.

- Trådløs styring fra nettbrett i hytta.
- GPS-koordinater og annen info fra utsett

Nå er det "bare" én ting som mangler: Mulighet til å ta opp stikkene på våren med samme maskin. Det er prosjektert,

og utvikling og bygging av den funksjonen foregår nå. RoadTech melder om stor interesse for konseptet fra både entreprenører og bygherrer. Selskapet planlegger utrulling av et begrenset antall maskiner til sesongen i 2020.■

EFFEKTIV: Meisel (t.h) og magasin er blant årets forbedringer.

GARANTIFORSIKRING for MEF-medlemmer

Garantiforsikring dekker entreprenørens behov for å stille sikkerhet i forbindelse med utførelsen av en kontrakt. Nå kan MEF-medlemmer kjøpe garantiforsikring i If.

ER DU INTERESSERT I ET TILBUD PÅ FORSIKRINGSGARANTI?

Da er du velkommen til å ta kontakt med Ulf Michaelsen på mobil 934 03 657 eller e-post: ulf.michaelsen@if.no.

I SAMARBEID MED:

Velkommen til hele Norges VA-messe

Norges ledende VA-producenter kommer til et sted nær deg i mars 2020 – Legg datoene inn i kalenderen allerede nå!

På VA Tour Norge reiser ledende VA-leverandører rundt i landet for å gjøre det enklere og mer behagelig for kundene å treffe dem. Det blir dessuten anledning til å se de tyngre og mer omfangsrige produktene samt å diskutere det siste innen produktnyheter, utvikling og teknologi.

På Touren kan man også delta kostnadsfritt på aktuelle seminarer med interessante casestudier. Jobber du i kommunen eller er entreprenør, konsulent eller grossist, må du ikke gå glipp av VA Tour Norge 2020.

Er du en leverandør og vil være med på Touren?
Kontakt bjarne.haugland@vavvs.no

5 MARS
KRISTIANSAND

10 MARS
BERGEN

12 MARS
OSLO

17 MARS
TRONDHEIM

19 MARS
HAMAR

Arrangeres av:

Du finner mer informasjon på www.vatour.no og www.vavvs.no

Vinteren er her!

MHC-700

MHT-700

MH-700

Mobil Steamgenerator fra Steamrator Oy Finland

Bestill før vinteren kommer. Tine snø og is før støpning. Holde anleggstomta isfri. 200 grader steam etter 3-5 min fra start. Enkel betjening. Alle instruksjoner på norsk.

Kontakt oss for tilbud og leveringstid.

e-mail: haro-a@online.no
web: www.steamgenerator.no

Tlf: 902 08 047
Eilief Guttormsensvei 5
3610 Kongsberg

Felles private avløpsanlegg

- Har du behov for ny renseløsning?
- Trenger ditt gamle renselanlegg utvidelse eller renovering/oppgradering?
- Ønsker du kvalifisert gratis veiledning og gode råd angående valg og etablering av renseløsning?

- Biovac har over 35 års erfaring med norske avløpsanlegg og leverer anlegg dimensjonert for 5-20.000 personer.

- Anleggene er spesielt velegnet for varierende belastning, noe som gjør dem svært anvendelig for fjellhytter, hyttefelt, campingplasser m.m.

- Fullautomatisering gir lavt servicebehov

Prisliste 2019 nedgravde renselanlegg

- ... Inntil 14 hus/hytter: kr. 395.000,-
- ... Inntil 18 hus/hytter: Kr. 420.000,-
- ... Inntil 35 hus/hytter: kr. 445.000,-
- ... Inntil 40 hus/hytter: kr. 470.000,-
- ... Inntil 55 hus/hytter: kr. 655.000,-
- ... Inntil 70 hus/hytter: kr. 680.000,-
- ... Inntil 85 hus/hytter: kr. 705.000,-
- ... Hus/overbygg 2,4 x 2,4: kr. 125.000,- (Inkl. vask, spyleslange, lys, varme, etc.)

Alle priser er oppgitt eks mva.

 biovac® Ta kontakt for dimensjonering!

Produsert i Norge for norske forhold • Solid fagkunnskap og lang erfaring • Tilfredsstillende strengeste renskrav • Høy kvalitet og driftssikkerhet gir lave driftskostnader • Fullautomatisert rensesprosess

Biovac Environmental Technology AS • Farexvegen 19, 2016 Frogner • Tlf: 63 86 64 60 • E-post: kontakt@biovac.no • www.biovac.no

Avfallsbrønn og overflatecontainer

Molok®

MolokClassic **Metro undergrunnscontainer**

Miljøfyrtårn bedrift

KOMPLETT PRODUKTPROGRAM STRØMBERGS-PLAST.NO

MolokDomino®

Markedets mest arealeffektive nedgravde løsning. MolokDomino® tilbys som - semi undergrunn - og kan effektivt kombineres som en overflateløsning. Hver container rommer inntil 5000 liter og kan deles i inntil 3 avfallsfraksjoner. Tømming med den anerkjente Molok® trålekkprinsippet eller med hard innercontainer.

Se hele vårt sortiment på våre hjemmesider, besøk oss gjerne på Facebook eller på Instagram.

Ta kontakt for et meget konkurransedyktig tilbud!

Tlf: +47 64 80 29 00
office@strombergs-plast.no

STRØMBERGS®
STRØMBERGS-PLAST.NO

torpmaskin.no

33 06 19 10

post@torpmaskin.no

TA KONTAKT FOR ET GODT TILBUD

Vama U-plog

Perfekt til rydding av store plasser, samtidig som den er smidig også på trange plasser. Bladets utforming gjør at snøen «roller» godt! Slitestålet er oppdelt i seksjoner og fjærbelastet. Fås i 9 størrelser 3,35m og til 6,70m.

- Vingene svinger 180 grader
- Solid og enkelt pendel oppheng.
- Smørbar utløser bolter
- Hovedskjær svinger 45 grader H/V.
- Sikkerhetsventil på alle sylindere.
- Kan leveres med mange typer innfestninger.

Vama Vingskuffe

Vingskuffene fra Vama legger ikke igjen irriterende snøstrenger, og skuffen «slipper» lett snøen ved tømming. Påmontert velgerventil med sikkerhetsventil og 2 stk akkumulatører som beskytter skuffe og laster mot skader. Klappvingene kan betjenes uavhengig av hverandre. Alle modellene har påboltete slitestål og er vendbare.

Skuffene leveres i 4 serier:

- L-serien:** små traktorer/kompaktlaser
- E-serien:** traktorer
- H-serien:** store traktorer/hjullastere
- M-serien:** hjullastere

Vama Strøvogner

Strøvognen fra VAMA er bygget for proffbruk med sin kraftige ramme og hydrauliskmotor for drift av valsen og omrører. Standard med brems, hydraulisk hurtigtømming og toppmontert klump gitter (ikke TH1600L). Leveres i forskjellige størrelser, 1600, 2200, 3000, 3500, 5500, 7500, 8000 liter. Takler de fleste strømasser!

Se torpmaskin.no for mer info!
Pris fra kr: 82 800,-

REDUSER SALTFORBRUKET MED PLOGER FRA

Push your limits. Expand your boundaries.

MEIREN SNOW

- 6 stk uavhengige slapseelement med oversprutskjerm og egen sylinder pr. element som følger vegens ujevnheter optimalt.
- Siderulle for rekkverksbeskyttelse.

- Fleksible og støysvake skjærholdere polyuretan, som følger vegen optimalt og løser ut ved påkjørsel.
- Fleksible hjørnestål, som reduserer skader ved påkjørsel av kantstein mm

- Sideploger med og uten slapseelement.
- For montering direkte på bil
- For montering på krokramme

Postadresse:
Postboks 70, Haugenstua
0915 Oslo

Besøksadresse:
Østre Aker vei 260
0976 Oslo

Telefon: 22 82 00 00 | Telefaks: 22 82 00 01 | E-post: firmapost@grindvold.no

www.grindvold.no

Den tøffe jobben på fjellet

Snøfokk? Joda. Man ikke mer enn noen meter foran brøytebilen. Slik er det mange ganger på fjellovergangen mellom Brekken og Tydal i Trøndelag. Vi tok en tur gjennom roden med Skotts Maskin AS. Sjåfør Örjan er svensk, og mener vi nordmenn har litt å lære av svenskene på det med brøyting.

Tekst: Harald Vingelsgaard - anleggsmaskinen@mef.no

TYDAL: – Som å kjøre i en melpose. Når du ikke ser mellom stikkene som står 25 meter fra hverandre, da er det ille, sier maskinfører Örjan Loo.

Dagen før vi var med ham på en tur med brøytebilen, var det slik på fjellet, så dårlig sikt at til og med brøytebilen måtte stoppe. Fylkesvei 705 mellom Brekken og

BOM: Örjan Loo ved bommen på Fjellheim, noen kilometer fra det verste stedet på fjellovergangen mellom Brekken og Tydal.

Tydal ble stengt på begge sider av Langsvola – på Fjellheim og i Tjønndalen.

Loo kjører denne turen med en Volvo FH 12, med tandem og en Øveraasen diagnoalplog 2,1 meter høy. Når det trengs kjører han en annen Volvo, med 6x6 og spissplog.

BOM FAST I 25 M/S

Loo har kjørt brøytebil i mange år på veien over denne fjellovergangen.

– Jeg har stått bom fast med brøytebilen i 25 sekundeters vind. Da blåste det så sterkt at bilen ristet, sier han.

En annen gang kom uvær med snøstorm feiende så brått at tre personbiler med én familie i hver bil forsvant i snøen. Kun den røde skiboksen på taket til den ene bilen var synlig over snøhaugene på veien. Da hadde Loo og redningsmannskaper en stri tørt med å hjelpe de tre familiene en hel natt, før de kom seg ut av snøkaoset.

STENGT - STENGT - STENGT

Fylkesveien over Langsvola mellom Brekken og Tydal er utsatt for dårlig vær. Forrige vinter var den stengt seks ganger, mot normalt fire-fem.

– Når uværet kommer med så sterkt snøfokk at man nesten ikke ser noe er det aller viktigste for oss sjåfører å beholde roen. Jeg er blitt herdet opp gjennom årene. Men likevel er jeg alltid urolig for om privatbiler har kjørt av veien eller står fast, sier Loo.

Han kjører først til Myrmoen. «Stengt», står det på et skilt om veien over til Tydal. Loo kjører forbi skiltet og videre på fylkesvei 705 for å sjekke hvordan føreforholdene er innover fjellet. Det er meldt bedre vær, og det er store muligheter for at de kan åpne veien senere på dagen.

BRØYTER: Skotts Maskin AS brøyter fylkesvei 705 i Trøndelag. (Alle foto: Harald Vingelsgaard)

SVENSK: Örjan Loo trives i brøytebilen. Han har kjørt brøytebil i 26 år til sammen i både Sverige og Norge.

KLAR: Ola Sødal (t.v.) med spissplogbilen og Örjan Loo står klare for å fjerne snøen på fjellet mellom Brekken og Tydal, før veien skal åpnes igjen.

REKKE: Spissplogbilen kjører først i retning fjellet, deretter kommer bilen med diagonalplogen som skal fjerne snøen fra kantene på veien.

Snøskavlene henger høyt over veiskuldrene og de ligger langt ut i veibanen mange steder innover fjellet hvor han kjører. Men med stø kurs er det ingen problemer. Bris i lufta. Noen snøfiller faller ned. Noen minutter senere kommer det en frisk bris som blåser med seg snø over veien, men fortsatt svært rolig, sammenlignet med dagen i forveien.

LÆR AV SVENSKENE

Nordmenn og svensker er gode naboer. Det vet Loo ekstra godt. Örjan Loo er svensk

og bor i Fünèsdalen i Sverige, fem mil fra Brekken i Norge.

Han har kjørt brøytebil i Sverige på veier som dette i 20 år. Mye på länsväg 531 fra Strända til Ljungdalen for Myhrs Åkeri AB. Han har med andre ord den svært spesielle kombinasjonen av lang erfaring både fra norske og fra svenske veier.

Han mener nordmenn har noe å lære av svenskene.

– I Sverige kjører vi med sideplog på bilene. Det bruker vi ikke på denne veien i

Norge, selv om at jeg vet det brukes andre steder. Jeg har hørt at det ikke kan brukes på fylkesvei 705 i Norge, fordi veiene hvor vi kjører er for smale. Men i Sverige har jeg kjørt med sideplog på smalere veier i mange år, uten problemer.

ØNSKER SEG SIDEPLOG

Loo mener at sideplog er mye mer effektivt. Med sideplog kjørte han i Sverige én gang på den ene siden av veien og én gang på den andre. Kun to turer, og veien kunne åpnes igjen etter at den hadde vært stengt etter snøstorm.

– Her kjører vi først med en spissplog midt i vegen. Deretter kjører vi to turer for å fjerne snøen på hver side av veien. Med andre ord tre turer i stedet for to. Er det tid for å fornye seg litt, spør Loo.

Vi er kommet til Fjellheim. Der er veien stengt med bom. Dette er den ene siden av fjellet Langsvola. Det står også en stengt bom på andre siden i Tjønndalen. En strekning på noen kilometer.

Innenfor bommen står det en hjullaster.

MYE KJØRING - MYE ARBEID

Det er firmaet Skotts Maskin som har vintervedlikehold på fylkesvei 705 fra Brekken til bommen i Tjønndalen på nordsiden av Langsvola.

– Vi har kjørt 33.000 kilometer på det meste i løpet av en vinter på denne strekningen, sier Ola Skott som er daglig leder og eier av Skotts Maskin på Røros i Trøndelag. Det er 34 kilometer en vei på denne strekningen.

Skotts Maskin kjører denne strekningen, og andre strekninger, for Svevia som har kontrakt med Statens vegvesen.

Fylkesvei 705 fra Brekken og over Langsvola, er en strekning med mye snødrev og dårlig sikt. Det blir mye kjøring og mye arbeid, fastslår daglig leder Ola Skott i Skotts Maskin.

– Når vi ikke greier å fjerne snøen med spissplogen, må vi bruke hjullasteren, sier han.

ULOVLIG KJØRING

Mens Loo står ved bommen, kommer det en bil bak ham. Bilisten har kjørt noen minutter etter brøytebilen på denne veien, selv om veien er stengt.

Det er – som du vet – ulovlig. Loo forklarer bilisten hvorfor veien er stengt og gir beskjed til sjåføren om at han må snu og kjøre tilbake. Bilisten blir litt sur, men snur.

Loo tar fram mobilen og sjekker info fra værstasjonen på andre siden av fjelltoppen. En app gir opplysninger om blant annet lufttemperaturen, vegbanetemperaturen, nedbørsintensitet, nedbørstype, vindhastighet og vindretning.

Han tar deretter fram sin egen mobiltelefon hvor han har kompass, slik at han ser nøyaktig

hvor vinden blåser. Alle data fra værstasjonen er med andre ord til hjelp for brøytesjåføren Loo og de andre som jobber på veien.

Senere på dagen møter Loo den andre sjåføren, Ola Sødal, som også kjører denne strekningen for Skotts Maskin. Sødal kommer med spissplogbilen.

Sted: Tydal

De setter kurs for fjellet for å fjerne snø over Langsvola til bommen i Tjønndalen på fylkesvei 705, før de skal åpne veien igjen. Sødal kjører foran, midt i veien, Loo bak med tverrstilt plog inntil kantene.

Noen timer senere åpner veien. Brøytebilsjåførene har med andre ord gjort en svært god gjerning. Dagen etter skinner sola fra en skyfri himmel igjen og fjellet viser seg fra sin beste side. Til glede for trafikantene som ferdes på fylkesvei 705 mellom Brekken og Tydal i Trøndelag. ■

IKKE OVER MIDTLINJA

– Plogen på brøytebilen kan ikke være så bred at den kommer over midtlinja i veien på hovedveier. Det er viktig for sikkerheten, både til den som kjører brøytebilen og møtende trafikk.

Det sier Petter Bendheim, byggeleder for kontrakt 1605 i Statens vegvesen.

Dette er kontrakten Statens vegvesen har med Svevia, og den omfatter blant annet fylkesvei 705 mellom Brekken og Tydal.

Maksimal bredde på plogen kan være tre meter på fjellovergangen Langsvola. Mer enn tre meter må det heller ikke bli med sideplog.

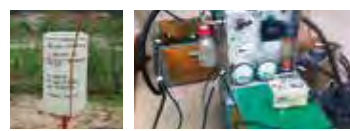
– Brøytebilsjåførene utfører jobben på veiene svært godt. De har et krevende arbeid, ofte i dårlig vær, sier Petter Bendheim i Statens vegvesen.

VEITEKNISK INSTITUTT TILBYR MÅLING AV STØVNEDFALL OG STØY FRA PUKKVERK

Våre målinger er i henhold til krav i Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften Kapittel 30).

VEITEKNISK INSTITUTT
Alt innen teknologi og infrastruktur
Fjordveien 3, 1363 Høvik | Tlf: 67 10 10 90 | E-post: post@veiteknisk.no

VÅRE KONSULENTER:
■ har lang erfaring
■ kan engasjeres på timebasis
■ reiser landet rundt på målinger

Har du glemt kulda fra i fjor?

Vi produserer og leverer dampkjeler til tining, oppvarming og vegvedlikehold. For alle typer entreprenører, skogeierlag, betongprodusenter og kommuner.

BASSØE DAMPKJELER
For driftssikkerhet

Glomsrød Mek.verksted A/S
Grønland 1, 1767 Halden
Telefon 69 21 36 30
Telefax 69 21 36 33
e-post: post@glomsrod.no
www.glomsrodmek.no

Avansert sprederteknologi fra Epoke

EPOKE SIRIUS AST S-4902
Høyhastighet kombispreader
Beholderstørrelse Tørt: 3-9 m³
Beholderstørrelse Væske: 1850 L - 9350 L
Væskespredning 3-11m
med dyser opptil 90km/t
Drivsystem: Hydraulisk, hjuldrift
eller med egen dieselmotor.

EPOKE IGLOO
Tallerkenspreder
for mindre
kjøretøy/pickup

EPOKE AST VIRTUS
Høyhastighet
Væske-spreder
7500L - 15000L

EPOKE SIRIUS AST 3800
Tallerkenspreder med og uten befuktning
3-9m³

epoke®

Postadresse: Postboks 70, Haugenstua 0915 Oslo
Besøksadresse: Østre Aker vei 260 0976 OSLO
Org.nr. NO 912101045 MVA
Telefon: 22 82 00 00
Telefax: 22 82 00 01
E-post: firmapost@grindvold.no

www.grindvold.no

C. GRINDVOLD

Opplev utviklingen.

QUALITY by GIGANT
MORKMASKIN.NO

5 ÅRS GARANTI!

NORSK DESIGN
MARKEDSLEDER I UTVIKLING

Norges mest solgte
hjulgraver-henger

Over 1000 stk solgte
Gigant tilhengere
i Norge

Mørk Maskin AS

Se vår nettside for din nærmeste forhandler - www.morkmaskin.no Tlf. 90 63 97 97

Liebherr hjulgraver

- Fremtidsrettet teknologi som gir høy effektivitet
- Gjennomtenkt maskindesign for maksimal produktivitet
- Kvalitetskomponenter produsert av Liebherr
- Ergonomisk og oversiktlig arbeidsplass som sikrer høy ytelse

Liebherr-Norge AS
Hamar Næringspark
Elvesletta 15, 2323 Ingeberg
Tlf.: +47 62 50 91 50
E-mail: info.norge@liebherr.com
www.facebook.com/LiebherrConstruction
www.liebherr.no

LIEBHERR

Forsiktig isriving med hjulgraver

RIPPER: Tor Inge Kvernmo bruker rippetann på isen på fjellveggen.

Sted: Midtre Gauldal

Maskinfører Tor Inge Kvernmo pigger is fra fjellveggen med rippetann på sin Volvo 160 hjulgraver. – Jeg må hele tiden tenke på sikkerheten, sier Kvernmo i Winsnes Maskin & Transport.

Tekst: Harald Vingelsgaard - anleggsmaskinen@mef.no

Isen henger høyt på fjellveggen i svingen ved Buabrua på Budalsveien mellom Kjelden og Svardal.

Vi er i Midtre Gauldal i Trøndelag, cirka midt på en tenkt luftlinje mellom Tynset og Trondheim. Kvernmo har satt på rippetanna og angriper isen fra bunnen av fjellveggen.

Isen løsner raskt. Små flak is raser ned mot veikanten. Han ripper seg oppover fjellveggen. Det blir så mye is i veien, at han må sette på skuffen på gravemaskinen. Han løfter isen over til den andre siden av veien og kaster den ned i skråningen mot elva.

– Isen er pill råtten, fastslår Kvernmo. Når isen er hvit, slik den er her, løsner den lett fra fjellveggen.

SIKKERHET

Kvernmo fortsetter med isrivingen oppover fjellveggen. Dette arbeidet utfører Winsnes Maskin & Transport for Midtre Gauldal kommune. Fagarbeider Egil Haugen, som jobber i Midtre Gauldal kommune, følger med hele tiden mens Kvernmo arbeider med isrivingen.

For sikkerhets skyld. Vi er nemlig utenfor

SAMARBEID: Tor Inge Kvernmo (t.v.) og Egil Haugen foran fjellveggen, før isen ble tatt vekk.

FAGMANN: – Spennende jobb. Men må være forsiktig, sier Tor Inge Kvernmo.

mobildekning. Haugen dirigerer den lille trafikken som kommer forbi. Kvernmo setter på rippetanna igjen og angriper fjellveggen høyere og høyere. Han må se gjennom takvinduet i stedet for frontruta. Da er han ekstra konsentrert.

– Jeg må hele tiden passe på at det ikke kommer ras mot gravemaskina, fastslår han.

Derfor ripper han lengst mulig vekk, mer foran enn over maskina.

– Jeg har gravemaskina stående i revers, slik at jeg kan trekke meg raskt vekk om nødvendig, sier han.

Store flak med is smeller i fjellveggen og ned mot veikanten – i trygg avstand fra gravemaskina. Snart er jobben utført.

Noe is øverst på veggen blir stående igjen, i samråd med kommunens mann. Akkurat der er det er for risikofylt å rippe. Kvernmo rydder derimot vekk isen fra veikanten og graver en grøft, slik at vannet renner dit det skal i stedet for inn på veien.

Høsten 2018 kom det store mengder med regn. Jorda og torva ovenfor fjellveggen ble søkkbløt. Sist var det også en del milde perioder med tining.

VANN OG IS

Sakte og sikkert rant vann nedover fjellveggen og ble til is, da det var kaldt. Isen frøs fast i fjellveggen. I kulda var isen blå og knallhard, så hard, at det nesten ikke var mulig å fjerne den. Men da Kvernmo kom med hjulmaskina, hadde det vært varmt vær noen dager, slik at isen hadde tint på begge sider, hvit og råtten som den hadde blitt.

SKUFFE: Tor Inge Kvernmo bruker bred skuffe for å løfte isen over til den andre siden av veien og ned skråninga mot elva.

REDSKAP: Her er rippetanna som settes på gravemaskina.

– Vi leier inn Kvernmo i Winsnes Maskin & Transport til å utføre denne jobben. Vi vet han har riktig utstyr og erfaring med slikt arbeid, sier fagarbeider Haugen i Midtre Gauldal kommune.

Kvernmo kjører en Volvo EW 160 D 2014-modell hjulgående gravemaskin. En typisk og godt egnet maskin til veivedlikehold, i eierens egne øyne.

Kvernmo arbeidet mye med isriving sist vinter, som han har gjort i mange vintre før det. Vanligvis river han is på fylkesveier og riksveier, en del av kontrakten Winsnes Maskin & Transport har med Svevia.

Distriktet er stort fra Klett ved Trondheim og sørover til Budalen. – Isriving er en risikofylt jobb. Når isen er fjernet, blir det tryg- gere å ferdes på veien, sier fagarbeider Egil Haugen.

Han har selv fjernet is på fjellveggene og i veikantene mange ganger. Haugen og Kvernmo kjører videre på den kommunale veien til neste fjellvegg med farlig mye is.

– En spennende og artig jobb. Men jeg må hele tiden tenke på sikkerheten, sier Kvernmo.

IS: Her er isen hardere på skyggesiden av fjellveggen.

VANT STOR KONTRAKT

Arbeidsfelleskapet Winsnes Maskin & Transport og Ramlo Sandtak vant våren 2019 en fem år lang vedlikeholdskontrakt av fylkesveier i et område som hovedsakelig omfatter kommunene Oppdal, Rennebu, Midtre Gauldal og Melhus. Totalt er det over 500 kilometer med vei.

Kontrakten startet 1. september 2019. Anbudsfelleskapet var lavest på pris.

– Winsnes Maskin & Transport har sterk lokalkunnskap og lang erfaring i vedlikehold av veg, ettersom vi har drevet med det i over 15 år, sier daglig leder Lisbet Øyås i Winsnes Maskin & Transport. ■

STORT UTVALG AV BORSTÅL OG DIESEL TANKER

SK PRODUKTER AS

67 97 40 30 - info@skprodukter.no

Nytt utstyr til bruktpriiser!

HARDLIFE.NO

☎ 56 14 8000

GASELLE BEDRIFT
3 ÅR PÅ RAD

Facebook, Twitter, YouTube icons

Drift og vintervedlikehold for over 30 millioner

Winsnes Maskin & Transport omsetter for over 30 millioner kroner i drift og vintervedlikehold på riksveier og fylkesveier i Melhus og Midtre Gauldal i Trøndelag.

Tekst og foto: Harald Vingelsgaard - anleggsmaskinen@mef.no

– Slik har det vært de siste fire årene, sier Per Ivar Winsnes. Han eier og driver bedriften sammen med sine brødre Arne og Åge. Lisbet Øyås er daglig leder og Bjørn-Erik Storstein prosjektleder for drift og vintervedlikehold. Winsnes Maskin & Transport er underentreprenør til Svevia. Rodene har store høydeforskjeller, og dermed store forskjeller i utførelse.

Ta E6-strekningen Lundamo – Berkåk, for eksempel. På Lundamo, som ligger kun 30 meter over havet kan det være bar asfalt. På Berkåk som ligger om lag 450 meter over havet, er det ofte svært mye snø.

SNØ OG UNDERKJØLT REGN

– Forrige vinter var grei med snø, men noen dager med underkjølt regn. Når underkjølt regn kommer i løpet av noen minutter er det vanskelig å håndtere dette over hele roden på kort tid. Ingen har kapasitet til det. Heller ikke vi, sier Storstein.

Slike dager er det om å gjøre å komme seg raskest mulig ut for å salte veien. Det aller beste er å være i forkant. Det kan være vanskelig noen ganger, og bommer forekommer.

Værstasjonene ved Korporalsbrua i Midtre Gauldal og Buvatnet på Berkåk er

til god hjelp, sammen med værmeldingen, erfaring og lokalkunnskap.

Winsnes Maskin & Transport har ti biler for vintervedlikehold. De fleste av disse er lastebiler som kjører brøyting og strøing.

Sjåførene som kjører brøytebilene jobber hardt. De kan for eksempel starte på sin rode klokka 3.00 om natta og arbeide i 13 timer før de får hvile.

KØER

Brøytebilene kjører i 40 kilometer i timen. Det vil danne seg køer i perioder. Brøytebilene kjører ut noen ganger for å slippe forbi trafikken, men kan ikke gjøre det hele tiden. Respekten fra bilistene kan være så som så.

– Noen viser fingeren til sjåførene. Andre tuter eller blinker med lysa. En kvinne i personbil kjørte forbi brøytebilene – og videre - i et forferdelig snøvær. Deretter ringte hun veivakta og klagde på at veien ikke var brøytet. Foran brøytebilene, humrer prosjektlederen.

FINT FOR WINSNES

Winsnes Maskin & Transport sysselsetter bortimot 70 personer på brøyting og vedlikehold, derav er om lag halvparten deres egne.

– Det er fint for firmaet å ha vintervedlikehold. Vi kan unngå å permittere ansatte om vinteren, fordi vi har denne vintervedlikeholdskontrakten, sier Lisbet Øyås.

Utenom vinterdriften bygger Winsnes Maskin & Transport veier, graver for vann og avløp, samt grunnarbeid til boligkomplekser, næringsbygg, skoler og barnehager. De arbeider med landskapsutforming med steinlegging og beplantning. De driver også med riving, miljøsanering og kabelarbeid. Vintervedlikehold er med andre ord en viktig del av firmaets virksomhet. ■

Winsnes Maskin & Transport på Støren i Trøndelag har mye vintervedlikehold. Her ser vi Lisbet Øyås, Per Ivar Winsnes og Bjørn-Erik Storstein.

UTFØRT: Her er jobben utført. Litt is står igjen øverst på grunn av fare for ras. Kvernmo har også lagd ei grøft med gravemaskina, slik at vannet skal renne dit det skal.

EC226 og EC233 med støpt underdel QSM70 åpner opp for bruk av avtagbar gripkassett

GRD70 ▾

EC233 ▶

SG12 ▶

Stein- og sorteringsgrabb SG12
 SG12 har et gripeareal på 0,34 m², og passer til gravemaskiner fra 6–12 tonn. Den er klargjort for Engcons automatiske oljekobling EC-Oil, alle ledd utstyres med ekspanderbolt for å redusere slark, skjærstålet blir skrudd for enkel utskifting og de vil være klargjort for montering av skuffesider.

engcon Norge Jernkroken 18, P.B. 85 Kalbakken, N-0902 Oslo
 Telefon 22 91 80 90 | Fax 22 91 80 01 | www.engcon.com/norge
 facebook.com/engconnorge | engcon_norge

Få oversikt over blindsonene

Anleggsmaskiner og andre større kjøretøy har mange blindsoner. Dette kan medføre stor fare ved ferdsel i trange områder og i trafikk. Continental har utviklet et kamerasystem med fire kamera som gir deg som bruker 360-graders fugleperspektiv rundt kjøretøyet. Ingen blindsoner og økt trygghet for deg som fører.

Intelligent kamerasystem

Continental ProViu ASL 360 er et intelligent kamerasystem som i utgangspunktet består av fire kameraer, en sentral enhet og et display. Kameraene monteres utvendig på følgende måte: Ett kamera fremme, ett kamera på hver side og ett kamera bak. Det kan kobles til seks ulike kameraer totalt. Etter montering kalibreres kameraene slik at føreren kan se 360 grader rundt kjøretøyet. Dette gir føreren mulighet til å se blindsoner og redusere risikoen for person- og materielle skader.

Continental ProViu ASL 360 sett fra innsiden av kjøretøyet. Her får du fullstendig oversikt over omgivelsene.

Smart programmering

Systemet kan programmeres til å aktivere sidekameraet når blinklyset slås på eller kameraet bak kan aktiveres når kjøretøyet settes i revers. Mulighetene er mange og derfor kan vi skreddersy en løsning som passer kundens behov. Systemet passer alle typer kjøretøy fra budbil til store anleggsmaskiner.

Bestill i dag!

Høstjakta er i gang

Nå har vi kampanjepriser på arbeidsvarslingskilt

Prisene varer til og med 15.10.19

Arbeidsvarslingsoppsett

Alle fare-skilt
i str. MS FGG

Alle farts-grenseskilt
i str. MS FGG

Trafikkbuffer 100 km/t

For mer info og bestilling: ordre.samferdsel@dahl.no | tlf. 33 06 66 00

dahl.no

Hjullastere med RÅ KRAFT

www.rosendalmaskin.no

JCB Hjullaster

- Markedets mest komfortable førermiljø
- Lavbyggende motorpanser med god oversikt
- Rå kraft og høy hastighet for de tunge jobbene
- Perfekt servicemaskin

Ta kontakt med din selger!

Salgsansvarlig JCB Fastrac & Agriline: Øystein Baaras – 48 05 14 33
Trendelag: Stig Alte - 46 93 93 04
Hordaland, Sogn og Fjordane: Kim André Nygard – 95 75 31 66
Rogaland/Agder: Eldar Undheim – 91 00 74 50
Oppland og Hedmark Nord: Jon Boye Lie – 91 36 00 00

Finmark, Troms og Nordland: Geir Kristiansen – 90 84 44 97
Møre og Rosmdal: Endre Hoem – 95 19 10 97
Yttre Østfold, Akershus nord, Hedmark sør, Øst-Telemark og Vestfold: Thor Arild Haga – 90 18 39 90
Akershus sta/vest, Follo, Oslo, Buskerud og indre Østfold: Henning Sagholen – 99 11 85 18

JCB – Europas største produsent av anleggsmaskiner!

www.jcb.com

PALTEK AS

MAN

VERKSTEDVOGN

Kvalitet og fleksibilitet fra MAN og Paltek.

MANs kvalitet og Palteks kompetanse gir deg en pålitelig og tilpasset verkstedsvogn, hvor lengde, bredde, høyde og innredning bestemmes av chassis og dine ønsker og behov.

Typiske brukere av Paltek verkstedsvogn er blant andre entreprenører, lastebilverksteder, truckleverandører maskinleverandører, hydraulikkverksteder med mer.

KONTAKT OSS FOR MER INFO:

MAN
Tlf: 67 98 05 50
www.man.no

Paltek
Tlf: 455 02 407
www.paltek.no

nek
Närpiön Erikoisvaunut NEK Oy

Zirius

Komplett økonomiverktøy for entreprenører

REGNSKAP

PROSJEKT

HANDEL

LÖNN

FINN UT MER PÅ ZIRIUS.NO

- ✓ Total økonomisk oversikt i prosjekter og delprosjekter med mulighet for inndeling på avsnitt og aktivitet mot budsjett
- ✓ Elektronisk lagring, håndtering og sending av bilag og dokumentasjon
- ✓ Maskin-, time- og materiellregnskap
- ✓ Datafangst på anleggs-plassen

DEMO?

Allu Transformer;

- Mikser
- Knuser
- Sorterer
- Stabiliserer

«Vi har nye og brukte skuffer på lager for demo, leie og salg»

IRM

IRM Norge AS
Tlf: 63 84 62 00
ma@irmnorge.no
www.irmnorge.no

Forhandlere:
Sortland: Maskinteknikk Nord. Tlf: 91634187
Kyrkseterøra: HOB Verkstedssenter. Tlf: 95257953
Bergen: Asane Mek. Industri AS. Tlf: 55190245
Stavanger: Aarsvold Kran og Hydraulikk AS. Tlf: 51622990
Kristiansand: Agder Anleggssenter AS. Tlf: 92117000
Fagernes: Lie Maskin AS. Tlf: 91360000

Kjører i snøfokk på Dovrefjell

Det er bar vei og sommerføre på E6 i Oppdal. Samtidig er det snøstorm på Dovrefjell. På denne strekningen kjører Knut-Erik Libak brøytebil.

Tekst: Harald Vingelsgaard - anleggsmaskinen@mef.no

SNØFOKK: E6 mellom Oppdal og Dovrefjell. Her kjører Oppdal Betong AS for Svevia. (Alle foto: Harald Vingelsgaard)

FORSIKTIG: - Brøyting er en fin jobb. Men trafikantene bør vise mer respekt for sine medtrafikanter, mener sjåfør Knut-Erik Libak.

DRIVA: Knut-Erik Libak foran bilen i Driva sør for Oppdal.

KLAR: Knut-Erik Libak spylet bilen på hjemmetomta før han begynner å kjøre E6 mellom Oppdal og Dovrefjell.

- Hei, stig på!

Knut-Erik Libak er ferdig med å spyle bilen på fabrikkområdet til bedriften Oppdal Betong. Firmaet med det ikke spesielt vinterdriftsklingende navnet har ansvar for E6 over Dovrefjell.

Det er mandag kveld sist vinter. Klokken er 19.30. Libak har klargjort bilen, en Mercedes Arocs 3251, med tridem. Den er klar for brøyting helt etter boka: Diagonalplog foran, sideplog og underskjær. En Falköping spreder troner på kassa.

Det snør og blåser i Drivdalen og på Grønbakken. Vinden blir sterkere ut over kvelden. Snøfokk. Libakk følger med på værvarselet og appen «Veivær», en applikasjon som gir info om vind, nedbør og mye mer, i tillegg til bilder fra webkamera. For eksempel på Grønbakken.

Libak kjører ut på E6, hvor det er bar asfalt sør for Oppdal sentrum. Nesten som sommerføre, men det forandrer seg raskt.

FRA VANN TIL IS

Når Libak har kjørt noen minutter blir det våt veibane.

- Når du ser det slutter å sprute fra dekkene på bilene du møter i snøfokket blir det kaldere. Da er det fare for is på veien, forklarer han.

Inne i Drivdalen er det kommet snø. Libak senker diagonalplogen foran bilen og senker farten til 40 kilometer i timen med plogen nede. Snøen ligger både i veibanen og i små fonner inntil autovernet mange steder. Libak skyver ut sideplogen. Dermed fjerner han snøen fra midtlinjen i veien og helt ut til autovernet.

SNØFOKK

Vinden blåser hardt i kastene enkelte steder. Noen ganger så kraftig at det ser litt dramatisk ut i snøfokket for en som ikke er vant til det. E6 var stengt over Dovrefjell mange ganger på grunn av snøfokk sist vinter. Sånn blir det denne vinteren, akkurat som hver eneste vinter. Før vi startet fra Oppdal stod det på et skilt ved E6 at det blåser 20 sekundmeter vind på Dovrefjell - bortimot storm.

Mørket har senket seg. En trailer kjører forbi brøytebilen og stopper på en stor busslomme. Trailersjåføren setter på nødblink-lysene. Hva skjer? Libak stopper bak ham. Trailersjåføren går ut av bilen, vifter med armene og kommer småjoggende i snøfokket fram til Libak.

Trailersjåføren, en øst-europeer i svensk registrert bil, spør om det er trygt å kjøre over fjellet.

- Du kan kjøre. Med last i bilen ligger den godt på veien. No problem, svarer Libak.

Trailersjåføren var redd han ikke skulle komme over fjellet, ned til Dombås og videre sørover Gudbrandsdalen denne kvelden, på E6 som er hovedfartsåren mellom Trondheim og Oslo.

Libak kaster ofte et blick på speilene på begge sider av bilen. På høyre side har han et stort speil hvor han ser sideplogen, og et mindre speil.

Samtidig følger han med på ryggekameraet på displayet til høyre for førersetet. Med hjelp av kameraet kan han se trafikken bak bilen og når han legger ut sand, fastsand eller salt.

SALT

På denne turen har han med seg salt på fastsandsprederen. Men han salter ikke på de korte strekningene med litt isete vei, fordi det blåser og snør.

- Vi salter ikke når det er værhendelse.

Han salter ikke før været roer seg ned.

- Jeg er langt innenfor friksjonskravene til Statens vegvesen, konstaterer han.

KJØRER E6: Knut-Erik Libak ved Driva sør for Oppdal.

En ny trailer kommer kjørende bak brøytebilen. Libak blinker den forbi på en rett strekning. Vel forbi gir sjåføren i langtransporten tegn, først blinker til venstre, så til høyre blinklyset. «Takk for hjelpen», på veispråket. «Ingen årsak», svarer Libak med med fjernlyset.

Det kommer stadig biler og trailere opp bakfra. Libak slipper dem forbi så snart muligheten byr seg.

- Jeg ønsker å behandle folk i trafikken slik jeg selv vil bli behandlet. Trafikken skal flyte så jevnt som mulig, sier Libak.

Han er spesielt oppmerksom på langtransportsjåførene, slik at de unngår å miste fart oppover bakkene mot toppen av Dovrefjell.

VERST PÅ FJELLET

Drivdalen blir smalere og smalere, trangere og trangere. Verre og verre.

- Når det blåser, forsterkes vinden nede i denne dalen, forklarer Libak.

Enkelte steder er det små snøfonner ute i veien. Verst blåser det når han kjører ut av Drivdalen og opp på Dovrefjell, de siste kilometerne før endestasjon Grønbakken. Når E6 stenges legges bommen på ved Grønbakken og på sørsiden av fjellet. Denne kvelden blåser det ikke verre en sterk kuling på Grønbakken. To dager tidligere var det full storm og snøfokk. Da ble veien stengt.

Libak snur og brøyter det andre kjørefelt tilbake mot Oppdal. Dette er en rolig kveld, med svært lite trafikk. Andre dager er det helt annerledes, med mye trailertrafikk og privatbiler som skal fram til alpindestasjonen

Tilbud fra **LASERBUTIKKEN.no**

Nedo Primus² H2N+

Tyskprodusert automatisk 2-falls-laser med høy kvalitet og meget god nøyaktighet. Levert i koffert med digitallasersensor, batteri og lader.

Kr. 20.900.- eks. mva. Veil. Kr. 26.800.-

www.laserbutikken.no

Salg, support og prosjektering av maskinstyring
 Masseberegning - Oppmåling - Kontraktoppfølging
 3D Laserscanning, Dronescanning og fotografering
 Salg og service av Lasere og Kabelsøkere. Eget verksted.

MASKINSTYRING AS

Tlf. 48 24 55 55 post@maskinstyring.com www.maskinstyring.com

RYDDER: Sideploegen skyver snø vekk fra siden på veien.

«Det største problemet ved å kjøre brøytebil er at mange ikke viser respekt for sine medtrafikanter»

Oppdal. Det verste er de som har det for travelt.

– Det største problemet ved å kjøre brøytebil er at mange ikke viser respekt for sine medtrafikanter. Folk har det for travelt. De kjører for nær bilen foran, har for høy fart, tar sjanser og skaper livsfarlige situasjoner på veien, brummer han.

FARE FOR SNØSKRED

Libak kjører inn i en knapp venstresving nordover dalen i retning nord. I denne svingen har han tidligere blitt forbi kjørt av vogntog i full fart. Livsfarlig. Mange med personbiler har også kjørt forbi ham i denne svingen.

Han kjører videre nedover Drivdalen, hvor det er fare for snøskred. Alle som kjører brøytebil her må ha skredkurs.

– Jeg tok kurset for fem år siden. Før jeg begynte å kjøre denne roden, sier Libak.

På skredkurset lærte han mye, blant annet om faren for skred og hvordan han kan søke etter folk som er tatt av skred. I løpet av fem sesonger i brøytebil mellom Oppdal og Grønbakken på Dovrefjell har han opplevd to skred.

Et skred gikk på andre siden av elva, i trygg avstand fra veien. Men en annen gang kom det et skred som dekket en tredel av veibanen.

KURS

Han har tatt alle kurs som kreves for å kjøre brøytebil, blant annet Staten vegvesen sitt vinterdriftskurs. Maskinførerbevis for gravemaskin har han også.

- FINT VINTERARBEID

Oppdal Betong AS er en bedrift som driver mest med betong. Men sesongen for denslags varer ikke lengre enn fra mai til oktober eller november. Det er lite betongarbeid i denne delen av landet om vinteren. Og vinteren er lang, som regel bortimot et halvt år.

– Med brøytingen om vinteren har vi arbeid til alle ansatte hele året, sier John Gunnar Stavnes.

Han er daglig leder og eier av Oppdal Betong. Bedriften omsatte for 23 millioner kroner i 2018 og har åtte ansatte. Oppdal Betong kjører vintervedlikehold for Svevia på E6 mellom Ulsberg i nord til Grønbakken på Dovrefjell i sør, med to biler. En bil kjører fra Ulsberg til Oppdal. En annen kjører fra Oppdal til Grønbakken, som den turen vi hadde med Knut-Erik Libak.

– Ulsberg-Grønbakken er en arbeidsom strekning med om lag 400 meter høydeforskjell. Der kan det være mange årstider samtidig, sier Stavnes.

Når Libak kjører på turen tilbake, har det begynt å snø ned mot Oppdal også. Veibanen ligger hvit foran ham og i lufta fyker snøen under de gule gatelysene i Driva.

– Glatt vei?

– Nei, ikke farlig glatt.

Libak stopper brøytebil tilbake på hjemmeområdet til Oppdal Betong. Han har kjørt 96 kilometer, 48 kilometer hver vei mellom Oppdal og Grønbakken. Han kjenner strekningen godt, etter fem sesonger brøyting.

Vi takker for turen. Libak har det travelt nå. Vinden blir sterkere og sterkere ut over kvelden og natta, mer snø på veien, mer snøfokk, dårligere sikt, vanskeligere kjøreforhold for trafikantene.

Libak starter bilen igjen, kjører ut på E6. Ny tur fra Oppdal til Grønbakken på Dovrefjell for å brøyte veien, tryggest mulig for alle trafikantene som ferdes der. ■

Tid for Oljeskift?

FØSEN AS
TOTALLEVERANDØR AV OLJE

Høstkampanje
Olje, filter og batteri

Hydraulikkolje 32/46	fra kr. 15,90 pr.l.
Motorolje E9/E7/CK-4	fra kr. 25,90 pr.l.
Motorolje 15W-40 CI-4	fra kr. 20,50 pr.l.
Monograde SAE 10W	fra kr. 18,90 pr.l.
Girolje 80W-90 GL-5	fra kr. 27,80 pr.l.
Universal 10W-30	fra kr. 23,90 pr.l.
Sagkjedeolje	fra kr. 17,50 pr.l.
Transmisjonsolje	fra kr. 24,90 pr.l.
Kjølevæske	fra kr. 21,50 pr.l.

NYHET! Vi forhandler filtre til alle kjøretøy. Prisgunstige filtre av topp kvalitet. Gode priser også på fett, batteri, AdBlue, industriolje, spylevæske etc.

Rimelig/gratis frakt hele landet!

Telefon: **47 96 47 92 / 47 96 47 03**

E-post: post@fosen-as.no

Alle er priser eks. mva. og miljøavgift.

RETURTEKNIKK

- Leverandør til avfall og gjenvinning

Allsidig kvern til:

Armert betong, hulldekker og asfalt
Trevirke, stubber og røtter
Meget kraftig, men lett å flytte
med krokloft

www.returteknikk.no

Kranor er leverandør av tårn- og selvreisende kraner fra **Potain**. Vi kan levere kraner fra 500 kg til 25 tonn løftekapasitet. Vi er også leverandør av **Alimak Hek**, en av verdens ledende produsenter innen byggeheiser og fasadeklatrere.

Vi har avdelinger i hele landet og tilbyr **salg, utleie og service**.

Tlf.: 31 29 78 00 • Eternitveien 10, 3470 Slemmestad • www.kranor.no • kranor@kranor.no

HARDOX[®]
WEAR PLATE

SSAB INTRODUSERER DEN NYE GENERASJONEN HARDOX[®] SLITEPLATER

Hardox[®] 500 Tuf sliteplater er den nyeste oppdateringen i Hardox[®] sortimentet, og kombinerer de beste egenskapene fra Hardox[®] 450 og Hardox[®] 500. Resultatet er en sliteplate uten reell konkurranse på markedet.

Hardox[®] 500 Tuf leverer ekstrem hardhet og garantert seighet i en og samme sliteplate. Typiske arbeidssituasjoner innebærer lasting og lossing av tung og skarp stein i knuseverk og gruver, håndtering av stålskrap, og når blokker med armert betong slippes opp i lastebilkasser.

Hardox[®] 500 Tuf. En nyhet fra SSAB som du finner på lager hos din distributør!

www.hardox.se

SSAB

Effektiv ving(e) på kantene

Arne Krogh gleder seg til kommende sesong med den nye Mählers SVH-4 kantvingen på høvelen. Forrige vinter viste den seg svært effektiv til å rømme* snøkanter.

Tekst: Harald Vingelsgaard - anleggsmaskinen@mef.no

* Rømme snøkanter = Fjerne/ redusere brøytekanter, for at smeltevann skal renne vekk fra veien.

ØSTERDALEN: – Kantvingen svinger jeg ut fra veihøvelen, og vinkler den opp og ned med joystick i hytta.

Det forklarer Arne Krogh, som driver

firmaet Kroghs Veivedlikehold i Alvdal i Hedmark. Vi møter ham på fylkesvei 732, mellom Vingelen og Tolga sentrum nord i Hedmark. Her henger snøskavlene flere meter høye langs veien.

Han når 2,5 meter lenger ut i veikanten med kantvingen. Bladet på kantvingen er tre meter bredt. Han kjøpte SVH-4 kantvingen av Mählers i fjor sommer. Samtidig investerte Krogh i en grusstrengspreder til bruk om sommeren. Den nye kantvingen ble montert på

RØMME VEIKANTER

– Kantvingen er effektiv, og lager godt resultat i forhold til de oppgaver som den blir brukt til i vår kontrakt, sier Kjetil Strømshoved som er byggeleder drift for Statens vegvesens i Nord-Østerdal i Hedmark.

Kroghs Veivedlikehold er underentreprenør til Nortransport. Statens vegvesen har kontrakt med Nortransport.

– I denne kontrakten har vi ingen krav til kantving, fastslår Strømshoved.

Nortransport står fritt til å bruke det tekniske utstyret som de mener er nødvendig for å utføre det kontrakt-festede arbeidet på veien.

– I kontrakten stiller vi krav om «rømming av snøkanter» når snøen smelter om våren. Snøkantene må fjernes for å unngå at snøen smelter til vann og renner inn på veien og fryser til is om natta. Spesielt viktig er dette i svinger. Kantvingen er effektiv i arbeidet med å rømme snøkanter, sier Strømshoved i Statens vegvesen.

«Jeg kjøpte kantvingen for å fjerne snøkantene langs veiene på en best mulig måte»

Sted: Tolga

ENTUSIAST: Arne Krogh foran veihøvelen sin med den distinkte røde Mählers kantvingen i Tolga sentrum i Hedmark.

veihøvelen i desember i fjor, og går altså nå inn i sin andre sesong.

DEMONSTRERER

Arne Krogh setter seg i førerhuset og demonstrerer. Foran ham ligger en diger snøskavl på høyre side, inntil veien. Snøskavlen er flere meter høy og ligger langt innover et jorde. Krogh svinger ut kantvingen, heiser den opp og vinkler den riktig mot snøfonna.

Når han kjører med kantvingen løftes snøen opp og kastes innover jordet, langt vekk fra veikanten. Snøskavlen er så høy, at han må ta en tur til for å fjerne den nederste delen av den.

Han bruker noen minutter på denne jobben på en om lag 300 meter lang strekning. For noen år siden kjørte han hjullaster med kantfreser for Mesta.

– Hvis jeg skulle brukt hjullaster med kantfres her, måtte jeg kjørt i mange timer. Kantplog er smartere enn frontplog på slike fonner, sier Krogh.

Før vingen brukte han frontskjæret på veihøvelen, når det var mulig. Med frontskjæret skyver man snøen videre inn i snøfonna.

KASTER OPP OG VEKK

– Med kantvingen løfter man snøen opp og kaster den langt vekk, understreker han.

Vi blir med Krogh videre på denne fylkesveien. I bakkene nedover i retning Tolga sentrum er det flere snøkanter som skal fjernes langs veien, selv om de ikke er så høye. På dette stedet kjører han en gang og fjerner snøen lett fra veikanten med kantvingen.

Kroghs Veivedlikehold er underentreprenør til Nortransport. Og Nortransport har kontrakten med Statens vegvesen.

– Var det nødvendig for deg å investere i kantving?

– Det står ikke noe i kontrakten om at jeg må ha kantving.

Jeg kjøpte kantvingen for å fjerne snøkantene langs veiene på en best mulig måte. Jeg kjøper utstyr som passer til mine kunder. Kroghs Veivedlikehold er et firma som skal hjelpe kundene med det de trenger hjelp til. Derfor har jeg både maskinstyring, snøstopp, grusstregnspreder og kantvingen, sier Arne Krogh.

SPEIELT NYTTIG

Kantvingen er spesielt nyttig sent om vinteren og om våren. Snøen skal fjernes fra veikantene for å sikre at vannet renner dit det skal, og ikke inn på veien. Krogh er spesielt oppmerksom på yttersvinger, og lavbrekk som i prinsippet er som en mini «dalbunn».

Krogh kjører en Volvo G946B veihøvel. Det er en 2015-modell,

Fundamentering AS

**PELING
SPUNTING
FORANKRING**

www.fas.no

«Hvis jeg skulle brukt hjullaster med kantfres her, måtte jeg kjørt i mange timer.»

KLAR: Straks starter andre sesong med Mählers SVH-4 kantvingen. Her på fylkesveien i retning Vingelen i Tolga, Hedmark.

siste året Volvo leverte veihøvel under eget merke. Han kjøpte den i 2016, et år brukt som demomaskin. Veihøvelen har steg 4 motor og sekshjulstrekk. Med kantvingen montert veier maskinen 24 tonn.

– Hvordan er det å kjøre med kantvingen?

– Når jeg fjerner snø langs veiene kjører jeg saktere med kantvingen enn uten. I transportkjøring må man være mer oppmerksom. Når kantvingen er svingt inn til siden på veihøvelen for transportkjøring, er maskinen totalt 3,44 meter bred, sier han.

Krogshs Veivedlikehold har kontrakt med Nortransport for kjøring i store deler av Hedmark:

- Riksvei 3 fra Koppang i sør til grensa mot Trøndelag i nord.
 - Fylkesveien mellom Atna og Follidal.
 - Fylkesveien fra Alvdal til E6 på Hjerkin.
 - Mange andre fylkesveier. Deriblant den i Vingelen, i denne reportasjen.
- Om vinteren kjører jeg mest for å høvle vekk snø og is på veiene. Kantvingen brukes når snømengdene tilsier det. Når vint-

ren nærmer seg slutten og våren kommer, da blir det mer og mer kjøring med kantvingen.

LIDENSKAP

Arne Krogh er en ekte høvelentusiast, lidenskapelig opptatt av jobben sin. Både det tekniske utstyret og hvordan det skal brukes på en best mulig måte. Slik har det vært i mange år. Han er en svært erfaren veihøvelfører. Som guttunge kjørte han sparkstøtting med plog foran på sparken.

– Det er moro – og tøft – å kjøre med kantvingen på veihøvelen. Jeg har en topp jobb, smiler veihøvelfører Arne Krogh.

Han tar plass i hytta og kjører fra Tolga sentrum til Øversjødalen. Fortsatt er det mange store snøfonner langs veien som skal vekk. Når Krogh har fjernet snøen, renner vannet dit det skal, det blir mindre fare for vann og is på veien. Det blir med andre ord mye sikrere for trafikantene å ferdes på veiene der Krogh har vært med høvelen og fjernet snøen fra veikantene. ■

RØMMER: Vingen på høvelen er effektiv for å rømme snøkantene.

**Bulk diesel tanker
Kombi med rom til
AdBlue 200L fad /
1000L IBC container**

Nyhet

10,6m³

**Nyhet for
År 2020**

8m³

5m³

Fuel Proof er ledende i Europa på drivstofftanker, og har størst utvalg. Alle har dobbel bunn med 110% oppsamling og låsbart pumpekap. Leveres med flere pumpealternativer

Arvid Gimre AS

928 04 448 – arvid@gimre.no
Besøk vår hjemmeside WWW.gimre.no

Mest kvalitet for pengene i 20 år!

Leasing fra
kr 6.850,-
pr. md.

Leasing fra
kr 4.250,-
pr. md.

Leasing fra
kr 2.500,-
pr. md.

SCANSLEP AS Kobbervikdalen 93 b, 3036 Drammen
E-post: salg@scanslep.no • www.scanslep.no
tlf. 32 80 10 30

- **Fundamentering** med boring og montering av stålkjerner. RD-peler og ramming av RR-peler.
- **Horisontalboring** for gjennomføring av kabler, vann- og avløpsrør uten graving og sprenging. Vi kan utføre boring opp til Ø711mm.
- **Energiboring** for lønnsom og miljøvennlig oppvarming og kjøling. Termisk responstest.
- **Brønnboring** med komplett vannløsning i fjell og løsmasser.
- **Kjerneboring** for geologiske undersøkelser og grunnundersøkelser.

Infrastruktur til jernbane.

Vi utfører boring av KL-fundamenter, horisontalboring, grunnundersøkelser, støyskjermfundamenter, boring av jordspyd, boring av fundamenter for oppsetting av VUL-merker og fundamentering. Boringen kan også utføres fra jernbanevogn.

Bestill i dag!

Vinterkampanje

- Strøkasser og brøytstikk

Prisene varer til og med 31.01.20

Se bdsamferdsel.no eller kontakt oss for tilbud!

For mer info og bestilling: ordre.samferdsel@dahl.no | tlf. 33 06 66 00

dahl.no

Ledende

kvalitetsmaskiner
Alltid maskiner på lager

Solgaard Skog 9, 1599 Moss
tel. 69 26 22 22
post@hh-maskin.no

Bleivassvegen 30H, 5346 Ågotnes
tel. 930 36 814
tor@hh-maskin.no

hhmaskin.no

Maskiner for proffer

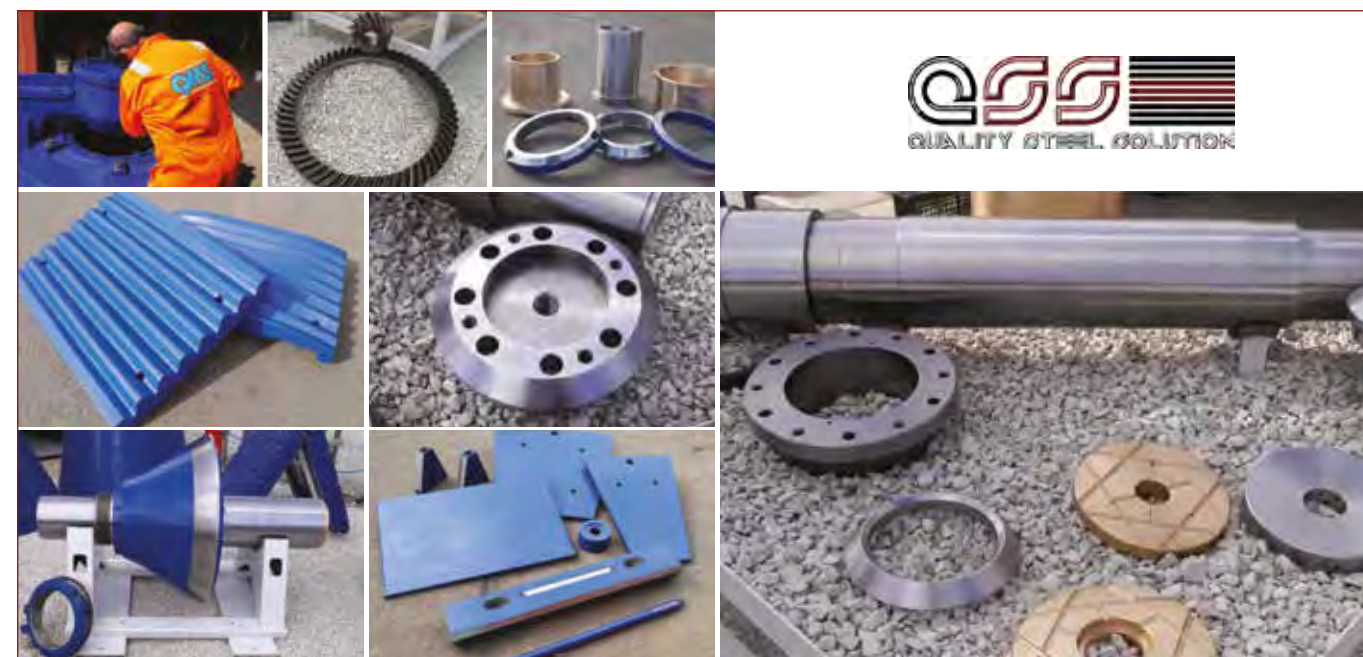
Nå slipper du å
legge deg oppi
dine ansattes
mobilbruk

Nyhet! **Flyt** for bedrifter.

Mobilabonnementet Flyt tilpasser seg automatisk databruken til hver enkelt ansatt. Bruker noen mer enn inkludert datamengde en måned, får de automatisk påfyll til en fast lav pris. Ubrukt data blir med til neste måned. Med Flyt får bedriften forutsigbare kostnader og fornøyde ansatte. Det gir god flyt i arbeidshverdagen.

Som medlem av MEF har du spesielt gode betingelser hos Telenor. Kontakt oss i dag på tlf 09000.

QSS er en av de mest komplette leverandørene
av slitegods og reservedeler til knuseindustrien.

Web:
www.qss.no

E-post:
kbf@qss.no / hal@qss.no

Telefon:
900 66 625 / 936 01 156

Neste års store
landbruks- og maskinmesse

30.000
besøkende

Agrisjå 2020, Stjørdal 28. - 30. august

- Redskaper, maskiner og teknikk
- Hagebruk, park- og anleggsgutstyr
- Skog og utmark
- Stor husdyrutstilling
- Aktiviteter, show og oppvisninger
- Bil, SUV og ATV

Årets store møteplass
for bønder og andre interesserte

Påmelding og info: www.agrisja.no

FORNØYDE: Sittende oppå maskinen, fra venstre: Markus Stoltz Sørvoll (20), som tok fagbrev i sommer og lærling Nichlas Wadel Bjerknes (19). Stående fra venstre: Truls Larsen (opplæringskonsulent OKAB), Bernhard Nordlund (faglig leder), Hans-Arne Lydersen (faglig leder) og Torill Monsen-Abelseth (daglig leder).

ÅRETS LÆREBEDRIFT 2019 KANDIDAT 4: BULLDOZER MASKINLAG ENTREPRENØR AS

Alt på stell

– Da jeg starta som lærling hos Bulldozer Maskinlag sa mamma: «Så bra! Nå har du funnet deg en ordentlig seriøs og trygg arbeidsplass. Der er alt på stell.» Det har det jammen vist seg å være også.

Tekst og foto: Runar F. daler – rd@mef.no

SORTLAND: Det sier Markus Stoltz Sørvoll (20). Han fullførte sin lærlingperiode i Bulldozer Maskinlag Entreprenør AS i sommer, med å bestå fagprøven med meget godt. Det gjorde også en annen av de fire som tok fagbrev i bedriften forrige skoleår. Femti prosent med toppkarakter, altså.

– Jeg tror det har å gjøre med at vi har svært tett oppfølging av lærlingene, helt fra de kommer inn dørene her og til de får fagbrevet, sier Hans-Arne Lydersen (25), en av to faglige ledere i bedriften. Han begynte for øvrig der som lærling selv en del år tilbake.

KONSERN

Bulldozer Maskinlag Entreprenør AS er ett av hele ni datterselskaper i konsernet AS Bulldozer Maskinlag, hvis historie går nesten 70 år tilbake. Maskinentreprenøren, som har vært i jevn vekst over tid, tar på seg alle slags anleggsoppdrag, både store og små. To ganger de senere årene har bedriften blitt kåret til Årets opplæringsbedrift av OKAB region Nord. Nå er de altså også nominert til Årets lærebedrift 2019 for hele landet. Det gjøres med andre ord en del rett i denne bedriften på Sortland i Vesterålen.

– GÅR IKKE FREMOVER UTEN LÆRLINGER

– Hvorfor tar dere inn lærlinger?

– For å rekruttere til næringen, og for å styrke vår egen stab med unge, dyktige arbeidstakere. Jeg tror faktisk alle lærlin-

gene vi har hatt de åtte-ni årene jeg har vært her har blitt tilbudt fast jobb. Lærlingene bidrar også til å skjerpe kompetansen til alle i bedriften, for de har gjerne med seg kunnskap, informasjon og ferdigheter som de som har vært her en stund ikke har. Uten lærlingene går det ikke fremover, sier faglig leder Hans-Arne Lydersen.

– Når man tar inn lærlinger kan man også være med å forme dem fra første stund, når det gjelder bedriftskultur, holdninger, rutiner og så videre. Lærlingene er en viktig ressurs, og det er et samfunnsansvar å ta dem inn, sier daglig leder Torill Monsen-Abelseth.

– De som kommer inn som lærlinger vil kanskje føle en ekstra tilhørighet til bedriften etter hvert også, sier bedriftens andre faglige leder, Bernhard Nordlund (24).

KUNDER MED STOPPEKLOKKE

– Hva ser dere etter når dere tar inn lærlinger?

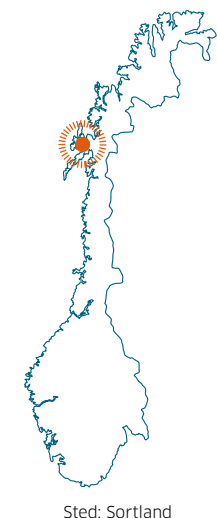
– Arbeidsvilje, holdninger og interesse for

faget, kommer det raskt fra faglig leder Lydersen.

– Vi var på besøk hos en vg1-klasse for et par uker siden, og da lå noen elever nærmest i stolen, med hodet ned i bordplata foran seg, mens vi snakket. Jeg skulle jo ønske at de tok litt mer ansvar for egen utdanning. Samtidig er det viktig å se alle. Det er nemlig ikke bare de som sitter fremst og virker ivrigst som kan være flinke, fortsetter han.

– Om vi ser på karakterer? Nei, det må i tilfelle være gymkarakteren, og kanskje orden og oppførsel. Det spiller jo liten rolle om de er gode i engelsk eller samfunnsfag. Men de bør ha bestått. Fravær derimot, er mer viktig. Man må komme seg på jobb i tide. Vi opplever kunder som står med stoppeklokke når vi er ute på oppdrag. Så fravær trekker ikke opp, for å si det sånn, og det forteller vi elevene når vi er på skolebesøk.

– Samtidig er vi ikke fremmed for å ta inn dem som ikke har gått det tradi-

Sted: Sortland

BULLDOZER MASKINLAG ENTREPRENØR AS:

Nominert av: MEF region Nord

Hjemsted: Sortland, Nordland

Omsetning: NOK 144 mill.

Antall ansatte: Ca. 60

Antall lærlinger: 3 (5 % av arbeidsstokken)

Lærlinger i hvilke fag: 3 i anleggsmaskinførerfaget

Antall som har tatt fagbrev siste tre år: 9 stk

ENGASJERT: Faglig leder Hans-Arne Lydersen begynte selv som lærling i bedriften, og han er svært engasjert i lærlingenes ve og vel.

sjonelle skoleløpet, skyter daglig leder Monsen-Abelseth inn.

– Det er jo ikke nødvendigvis så viktig å være skoleflink for å gjøre en god jobb i denne bransjen. Vi synes i prinsippet at alle burde få prøve seg. Men vi er klare på at de er nødt til å ha den rette holdningen for å få bli værende her, sier hun.

ETTÅRSPRØVE

Ifølge faglig leder Lydersen har det vært en stor utvikling i bedriften når det gjelder apparatet rundt oppfølgingen av lærlinger.

– Da jeg var lærling her, var det lite struktur på dette. Den gangen var en lærling akkurat som en vanlig ansatt, bare litt mindre dyktig. Jeg husker jeg tenkte allerede da at dette burde det være mulig å få bedre rutiner på, med mer faste rammer og mindre tilfeldigheter. Lærlingene trenger en plan å følge som de føler seg trygge på. Det føler jeg vi har klart å få til de senere årene, sier han.

– Ikke minst har vi innført en slags ettårsprøve for lærlingene, som en forsmak på den ekte fagprøven som kommer senere. Bernhard og jeg kom på denne ideen for en tid tilbake. Vi tenkte at dette vil gjøre lærlingene bedre forberedt på fagprøven, samtidig som vi får kvalitetssikret det vi selv gjør.

– Det blir på en måte en intern fagprøve som vi setter av ressurser til å gjennomføre i bedriften, for å se om lærlingene er på rett spor. De får da vist hva de mestrer godt og hva de mestrer mindre godt, slik at vi kan tilpasse opplæringen etter hva de de har mest behov for å bli bedre på, utdypet Bernhard Nordlund.

LOV Å GJØRE FEIL

– *Hvordan er rutinene for mottakelse av nye*

lærlinger og hvordan følges de opp?

– De aller fleste lærlingene har jo allerede vært her på utplassering, noen også på arbeidsuke på ungdomsskolen, eller til og med Operasjon Dagsverk, så de kjenner jo godt til oss fra før. Når de kommer hit på utplassering, viser vi dem rundt, forteller hvordan ting fungerer i bedriften, gir dem arbeidsklær og verneutstyr og forteller dem at hvis de står på og jobber så er det mange muligheter her. Vi blir gradvis kjent med dem gjennom flere år og de blir trygge på oss, så når de kommer tilbake som lærlinger blir ikke overgangen så brå, sier Lydersen.

– Lærlingene blir fulgt tett opp til å begynne med, og får tillit til å være alene etter hvert som de beviser at de gjør en god jobb. Vi tror også det er motiverende for lærlingene å ha noen gulrøtter gjennom året. For eksempel at de får kjøre store maskiner av og til, eller at de får brøyte snø helt alene midt på natta. I tillegg til at

det er gøy, tror jeg de vokser mye på det.

– Og det er lov å gjøre feil her, skyter Markus Stoltz Sørvoll inn.

– Jeg hører fra enkelte lærlinger i andre bedrifter at de blir «slakta» hvis de gjør feil. I denne bedriften er det rom for å gjøre feil. Det er jo det man lærer av, sier han.

STOLTHET

Bulldozer Maskinlag er også opptatt av å inkludere lærlingene i det sosialt livet i bedriften.

– I tillegg til at vi tar lærlingene ut på hyggelige kvelder med f.eks. bowling og pizza, så blir de også inkludert i alle fellesarrangementer. Det være seg fjellturer, blåturer eller firmafester, og hvert tredje år tar vi en utenlandstur. Vi treffes også litt på fritida i ulike sammenhenger, noe som er utrolig viktig for arbeidsmiljøet. Ting er på stell her, og folk blir værende i bedriften her. En av våre ansatte har vært her i 50 år, og andre har vært her i flere tiår. Det må jo

TRIVES: Ingen tvil om at det er fint å være lærling hos Bulldozer Maskinlag Entreprenør. Det kan både Nichlas Wadel Bjerkes (t.v.) og Markus Stoltz Sørvoll skrive under på.

GODT HUMØR: Ting er på stell og de har det bra i Bulldozer Maskinlag Entreprenør. Her representert ved (fra venstre) faglig leder Bernhard Nordlund, daglig leder Torill Monsen-Abelseth og faglig leder Hans-Arne Lydersen.

bety at vi har det bra, sier Lydersen.

– Våre ansatte viser også en tydelig stolthet av å jobbe her. Det skinner gjennom hele tiden, sier Monsen-Abelseth. Hun har ikke jobbet i bedriften så lenge selv, men har lang erfaring både fra anleggsbransjen og andre bransjer.

– Jeg har heller aldri sett en så fin maskinpark noe sted som her, og jeg tror det henger sammen. I denne bransjen er det menneskene og maskinene som er ressursene, og dyktige og stolte ansatte vil jo holde maskinene i god stand.

INKLUDERT

– *Hvordan blir lærlingene fulgt opp her, sett fra OKABs ståsted, opplæringskonsulent Truls Larsen?*

– Lærlingene blir veldig inkludert. De er sammen med faglig leder og instruktør

fra dag én, og de får prøve seg på nye ting hele tida. I tillegg til OKABs halvårsvurderinger, kjører bedriften egne jevnlig vurderinger, så de blir fulgt meget tett og godt opp. I tillegg har de jo denne ettårsprøven, som gjør at de står bedre rustet til å ta den ekte fagprøven. Dette har jeg ikke hørt noen andre bedrifter som gjør. Jeg vil også nevne at daglig leder alltid setter av tid til å være med på oppstartsmøter og oppfølgingsmøter som jeg har med lærlingene og faglig leder. Det setter jeg stor pris på. Bulldozer Maskinlag Entreprenør tar rett og slett veldig godt vare på lærlingene sine, sier Larsen.

UNGE FAGLIGE LEDERE

– *Hva sier lærlingene selv om hvordan de opplever å være lærling i denne bedriften?*

– De trives kjempegodt, alle sammen. Jeg har faktisk ikke hørt ett eneste negativt ord fra noen av lærlingene her de to årene jeg har jobbet i OKAB, sier Larsen.

– De faglige lederne er også veldig flinke til å ta dem med på sosiale sammenkomster på fritiden. Jeg tror nok det kan være en fordel at de faglige lederne er såpass unge som Hans-Arne og Bernhard. De er midt i 20-åra, og har naturligvis en annen måte å kommunisere med ungdommene på enn den eldre garde har. ■

Ved å kåre Årets lærebedrift ønsker Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) å premiere foretak som i særlig grad har utmerket seg i sitt arbeid med oppfølging av lærlinger og/eller lærekandidater. Rekrutteringen og utviklingen av fagarbeidere avhenger av at bedriftene tar inn og følger opp lærlinger. MEF håper at prisen kan bidra til å synliggjøre det viktige utdanningsarbeidet som gjøres av næringslivet, og at den vil inspirere og motivere bransjen som helhet. Kåringen av Årets lærebedrift 2019 finner sted i januar på Arctic Entrepreneur 2020.

Psst! Skaff deg Peiling for å spore tanken din.

PEILING®

Peiling

Sporing

Dokumentasjon

PROCUT AS

dieseltank.no

Arild Sundal, Løvaas Maskin, er veldig fornøyd med produktene fra Total!

Biosmøremidler som konkurransefortrinn

Er bruk av biosmøremidler et konkurransefortrinn i anbud? Vi stiller spørsmålet til Arild Sundal, KS-leder hos Løvaas Maskin.

– Svaret på det er utvilsomt ja! Vi ser at miljø får større og større vektning i anbudene som legges ut. Vi jobber hele tiden med å finne nye tiltak som reduserer vårt miljøavtrykk. Derfor var det viktig for oss å finne en leverandør som kunne bistå oss med et stort produktutvalg innen biosmøremidler. Valget falt på Total, og vi har hatt et veldig godt samarbeid med dem siden begynnelsen av 2018.

Men produktene som benyttes må vel også fungere på andre kriterier, ikke bare miljø. Hvordan opplever dere at produk-

tene til Total leverer på andre områder? - Det har kun vært positive effekter! Produktene vi benytter nå er generelt bedre, de har veldig gode smøreegenskaper og vi ser at maskinene våre faktisk har lengre skiftintervall på olje. Så å gå over til biosmøremidler har på ingen måte gått ut over kvaliteten på produktene, heller tvert imot, forteller Sundal.

Miljø er med andre ord en konkurransekraft i dagens marked! Vil du bli mer kjent med biosmøremidlene til Total?

Biosmøremidler benyttes på mange av maskinene til Løvaas Maskin.

Ta kontakt på telefon 22 01 95 59 (tastevalg 1), e-post tord.vatsgar@total.com eller les mer på www.totalnorge.no

HØSTKAMPANJEN ER I GANG!

HELLANOR HAR BYTTET NAVN TIL NDS GROUP AS

HELLA LUMINATOR XENON
Favoritten blant langtransport sjåførene.

HELLA SINGLE TWIN BEAM LED BAR
Kompakt og plasseringsvennlig fjernlys. Kan leveres med tilpasset skiltbrakett.

HELLA LUMINATOR LED
Toppmodellen av 9" Ekstralys.

HELLA RALLYE 3003
Klassikeren med mye lys for pengene!

Små, men imponerende

HELLA COMET 200 XENON SETT

Små, men imponerende! Kompakt bestselger.

Høstkampanjen er i gang – kontakt din NDS-forhandler

WWW.NDS-GROUP.NO

CONTAINEX
modulrigger i
NORDIC+ kvalitet
....en divisjon over....

VI LEVERER:
enkle moduler
eller større rigger

Gratis prosjektering
Be om tilbud fritt levert
din adresse over hele landet

LIMACO

tlf 330 50160 www.limaco.no post@limaco.no

ABS-MASKIN AS

Postboks 34,
3051 Mjøndalen
Tlf: (+47) 3223 1810
post@abs-maskin.no
abs-maskin.no

Ahlsell Norge AS

Postboks 184,
4065 Stavanger
Tlf: +47 51 81 85 00
info@ahlsell.no
www.ahlsell.no/

Andreas Stihl AS

3202 SANDEFJORD
Tlf: 33420505
info@stihl.no
www.stihl.no/

Ankerlokken Equipment AS

1266 Oslo
Tlf: 22 88 12 00
firmapost@ankerlokken.no
www.ankerlokken.no

AnleggsSystemer AS

Stokkamyrveien 12,
4313 SANDNES
Tlf: 51 85 62 90
john@anlegssystemer.no
www.anlegssystemer.no

Blinken AS

1621 Gressvik
Tlf: 90 70 11 00
blinken@blinken.no
www.blinken.no

Brødrene Dahl

PB 6146 Etterstad,
0602 Oslo
Tlf: 22 72 55 00
post@dahl.no
www.dahl.no

C. Grindvold AS

0976 OSLO
Tlf: 22 82 00 00
firmapost@grindvold.no
www.grindvold.no

CEJN Norden AB

Box 245,
54125 Skövde, Sverige
Tlf: +46 500 477500
info.sweden@cejn.com
www.cejn.se

Cramo AS

Pb. 34 Alnabru,
0614 OSLO
Tlf: 23 37 55 60
info.no@cramo.com
www.cramo.no/

Dagenborg Maskin AS

9018 Tromsø
Tlf: 77 60 73 30
post@dagenborg.no
www.dagenborg.no

Eikmaskin AS

Postboks 123,
2021 Skedsmokorset
Tlf: 64 83 73 00
info@osl.agcocorp.com
www.eiksenteret.no

Epiroc Norge AS

Postboks 336,
1401 Ski
Tlf: 64 86 03 00
epirocnorge@epiroc.com
www.epiroc.com

Eterni

Tlf: 08462
post@eterni.no
www.eterni.no

Exero AB

Önskan 222,
895 97 Skorped
Tlf: 0046 661 140 880
info@exero.se
www.exero.se

Felleskjøpet Agri

2000 Lillestrøm
Tlf: 03520
firmapost@felleskjopet.no
www.felleskjopet.no

Fredheim Maskin

Tlf: 69 80 88 30
post@fredheim-maskin.no
www.fredheim-maskin.no

Fundamentering AS

7093 Tiller
Tlf: 73 82 26 30
fas@fas.no
www.fas.no

Geomatikk AS

0579 OSLO
Tlf: 810 33 400
firmapost@geomatikk.no
www.geomatikk.no/

Gjerstad Products AS

4993 Sundebru
Tlf: +47 37 11 91 00
mail@gjerstad.com
www.gjerstad.com/

Grønt Punkt

Postboks 91 Skøyen
0212 Oslo
Tlf: 22 12 15 00
post@grontpunkt.no
www.grontpunkt.no

Gummi-Industri AS

3474 ÅROS
Tlf: 90 55 22 32
post@gummi-industri.no
www.gummi-industri.no/

Hardlife AS

Storebotn 48,
5309 Kleppstø
Tlf: 56148000
info@hardlife.no
www.hardlife.no

Heideinreich AS

2021 Skedsmokorset
Tlf: +47 22 02 42 00
firmapost@heideinreich.no
www.heideinreich.no

Hella Maskin AS

3962 Stathelle
Tlf: 35 96 72 72
post@hella.no
www.hella.no

HYMAX AS

Strandsagveien 14
Tlf: 62 33 06 60
hymax@hymax.no
www.hymax.no

If Skadeforsikring NUF

Postboks 240,
1326 Lysaker
Tlf: 02400
if.no

Istrail AS

3241 Sandefjord
Tlf: 35 94 87 50
istrail@istrail.com
www.istrail.com

Komatsu Forest AS

Uthusvegen 18,
2335 Stange
Tlf: 90 17 88 00
info.no@komatsuforest.com
www.komatsuforest.no

Kulstad Maskin AS

7660 Vuku
Tlf: 951 29 494
post@kulstadmaskin.no
www.kulstadmaskin.no

ER DU LEVERANDØR TIL BRANSJEN OG VIL VÆRE MED I REGISTERET?

Ta kontakt med Anita: e-post: anita@a2media.no, tlf: 901 10 688

Llentab

0663 Oslo
Tlf: 97707300
post@llentab.no
www.llentab.no

Mathisen Maskin AS

Avd. Sørreisa: Gottesjord,
9310 Sørreisa.
Tlf: +47 915 94 151
arne@mathisenmaskin.no
www.mathisenmaskin.no

MEC-TEC AS

Ingeniør Rybergsgt. 99,
3027 Drammen
Tlf: 33772572
mectec@mectec.no
www.mectec.no/
Megger AS
Bjørnstadmyra 7,
1712 Grålum
Tlf: 22280040
post@megger.no
www.megger.no/

MG Salg og Utleie AS

Fossegrenda 3,
7038 Trondheim
Tlf: 73 96 26 00
post@mgsalg.no
www.mgsalg.no

MOLDEGAARD MARITIME LOGISTICS AS

Birger Hatlebaksv. 22,
6415 MOLDE
Tlf: 71 25 06 30
firmapost@moldegaard.as
www.moldegaard.no

Nils A. Mørk Maskin AS

1823 Knapstad
Tlf: 90639797
hans.anton@namm.no
www.namm.no

Nor Slep AS

PB.1252,
3205 Sandefjord
Tlf: 33 48 93 70
norslep@norslep.no
www.norslep.no

Nordisk Dekk Import AS

4262 AVALDSNES
www.nidas.no

NTM Trailer & tipp

Postboks 73,
1309 Rud
Tlf: 67 17 19 30
post@ntm.no
www.ntm.no

Oldroyd AS

Industriveien 1,
3766 Sannidal, Norway
Tlf: +47 35 98 75 50
mail@oldroyd.no
www.oldroyd.no

Orica Norway AS

3400 LIER
Tlf: 32 22 91 00
www.orica.no

Powel Construction AS

7037 Trondheim
Tlf: 73 80 45 00
gemini@powel.no
www.powel.no

Power Tools Norge

Hallenåsen 4
1389 Heggedal
Tlf: 951 74 007
powertools@online.no
www.ptools.se/no

Pumpe-service AS

Tlf: 23 33 84 00
post@pumpe-service.no
www.pumpe-service.no

Rototilt AS

2020 SKEDSMOKORSET
Tlf: 21 01 91 50
info@rototilt.com
www.rototilt.no

Scandia Maskin AS

3039 Drammen
Tlf: +47 32 21 00 50
post@scandiamaskin.no
www.scandiamaskin.no

SG Finans

Postboks 105,
1325 LYSAKER
Tlf: 21 63 20 00
kundeservice@sgfinans.no
www.sgfinans.no/

SK Produkter

1471 Lørenskog
Tlf: 67 97 40 30
info@skprodukter.no
www.skprodukter.no

Smartdok AS

Snømusstien 1,
9512 Alta
Tlf: 904 03 333
norge@smartdok.com
www.smartdok.com

SMB Parts AB Norge

3057 Solbergelva
Tlf: 32875850
per-eivind.braaten@smpparts.com
www.smpparts.com/no

SSAB Svensk Stål AS

Pb. 47,
1314 Vøyenenga
Tlf: 23 11 85 80
www.ssab.se

Steelwrist AS

SE-192 75 Rosersberg,
Sverige
Tlf: +47 236 50 226
www.steelwrist.com/

Storebrand

Postboks 500,
1327 LYSAKER
Tlf: 22 31 50 50
post@storebrand.no
www.storebrand.n

Strømberg Plast AS

Postboks 3,
2005 RÆLINGEN
Tlf: 64802909
office@strombergs-plast.no
www.strombergs-plast.no/

Systemblokk

3804 Bø i Telemark
Tlf: 35 06 00 00
mail@systemblokk.no
www.systemblokk.no/

Veim AS

3414 Lierstranda
Tlf: 32 84 94 20
kjell@veimas.no
www.veimas.no

Volvo Maskin AS

Postboks 603
1411 Kolbotn
Tlf: 66 81 86 86
firmapost@volvo.no
www.volvomaskin.no

Wacker Neuson AS

Trondheimsvegen 503,
2016 Frogner
Tlf: 63868900
www.wackerneuson.com/

WIKS AS

1617 Fredrikstad
Tlf: 950 71 777
kontor@wiks.no
www.wiks.no

Wirtgen Norway AS

3071 Sande i Vestfold
Tlf: 33 78 66 00
post.norway@wirtgen-group.com
www.wirtgen-group.com/norway

Zirius AS

Tlf: 40 00 77 07
salg@zirius.no
www.zirius.no

Ølen Betong AS

Tlf: 53 77 52 00
mail@olenbetong.no
www.olenbetong.no

S SLITESTÅLKOMPANIET AS

Leverer slitestål til nesten alle typer maskiner

Vil du ha lengre levetid?

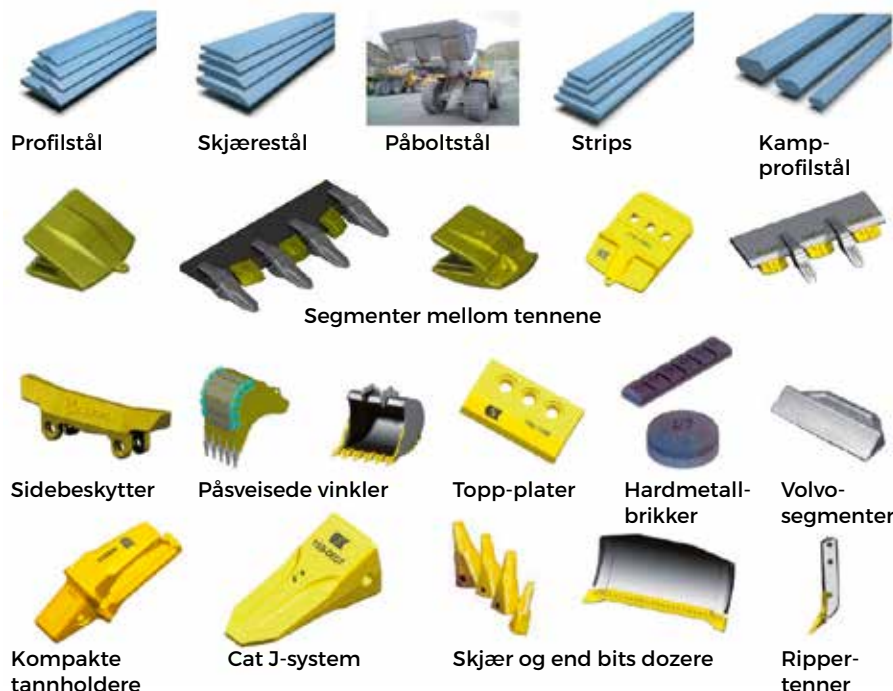
Beskytt skuffer med utskiftbare deler.

Firmaet satser på kvalitetsstål av typen 500 brinell til konkurransedyktige priser

Slitestålkompaniet AS

Bølerveien 71
2020 Skedsmokorset
Tlf: 63 80 93 00
Mob: 95 86 10 58

www.slitestalkompaniet.no

HØSTJAKTA

Da var plutselig høsten her igjen. For meg personlig er frisk luft, jakt og samvær med gode venner en verdifull del av denne årstiden. For MEF er oppfølgingen av statsbudsjettet som legges frem den andre uka i oktober en årlig høstaktivitet.

Statsbudsjettet markerer både en start og en slutt i det næringspolitiske arbeidet til organisasjonen. Regjeringen begynner forberedelsene om lag ett år før budsjettet presenteres. For organisasjonene er det derfor viktig å komme med forslag og innspill så tidlig som mulig.

Når budsjettet først er fremlagt, blir det avholdt høringer i de ulike komiteene på Stortinget. I år, som tidligere, vil MEF delta i alle høringer hvor vi kan komme med forslag til endringer som betyr noe for rammebetingelsene til medlemmene. I likhet med høstjakt avhenger utbyttet av grundig forarbeid og god kjennskap til terrenget.

Statsbudsjettet for 2020 som ble presentert 7. oktober inneholdt få store overraskelser for MEFs bransjer. De fleste av oss i næringslivet setter pris på forutsigbarhet, og det er i den sammenheng betryggende å se at samferdselsatsingen videreføres. Regjeringen foreslår å bevilge om lag 75 milliarder kroner til samferdsel i 2020 – en økning på litt over tre prosent.

Det er imidlertid verdt å merke seg at avstanden opp til ambisjonene i Nasjonal transportplan (NTP) nå begynner å bli forholdsvis stor. Det bevilges over fire milliarder kroner mindre til vei og bane enn det årlige gjennomsnittet i NTP tilsier. Det blir mye å hente inn for regjeringen de neste budsjettene.

En gledelig sak for MEF er at det til neste år skal etableres en tilskuddsordning på 100 millioner kroner som skal gå til opprusting av fylkesveiene. MEF har jobbet med å få på plass et fornyelsesprogram siden 2017, og vi er glade for at det nå følges opp av politikerne. Så må det selvsagt bevilges mer penger for å løfte dette veinettet, men det er et steg i riktig retning.

Statsbudsjettet gir overordnede føringer for MEFs bransjer. For den enkelte bedriftseier er det viktigste imidlertid at

oppdragsmengden er tilstrekkelig. Høsten er i så måte en avgjørende tid for mange medlemmer, da den kan bestemme om en kommer seg gjennom vinteren uten oppsigelser og permitteringer.

Vi har i det siste fått beskjed fra flere medlemmer fra ulike deler av landet om at det har vært betydelig mindre oppdrag å regne på i det siste. Dette bryter med signalene vi får fra politikere og byggherrer. Slike tilbakemeldinger tar vi selvsagt på alvor. For MEFs del er det viktig å først kartlegge hva som er årsaken til situasjonen som har oppstått, og deretter legge en god plan for oppfølging.

Det er store uløste samfunnsoppgaver fra nord til sør. Det er ingen grunn til å sette på bremsen.

Ha en riktig travel og god høst!

Arnstein Repstad
Styreleder i MEF

Arctic Entrepreneur 2020
The Qube ved Clarion Hotel & Congress, Oslo Airport
www.arcticentrepreneur.no

Vinterens viktigste møteplass for anleggsbransjen 21. - 23. januar

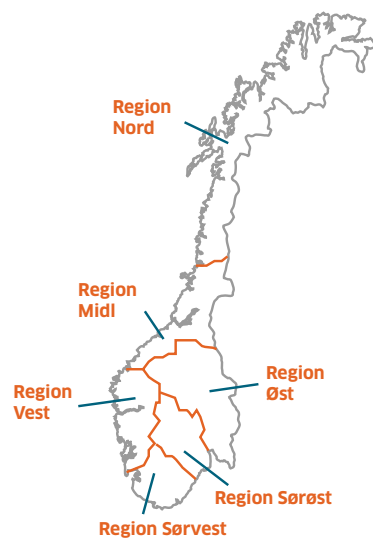
Jon Niklas Rønning underholder på Vinterfesten tirsdag

Kunnskaps- og Integreringsminister Jan Tore Sanner deler ut prisen Årets lærebedrift

Staut underholder på Brakkemiddagen onsdag
Foto: Michaela Klouda

MEF-nytt gir et innblikk i forbundets arbeid og aktiviteter i hele landet.

OSLO-KONTORET
Fred Olsensgate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
firmapost@mef.no
www.mef.no

REGION ØST
Stolvstadvegen 1
2360 Rudshøgda
Telefon: 958 72 000
region.ost@mef.no

REGION SØRØST
Broen 6
3170 Sem
Telefon: 33 35 99 90
region.sorost@mef.no

REGION SØRVEST
Kongensgate 24
4610 Kristiansand
Telefon: 958 38 000
region.sorvest@mef.no

REGION VEST
Eidsvågbakken 1
5105 Eidsvåg
Telefon: 99 42 89 00
region.vest@mef.no

REGION MIDT
Hornebergveien 1
7038 Trondheim
Telefon: 948 78 000
region.midt@mef.no

REGION NORD
Stakkevollveien 41
9010 Tromsø
Telefon 35 84 50 50
martin.gronnslett@mef.no

SEKSJON RESSURS OG MILJØ
- Skog
- Brønn og spesialboring
- Gjenvinning og avfallshåndtering
Fred Olsensgate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
seksjonressursogmiljo@mef.no

REGION ØST

MÅNEDENS LÆRLING

Navn: Villemo Skumlien

Firma: Paul Berg AS i Hunndalen (Gjøvik)

Alder: Snart 18

Skolebakgrunn: VG1 Naturbruk VG2 Anl. gartner/idr.anl.fag

Må i løpet av læretiden avlegge eksamen programfag AMF 3102

Hvorfor valgte du anleggsmaskinføreryrket?

Jeg var med pappa og kjørte lastebil da jeg var lita jente, ble bitt av basillen med motor-dur og eksos...

Interesser: Dyrestell/gardsdrift, har kjæreste som har gard og liten entreprenørbedrift, mye sammen med venner.

Status etter to måneder som lærling: Trives veldig godt hos Paul Berg AS, føler meg godt tatt imot og har trivelige kolleger.

MÅNEDENS BEDRIFT

Paul Berg AS

Daglig Leder: Oliver Denk

Medlem siden: 13.12.97

Hvilke arbeidsområder jobber dere mest med: Næringsbygg, VA, Veger og byggefelt.

Hva slags faglig bakgrunn har dine ansatte:

Ingeniør, fagbrev, ADK sertifikat og anleggsgartner.

Hvor mange ansatte er dere: 24 stk

Hvorfor er dere medlem i MEF:

- Faglig og juridisk bistand
- Tilgang til faglig utvikling kurs, MEF-skolen
- KS/HMS systemet
- Sosialt nettverk, også for ledsager

ENTREPRENØRBARNEHAGE I HEDMARK

I Hedmark tok MEF og OKAB turen til Rena i september, der de besøkte **Skyssveien barnehage**.

Der ble det en annerledes dag, og alle fikk is i det litt for kalde været.

Barnehagen fikk en traktor og en pengegave på 10.000 kr som må brukes på utomhus-aktiviteter.

Sammen med OKAB og John Galten AS, hadde de et par veldig kose-lige timer, der de barna som turte, fikk prøvekjøre gravemaskin med

kyndige sjåfører som styrte. Vi takker John Galten AS for godt oppmøte (med 2 gravemaskiner) og god hms. Galten delte også ut refleksvester til alle barna i barnehagen.

LESJA BULLDOZERLAG 70 ÅR

Lesja Bulldozerlag AS feiret 7. september 70-års jubileum med åpent hus og stor festmiddag. Åpent hus trakk hele bygda, både små og store. Det ble arrangert konkurranser, grilling av pølser og utstilling av biler og maskiner, som hadde pyntet seg med ny 70-års logo. Til og med et «hoppeslott» for de minste var på plass. Åpent hus markerte også de ferdig oppussede nye kontorlokalene til bulldozerlaget og kantine for de ansatte. På kvelden var

alle ansatte, tidligere ansatte og samarbeidspartnere invitert til feiring. Blant talerne var ordfører, lokale politikere, bondelaget og MEFs distriktsjef Leiv Peter Blakstad. To av brødrene som var med fra starten på Lesja Bulldozerlag, Lars og Birger, var også tilstede under feiringen.

De to bulldozer-jentene, Ann Kathrin og Åse Britt Storhaug von-Rappe hadde selv laget middagen til alle de 250 inviterte gjestene og menyen var «Bestemor

Annas hjemmelagde elg/storfe-hakk og poteter, med lefse, smør og søtsuppe til.» I administrasjonen til Lesja sitter det nå fem damer (alle i slekt) og MEF synes det er veldig hyggelig med en jublant under god utvikling, som ser 70 år fremover, med så mange kvinner i toppen. **Gratulerer så mye!**

REGION NORD

HØSTTREFF I NORDLAND

60 medlemmer var samlet på høsttreff i Bodø. Advokat Silje Lindvig fra MEF hadde faglig innlegg sammen med If forsikring. Det var ellers fokus på den nye organiseringen av fylkeskommunen og SVV. Det var pizzakveld og leverandørutstilling fredag, og fagprogram, ølsmaking og festmiddag lørdag. OKABs Johnny Lillegård fikk vel fortjent heder og ære for å ha drevet OKAB i 25 år!

Takk til alle som deltok!

MEDLEMSMØTE PÅ FINNSNES

MEF Region Nord inviterte til medlemsmøte 10. september. Rådmann i den nye storkommunen, Senja kommune, og nærings-sjef Hege Vigstad, orienterte om status for etableringen av den nye kommunen, samt kommende prosjekt i regionen. Engasjerte medlemmer kom med nyttige innspill mht kommende prosjekt. Det var gjensidig enighet om at fellesmøter som dette er nyttige både for kommunen og bransjen.

Takk for fint møte!

REKRUTTERINGS-DAG I HARSTAD

Distriktsjef Jorunn Nyheim og OKAB hadde en flott rekrutteringsdag i Harstad. Harstad maskin, Nydals maskinstasjon AS og Brødrene Killi AS stilte med maskiner, personell, lærlinger og prøveområde. Et supert samarbeid for å sette rekruttering på dagsorden. Resultatet ble en uforglemmelig opplevelse for 6 klasser fra hhv. TIPP og byggfag. Her var det mange potensielle fremtidige lærlinger. **Takk for en fin dag!**

HØSTTREFF I ALTA

Over 100 medlemmer var samlet til høsttreff i Alta. Fredag var det leverandørene som sto i fokus, og på lørdag var det fagseminar. Advokat Thomas Kollerød hadde innlegg, i tillegg til fagsjef Marie Oftedal som snakket om ISO-sertifisering. Høsttreffet ble en stor suksess med god stemning. Ove Eriksen AS ble tildelt prisen for beste opplæringsbedrift, og beste stand gikk til Norslep. **Tusen takk til både leverandører og medlemmer som deltok!**

RENNEBU-BJELKEN
Tlf: 72 42 72 42 / rennebubjelken.no

Trebruer med opptil 20 meter fritt spenn

REGION SØRVEST FROKOSTMØTE I ROGALAND

MEF Sør-Rogaland arrangerte frokostmøte for medlemmer 10. september. Representanter fra 23 bedrifter møtte opp. Martin Nordbø åpnet seminaret med å fortelle om arbeidet i hovedstyret. Deretter informerte Arbeidstilsynet om tilsyn og hvilke fokusområder de har.

Til slutt fikk vi en innføring i hva som skjer med Statens vegvesen i vår region fra 1. januar. **Takk til alle som møtte!** Vi tar gjerne imot innspill til andre aktuelle tema for frokostmøter. Ta kontakt med marie.oftedal@mef.no

REGION VEST MEDLEMSMØTE I JØLSTER

MEF avd. Sogn og Fjordane gjennomføre medlemsmøte på Thon Hotel Jølster 11. september.

Tema for kvelden var:

- Informasjon om MEF arbeidet i avdelinga, og arrangement framover v/nestleiar Jon Gudbrand Kveen Øvre-Flo
- Informasjon om oppdateringar i KSMEF og handelsavtalar i avdelinga v/Regionsjef
- Informasjon om handelsavtale med Bertel O. Steen og visning/prøving av ulike bilar v/Frode Svidal, Kim Ronny Lykkebø, Jarle Undeland og Kristian Standal.

Det møtte 26 personar frå 14 medlemsbedrifter og 4 handelsavtalepartnerar. Medlemsmøtet vart avslutta med god middagsbuffet.

Tusen takk til alle som deltok!

REGION MIDT MØTE MED DEPARTEMENTET

Regionsjef Øyvind Bergset og medlem Per Morten Bjerkli hadde et godt møte med Lars Jacob Hiim, statssekretær i kommunal- og moderniseringsdepartementet 17. september. Temaet var mangelen på massemottak rundt om i landet og de utfordringene dette skaper i anleggsbransjen. Dette er en viktig sak for mange medlemmer og vi setter pris på at departementet møter bransjen for å diskutere løsninger.

Fra MEF deltok Per Morten Bjerkli (Br. Bjerkli A/S), Marie Oftedal, Øyvind Bergset, Finn Bangsund og Håvard Almås. **Takk for møte!**

TYSSE[®]
XTREME
- for ekstra tøff, profesjonell bruk

FOR DE XTREME OPPDRAGENE

Tysse XTREME er en av de sterkeste og mest holdbare på markedet, og er beregnet på en rekke ulike bransjer hvor fleksibilitet og pålitelighet er nøkkelen. Bladfjærssystemet Dual Drive™ gir forbedret oppheng av fjærer, redusert støy, redusert slitasje, forbedret ytelse og forlenget levetid.

**Bladfjærer Dual Drive™ | Kraftig konstruksjon | LED Lys
| Støysvak | Helsveist varmgalvanisert understell**

– Uten tvil den beste hengeren på markedet i dag

For Anleggsgruppen AS er Tysse Xtreme det soleklare førstevalget, både til eget bruk og ved salg av anleggsmaskiner og utstyr med hengere.

Les om deres erfaringer med Tysse's proffhengerserie på blogg.tysse.no

Maskinhenger

Varehenger

Tipphenger

Ønsker du mer informasjon om vår XTREME-serie, ta kontakt på
XTREME@tysse.no

TYSSE[®]
www.tysse.no

TYSSE MEKANISKE VERKSTED AS - 5284 Tyssebotnen - www.tysse.no

Scandia Maskin

Vi gratulerer Franzefoss Pukk med nytt vaskeanlegg fra Scandia Maskin AS!

AggreSand 206

Spesifikasjoner:

- Mater med galler og siktedekk
- 3 dekket, 11m2 sikt
- 2 sykkloner
- Avvannersikt, delt for 2 fraksjoner
- Anlegget kan sikte ut 5 fraksjoner pluss overstørrelse

Ta kontakt for nærmere informasjon.

Scandia Maskin

Tlf. +47 32 21 00 50
Svelvikveien 87 B. N-3039 Drammen
www.scandiamaskin.no

INTELLIGENT KOMPRIMERING

Volvo Maskin AS
Telefon: 66 81 86 86
www.volvomaskin.no

Compact Assist dokumentasjonssystemet for Volvo B-serie anleggsvaller er en aldri så liten revolusjon. *Compact Assist* bygger på *Co-Pilot*, et prisbelønt system for kommunikasjon med Volvo anleggsmaskiner. Via en lettlest og lyssterk 10" berøringsskjerm vises både antall passeringer og komprimeringsgrad på en oversiktlig måte i sanntid. Dokumentasjonen kan enkelt overføres via en USB-pinne.

Maskinen er utstyrt med et komfortabelt førerhus, der designet er hentet fra våre hjullastere. Lavt støynivå, utmerket sikt i alle retninger, stort lettlest display og effektiv filtrering av uteluft gir et støvfritt og behagelig arbeidsmiljø. Høy annenhåndsverdi og støtte fra landets best utbygde serviceapparat bidrar til et lønnsomt maskinhold.

Ta kontakt og la oss fortelle mer om Volvo anleggsvaller!

Volvo Construction Equipment
Building Tomorrow

